

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 28. juuni 2017
(OR. en)

10763/17

ACP 73
FIN 424
PTOM 13

SAATEMÄRKUSED

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Jordi AYET PUIGARNAU, direktor
Kättesaamise kuupäev:	27. juuni 2017
Saaja:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2017) 364 final
Teema:	KOMISJONI TEATIS EUROOPA PARLAMENDILE, NÕUKOGULE ja KONTROLLIKOJALE EUROOPA ARENGUFONDI MAJANDUSAASTA ARUANNE 2016

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2017) 364 final.

Lisatud: COM(2017) 364 final

Brüssel, 26.6.2017
COM(2017) 364 final

**KOMISJONI TEATIS EUROOPA PARLAMENDILE, NÕUKOGULE ja
KONTROLLIKOJALE**

EUROOPA ARENGUFONDI MAJANDUSAASTA ARUANNE 2016

**Euroopa Arengufondi
majandusaasta aruanne
2016**

SISUKORD

MAJANDUSAASTA ARUANDE KINNITAMINE	3
EAFi VAHENDITE KASUTAMINE JA RAAMATUPIDAMISARVESTUSE PIDAMINE.....	4
EUROOPA KOMISJONI HALLATAVAD VAHENDID	7
EAFi RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE.....	9
EAFi RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD	20
TULUD	39
KULUD	40
EAFi KONSOLIDEERITUD ELi USALDUSFONDIDE RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDED.....	50
BÊKOU ELi USALDUSFONDI LÕPLIK MAJANDUSAASTA ARUANNE.....	51
TAUSTTEAVE ELi BÊKOU USALDUSFONDI KOHTA	52
ELi AAFRIKA USALDUSFONDI LÕPLIK MAJANDUSAASTA ARUANNE	58
TAUSTTEAVE ELi AAFRIKA USALDUSFONDI KOHTA	59
EAFi JA ELi USALDUSFONDIDE KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE.....	65
EAFi RAKENDAMISE ARUANNE.....	70
EUROOPA INVESTEERIMISPANGA HALLATAVATE VAHENDITE RAKENDAMISE AASTAARUANNE.....	84

MAJANDUSAASTA ARUANDE KINNITAMINE

Euroopa Arengufondi 2016. aasta majandusaasta aruanne on koostatud kooskõlas üheteistkümnenda Euroopa Arengufondi suhtes kohaldatava finantsmääruse IX jaotisega ning majandusaasta aruande lisas toodud raamatupidamis põhimõtete, -eeskirjade ja -meetoditega.

Olen teadlik oma vastutusest Euroopa Arengufondi majandusaasta aruande koostamise ja esitamise eest kooskõlas üheteistkümnenda Euroopa Arengufondi suhtes kohaldatava finantsmääruse artikliga 20.

Olen saanud eelarvevahendite käsutajalt ja Euroopa Investeerimispannalt (EIP) kogu teabe, mis on vajalik Euroopa Arengufondide varasid ja kohustusi ning eelarve täitmist kajastava aruande koostamiseks. Eelarvevahendite käsutaja ja EIP tagavad selle teabe usaldusväärsuse.

Deklareerin, et kõnealuse teabe ja kontrolli põhjal, mida pidasin vajalikuks teha aruande kinnitamiseks, võin olla piisavalt kindel, et käesolev majandusaasta aruanne annab Euroopa Arengufondide finantsseisundi kõigist olulistest tahkudest õige ja õiglase ülevaate.

[allkiri]

Rosa ALDEA BUSQUETS

peaarvepidaja

23. juuni 2017

EAFi VAHENDITE KASUTAMINE JA RAAMATUPIDAMISARVESTUSE PIDAMINE

1. TAUST

Euroopa Liidul (edaspidi „EL“) on koostöosuhteid paljude arenguriikidega. Koostöö peamine eesmärk on edendada majanduslikku, sotsiaalset ja keskkonnaarengut ning eelkõige vähendada vaesust ja see pikas perspektiivis kaotada, andes abi saavatele riikidele arenguabi ja tehnilist abi. Selle eesmärgi saavutamiseks koostab EL koos partnerriikidega koostööstrateegiad ja koondab nende rakendamiseks vajalikud rahalised vahendid. Arengukoosösse suunatavad ELi vahendid tulevad kolmest allikast:

- ELi eelarvest,
- Euroopa Arengufondilt,
- Euroopa Investeeringuspangalt.

Euroopa Arengufond (edaspidi „EAF“) on peamine vahend ELi abi andmiseks Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna riikide (edaspidi „AKV riigid“) ning ülemeremaade ja -territooriumidega (edaspidi „ÜMTd“) tehtava arengukoostöö raames.

EAFi ei rahastata ELi eelarvest. EAF on moodustatud nõukogu raames kokkutulnud liikmesriikide esindajate sisekokkuleppega ja seda haldab eraldi komitee. Euroopa Komisjon (edaspidi „komisjon“) vastutab EAFi vahenditest rahastatavate meetmete rahalise rakendamise eest. Euroopa Investeeringuspank (edaspidi „EIP“) haldab investeeringusrahastut.

AKV riikidele ja ÜMTdele antavat geograafiliselt piiritletud abi rahastatakse ajavahemikus 2014–2020 endiselt peamiselt EAFist. Iga EAF moodustatakse tavaliselt umbes viieaastaseks perioodiks ja igal EAFil on oma finantsmäärus, millega on ette nähtud kõnealuse EAFi raamatupidamise aastaaruande koostamine. Seda silmas pidades koostatakse komisjoni hallatavate vahendite puhul raamatupidamise aastaaruanded iga Euroopa Arengufondi jaoks eraldi. Kõnealused raamatupidamise aastaaruanded esitatakse ka koondaruannete kujul, et anda üldine ülevaade nende vahenditega seonduvast finantsseisundist, mille eest vastutab komisjon.

2013. aasta juunis kirjutasid nõukogus kokkutulnud osalevad liikmesriigid alla üheteistkümnenda EAFi käsitlevale sisekokkuleppele,¹ mis jõustus 1. märtsil 2015. Komisjon on teinud ettepaneku kümnnenda EAFi lõpetamise ja üheteistkümnenda EAFi jõustumise vahelisel ajal tegevuse järjepidevuse tagamiseks võtta üleminekumeetmeid ja luua üleminekurahastu.² Üleminekurahastu luuakse üheteistkümnenda EAFi raames.

Samal ajal muudeti kümnnenda EAFi finantsmäärust³ ja võeti vastu üleminekuajal kohaldatav uus finantsmäärus⁴. Mõlemad jõustusid 30. mail 2014. 2. märtsil 2015 võttis nõukogu vastu üheteistkümnenda EAFi finantsmääruse⁵ ja selle rakenduseeskirjad⁶. Need jõustusid 6. märtsil 2015.

¹ ELT L 210, 6.8.2013, lk 1.

² Esmalt esitati üleminekurahastu loomise ettepanek ühes üheteistkümnenda EAFi rakendamist käsitleva määruse (COM(2013) 445) artiklis, kuid komisjon tegi ettepaneku luua üleminekurahastu eraldi nõukogu otsusega (ettepanek: Nõukogu otsus, milles käsitletakse EAFi juhtimise üleminekumeetmeid alates 1. jaanuarist 2014 kuni 11. Euroopa Arengufondi jõustumiseni (COM(2013) 663)).

³ Nõukogu 18. veebruari 2008. aasta määrus (EÜ) nr 215/2008, mis käsitleb 10. Euroopa Arengufondi suhtes kohaldatavat finantsmäärust. ELT L 78, 19.2.2008, lk 1.

⁴ Nõukogu 26. mai 2014. aasta määrus (EL) nr 567/2014, millega muudetakse 18. veebruari 2008. aasta määrust (EÜ) nr 215/2008 (mis käsitleb 10. Euroopa Arengufondi suhtes kohaldatavat finantsmäärust) seoses 10. ja 11. Euroopa Arengufondi vahelise üleminekuajal kohaldamisega kuni 11. Euroopa Arengufondi sisekokkuleppe jõustumiseni. ELT L 157, 27.5.2014, lk 52.

Investeeringisrahastu asutati AKV-ELi partnerluslepingu raames. Rahastut haldab EIP ja seda kasutatakse erasektori arengu toetamiseks AKV riikides, rahastades peamiselt, kuid mitte ainult, erainvesteeringuid. Rahastu on loodud uueneva fondina; laenude tagasimaksud saab seega uuesti muudesse meetmetesse investeerida, mis annab tulemuseks iseuueneva ja rahaliselt sõltumatu rahastu. Kuna komisjon investeeringisrahastut ei haldab, ei ole see konsolideeritud majandusaasta aruande esimese osaga – EAFi raamatupidamise aastaaruande ja sellega seotud rakendamise aruandega. Tervikliku ülevaate andmiseks EAFi arenguabist on majandusaasta aruandele eraldi osana (II osa) lisatud investeeringisrahastu raamatupidamise aastaaruanne⁷.

2. KUIDAS TOIMUB EAFi RAHASTAMINE?

2. detsembril 2013. aastal toimunud kohtumisel võttis Euroopa Ülemkogu vastu mitmeaastase finantsraamistiku 2014.–2020. aastaks. Sellega seoses otsustati, et geograafilist koostööd AKV riikidega ei integreerita ELi eelarvesse, vaid jätkatakse selle rahastamist olemasoleva valitsustevahelise EAFi kaudu.

ELi eelarve on iga-aastane ja vastavalt eelarve aastasuse põhimõttele kavandatakse ja kinnitatakse eelarve kulud ja tulud üheks aastaks. Erinevalt EList on EAFi toimimispõhimõtte mitmeaastane. Iga EAF on tavaliselt viieks aastaks moodustatav fond, kuhu on koondatud arengukoostöö vahendid. Kuna vahendeid eraldatakse mitmeaastasuse põhimõttest lähtuvalt, võib eraldatud vahendeid kasutada kogu EAFi programmiperioodi vältel. Eelarve aastasuse puudumine on eraldi ära märgitud eelarve raamatupidamisarvestuse aruandluses, kus hinnatakse EAFi eelarve täitmist võrreldes koguvahenditega.

EAFi vahendid moodustuvad ELi liikmesriikide sihtotstarbelistest osamaksudest. Ligikaudu iga viie aasta järel kohtuvad liikmesriikide esindajad valitsustevahelisel tasandil, et otsustada fondile eraldatav kogusumma ja kontrollida selle vahendite kasutamist. Seejärel haldab fondi komisjon kooskõlas liidu arengukoostöö poliitikaga. Kuna lisaks liidu poliitikale on arengu- ja abipoliitika ka liikmesriikidel, peavad liikmesriigid oma poliitika kooskõlastama ELiga, et tagada vastastikune täiendavus.

Lisaks eelnevalt nimetatud osamaksudele saavad liikmesriigid leppida EAFiga kokku kaasrahastamises või tasuda EAFi vabatahtlikke osamaksusid.

3. EELARVEAASTA LÕPU ARUANDLUS

3.1. MAJANDUSAASTA ARUANNE

EAFi finantsmääruse artikli 46 kohaselt koostatakse EAFi raamatupidamise aastaaruanne vastavalt tekkepõhise arvestuse eeskirjadele, mis omakorda põhinevad rahvusvahelistel avaliku sektori raamatupidamisstandarditel (IPSAS). Need raamatupidamiseeskirjad võtab vastu komisjoni peaarvepidaja ja neid kohaldatakse kõigis ELi institutsioonides ja asutustes, et kehtiksid ühtsed raamatupidamisarvestuse, hindamise ja aastaaruannete esitamise eeskirjad, mille eesmärk on ühtlustada raamatupidamise aastaaruannete koostamise ja konsolideerimise menetlust ELi finantsmääruse artikli 152 kohaselt. Kõnealuseid ELi raamatupidamiseeskirju kohaldatakse ka EAFi suhtes, võttes arvesse tema tegevuse eripära.

⁵ Nõukogu 2. märtsi 2015. aasta määrus (EL) 2015/323, mis käsitleb 11. Euroopa Arengufondi suhtes kohaldatavat finantsmäärust. ELT L 58, 3.3.2015, lk 17-38.

⁶ Nõukogu 2. märtsi 2015. aasta määrus (EL) 2015/322 11. Euroopa Arengufondi rakendamise kohta. ELT L 58, 3.3.2015, lk 1-16.

7 Nõukogu 26. mai 2014. aasta määrus (EL) nr 567/2014, millega muudetakse 18. veebruari 2008. aasta määrust (EÜ) nr 215/2008 (mis käsitleb 10. Euroopa Arengufondi suhtes kohaldatavat finantsmäärust) seoses 10. ja 11. Euroopa Arengufondi vahelise üleminekuperioodi kohaldamisega kuni 11. Euroopa Arengufondi sisekokkuleppe jõustumiseni. ELT L 157, 27.5.2014, artikkel 43.

EAFi majandusaasta aruande koostamine on tehtud ülesandeks komisjoni peaarvepidajale, kes on ühtlasi EAFi peaarvepidaja. Peaarvepidaja tagab, et EAFi majandusaasta aruanne annab EAFi finantsseisundist õige ja õiglase ülevaate.

Majandusaasta aruanne koosneb järgmistest osadest:

I osa. Komisjoni hallatavad vahendid

- (i) EAFi raamatupidamise aastaaruanded ja nende lisad
- (ii) EAFi konsolideeritud ELi usaldusfondide raamatupidamise aastaaruanne
- (iii) EAFi JA ELi usaldusfondide konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanded
- (iv) EAFi rakendamise aruanne

II osa. EIP hallatavate vahendite rakendamise aastaaruanne

- (i) Investeerimisrahastu raamatupidamise aastaaruanne

Osa „EAFi konsolideeritud Euroopa usaldusfondide raamatupidamise aastaaruanne“ sisaldab kahe EAFi raames loodud usaldusfondi raamatupidamise aastaaruannet: ELi Békou usaldusfond (vt jagu „ELi Békou usaldusfondi raamatupidamise aastaaruanne“) ja ELi Aafrika usaldusfond⁸ (vt jagu „ELi Aafrika usaldusfondi raamatupidamise aastaaruanne“). Kummagi usaldusfondi raamatupidamise aastaaruande koostamise eest vastutas Euroopa Komisjoni peaarvepidaja. Raamatupidamise aastaaruandele on teostanud välisauditi eraaudiitor. Käesolevas majandusaasta aruandes on esitatud usaldusfondide lõplikud raamatupidamise aastaaruanded, s.t aruanded, mis sisaldavad ka auditi tulemusena tehtud korrektsioone.

Tuleb märkida, et 2016. aastal muutus raamatupidamise aastaaruande ja selle lisade ülesehitus. Muudetud on ainult finantsteabe esitamise viisi, et see vastaks paremini muude ELi üksuste omale. 2015. aasta võrdlussummad on esitatud uue ülesehituse kohaselt.

Komisjon võtab majandusaasta aruande vastu järgneva aasta 31. juuliks ning esitab selle eelarve täitmisele heakskiidu saamiseks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

4. AUDITEERIMINE JA EELARVE TÄITMISELE HEAKSKIIDU ANDMINE

4.1. AUDIT

EAFi majandusaasta aruannet ja vahendite haldamist kontrollib tema välisaudiitorina tegutsev Euroopa Kontrollikoda (edaspidi „kontrollikoda“), kes koostab Euroopa Parlamendile ja nõukogule aastaaruande.

4.2. EELARVE TÄITMISELE HEAKSKIIDU ANDMINE

⁸2016. aasta on esimene aasta, mille kohta on koostatud ja EAFi majandusaasta aruandesse lisatud ELi Aafrika usaldusfondi raamatupidamise aastaaruanne. Andmed 2015. aasta tehingute kohta on esitatud võrdluse võimaldamiseks.

Viimaseks kontrolliks on asjaomase eelarveaasta EAFi eelarve täitmisele heakskiidu andmine. Euroopa Parlament on EAFi eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutav institutsioon. See tähendab, et pärast majandusaasta aruande auditeerimist ja lõplikku viimistlemist tuleb nõukogul soovitada ja seejärel parlamendil otsustada, kas anda heakskiit EAFi eelarve täitmisele komisjoni poolt eelneval eelarveaastal. Kõnealune otsus põhineb aastaaruande läbivaatamisel, kontrollikoja aastaaruandel (mis sisaldab ametlikku kinnitavat avaldust) ja komisjoni vastustel, aga ka nende tulemusena komisjonile esitatud küsimustel ja täiendava teabe taotlustel.

EUROOPA KOMISJONI HALLATAVAD VAHENDID

Tuleb märkida, et arvude miljonitesse eurodesse ümardamise tõttu võib mõnedes järgnevates tabelites esitatud finantsandmete liitmisel saadav summa erineda tabelis esitatud kogusummast.

SISUKORD

EAFi VAHENDITE KASUTAMINE JA RAAMATUPIDAMISARVESTUSE PIDAMINE	4
EUROOPA KOMISJONI HALLATAVAD VAHENDID.....	7
EAFi RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE	10
EAFi BILANSS	11
EAFi TULEMIARUANNE.....	12
EAFi RAHAVOOGUDE ARUANNE	13
EAFi NETOVARA MUUTUSTE ARUANNE.....	14
EAFi BILANSS	15
EEAFi TULEMIARUANNE	17
EAFi NETOVARA MUUTUSTE ARUANNE.....	18
EAFi RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD	21
TULUD	40
KULUD	41
EAFi KONSOLIDEERITUD ELi USALDUSFONDIDE RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDED....	51
BÊKOU ELi USALDUSFONDI LÕPLIK MAJANDUSAASTA ARUANNE	52
TAUSTTEAVE ELi BÊKOU USALDUSFONDI KOHTA.....	53
ELi BÊKOU USALDUSFONDI BILANSS	55
ELi BÊKOU USALDUSFONDI TULEMIARUANNE.....	56
ELi BÊKOU USALDUSFONDI RAHAVOOGUDE ARUANNE	57
ELi BÊKOU USALDUSFONDI NETOVARA MUUTUSTE ARUANNE	58
ELi AAFRIKA USALDUSFONDI LÕPLIK MAJANDUSAASTA ARUANNE.....	59
TAUSTTEAVE ELi AAFRIKA USALDUSFONDI KOHTA.....	60
ELi AAFRIKA USALDUSFONDI BILANSS	62
ELi AAFRIKA USALDUSFONDI TULEMIARUANNE.....	63
ELi AAFRIKA USALDUSFONDI RAHAVOOGUDE ARUANNE	64
ELi AAFRIKA USALDUSFONDI NETOVARA MUUTUSE ARUANNE.....	65
EAFi JA ELi USALDUSFONDIDE KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE .	66
KONSOLIDEERITUD BILANSS	67
KONSOLIDEERITUD TULEMIARUANNE.....	68
KONSOLIDEERITUD RAHAVOOGUDE ARUANNE	69
KONSOLIDEERITUD NETOVARA MUUTUSTE ARUANNE	70
EAFi RAKENDAMISE ARUANNE	71
EUROOPA INVESTEERIMISPANGA HALLATAVATE VAHENDITE RAKENDAMISE AASTAARUANNE	85

EAFi RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

Arvude miljonitesse eurodesse ümardamise tõttu võib mõnedes tabelites esitatud finantsandmete liitmisel saadav summa erineda tabelites esitatud kogusummast.

EAFi BILANSS

	Lisa	31.12.2016	31.12.2015
<i>miljonites eurodes</i>			
PÕHIVARA			
<i>Eelmaksed</i>	2.1	409	516
<i>Usaldusfondi osamaksud</i>	2.2	8	34
		507	550
KÄIBEVARA			
<i>Eelmaksed</i>	2.1	1 372	1 145
<i>Kaubanduslikest tehingutest tekkinud nõuded ja mittekauanduslike tehingute sissenõutavad summad</i>	2.3	132	171
<i>Raha ja raha ekvivalendid</i>	2.4	680	504
		2 184	1 820
VARAD KOKKU		2 691	2 370
PIKAAJALISED KOHUSTUSED			
<i>Eraldised</i>	2.5	(4)	(4)
<i>Finantskohustused</i>	2.6	(6)	(10)
		(10)	(14)
LÜHIAJALISED KOHUSTUSED			
<i>Kreditoorne võlgnevus</i>	2.7	(549)	(520)
<i>Kumuleerunud kulud ja edasilükkunud tulud</i>	2.8	(776)	(855)
		(1 324)	(1 376)
KOHUSTUSED KOKKU		(1 334)	(1 389)
NETOVARA		1 357	980
VAHENDID JA RESERVID			
<i>Sissenõutud fondikapital – toimivad EAFid</i>	2.9	42 323	38 873
<i>Suletud EAFidest ülekantud sissenõutud fondikapital</i>	2.9	2 252	2 252
<i>Toimivate EAFide vahelised sissenõutud fondikapitali ümberpaigutused</i>	2.9	-	-
<i>Varasematest aastatest ülekantud majandustulemus</i>		(40 146)	(36 994)
<i>Aasta majandustulemus</i>		(3 073)	(3 152)
NETOVARA		1 357	980

EAFi TULEMIARUANNE

miljonites eurodes

	Lisa	2016	2015
TULUD			
Mittekaubanduslikest tehingutest saadud tulud	3.1		
<i>Kulude sissenõudmine</i>		8	90
		8	90
Kaubanduslikest tehingutest saadud tulud	3.2		
<i>Finantstulu</i>		3	8
<i>Muud tulud</i>		62	42
		66	50
Kogutulu		73	140
KULUD			
<i>Abimeetmed</i>	3.3	(2 970)	(3 059)
<i>Kaasrahastamise kulud</i>	3.4	15	(69)
<i>Finantskulud</i>	3.6	4	(1)
<i>Muud kulud</i>	3.7	(196)	(162)
Kulud kokku		(3 146)	(3 291)
AASTA MAJANDUSTULEMUS		(3 073)	(3 152)

EAFi RAHAVOOGUDE ARUANNE

miljonites eurodes

	Lisa	2016	2015
<i>Aasta majandustulemus</i>		(3 073)	(3 152)
Põhitegevusest			
<i>Kapitali suurenemine – osamaksud</i>		3 450	3 200
<i>Usaldusfondide osamaksude (suurenemine)/vähenemine</i>		(64)	5
<i>Eelmaksete (suurenemine)/vähenemine</i>		(120)	214
<i>Kaubanduslikest tehingutest tekkinud nõuete ja mittekauanduslike tehingute sissenõutavate summade (suurenemine)/vähenemine</i>		39	(87)
<i>Eraldiste suurenemine/(vähenemine)</i>		–	4
<i>Finantskohustuste suurenemine/(vähenemine)</i>		(4)	(24)
<i>Kreditoorse võlgnevuse suurenemine/(vähenemine)</i>		28	(179)
<i>Kumuleerunud kulude ja edasilükkunud tulude suurenemine/(vähenemine)</i>		(80)	131
NETORAHAVOOD		177	113
Raha ja raha ekvivalentide netosumma suurenemine/(vähenemine)		177	113
<i>Raha ja raha ekvivalendid eelarveaasta alguse seisuga</i>	2.4	504	391
<i>Raha ja raha ekvivalendid eelarveaasta lõpu seisuga</i>	2.4	680	504

EAFi NETOVARA MUUTUSTE ARUANNE

miljonites eurodes

	Fondikapital – toimivad EAFid (A)	Sissenõudma ta vahendid – toimivad EAFid (B)	Sissenõutud fondikapital – toimivad EAFid (C) = (A)-(B)	Kumulatiivse d reservid (D)	Suletud EAFidest ülekantud sissenõutud fondikapital (E)	Netovarad kokku (C)+(D)+(E)
SALDO SEISUGA 31.12.2014	45 691	10 018	35 673	(36 994)	2 252	932
<i>Kapitali suurenemine – osamaksud</i>		(4 795)	4 795	–	–	4 795
<i>Kapitali vähenemine – üleminekurahastu kulukohustused</i>	(1 595)		(1 595)			(1 595)
<i>EAFi kapitali kajastamine</i>	29 367	29 367	–			–
<i>Aasta majandustulemus</i>	–	–	–	(3 152)	–	(3 152)
SALDO SEISUGA 31.12.2015	73 464	34 590	38 873	(40 146)	2 252	980
<i>Kapitali suurenemine – osamaksud</i>		(3 450)	3 450			3 450
<i>Aasta majandustulemus</i>			–	(3 073)		(3 073)
SALDO SEISUGA 31.12.2016	73 464	31 140	42 323	(43 219)	2 252	1 357

EAFi BILANSS

	31.12.2016					31.12.2015					miljonites eurodes
	Lisa	Kaheksas EAF	Üheksas EAF	Kümnes EAF	Üheteistküm- es EAF	Kaheksas EAF	Üheksas EAF	Kümnes EAF	Üheteistkümnes EAF		
PÕHIVARA											
Eelmaksed	2.1	-	32	242	135	-	63	368	84		
Usaldusfondi osamaksud	2.2	-	-	-	98	-	-	-	34		
		-	32	242	232	-	63	368	118		
KÄIBEVARA											
Eelmaksed	2.1	1	50	909	412	3	67	879	195		
Kaubanduslike tehingutest tekkinud nõuded ja mittekaubanduslike tehingute sissenõutavad summad	2.3	1	71	59	2	1	65	103	2		
Tasaarvelduskontod	2.3	196	424	3 424	-	214	657	1 190	-		
Raha ja raha ekvivalendid	2.4	-	-	-	680	-	-	-	504		
		198	544	4 391	1 094	218	790	2 172	701		
VARAD KOKKU		198	577	4 633	1 327	218	853	2 541	819		
PIKAAJALISED KOHUSTUSED											
Eraldised	2.5	-	-	-	(4)	-	-	-	(4)		
Finantskohustused	2.6	-	-	(6)	-	-	-	(10)	-		
		-	-	(6)	(4)	-	-	(10)	(4)		
LÜHIAJALISED KOHUSTUSED											
Kreditoorne võlgnevus	2.7	(0)	(12)	(438)	(99)	(0)	(14)	(492)	(14)		
Tasaarvelduskontod	2.3	-	-	-	(4 043)	-	-	-	(2 062)		
Kumuleerunud kulud ja edasilükkunud tulud	2.8	(1)	(93)	(567)	(115)	(3)	(114)	(682)	(57)		
		(1)	(104)	(1 005)	(4 257)	(3)	(128)	(1 174)	(2 132)		
KOHUSTUSED KOKKU		(1)	(104)	(1 011)	(4 261)	(3)	(128)	(1 184)	(2 136)		
NETOVARA		197	472	3 622	(2 934)	214	726	1 357	(1 317)		
VAHENDID JA RESERVID											
Sissenõutud fondikapital – toimivad EAFid	2.9	12 164	10 973	19 187	-	12 164	10 973	15 737	-		
Suletud EAFidest ülekantud sissenõutud fondikapital	2.9	627	1 625	-	-	627	1 625	-	-		
Toimivate EAFide vahelised sissenõutud fondikapitali ümberpaigutused	2.9	(2 496)	2 214	247	35	(2 476)	2 376	35	65		
Varasematest aastatest ülekantud majandustulemus		(10 100)	(14 248)	(14 415)	(1 382)	(10 107)	(14 223)	(12 183)	(481)		
Aasta majandustulemus		2	(91)	(1 397)	(1 587)	6	(26)	(2 232)	(901)		
NETOVARA		197	472	3 622	(2 934)	214	726	1 357	(1 317)		

EAFi TULEMIARUANNE

miljonites eurodes

	Lisa	2016				2015			
		Kaheksas EAF	Üheksas EAF	Kümnes EAF	Üheteistkü mnes EAF	Kaheksas EAF	Üheksas EAF	Kümnes EAF	Üheteistkü mnes EAF
TULUD									
Mittekaubanduslikest tehingutest saadud tulud	3.1								
<i>Kulude sissenõudmine</i>		1	5	(2)	4	1	10	77	2
		1	5	(2)	4	1	10	77	2
Kaubanduslikest tehingutest saadud tulud	3.2								
<i>Finantstulu</i>		(0)	2	2	(1)	(0)	6	0	2
<i>Muud tulud</i>		2	17	40	3	3	15	22	2
		2	19	43	2	3	21	22	4
Kogutulu		3	23	41	7	4	30	99	6
KULUD									
<i>Abimeetmed</i>	3.3	2	(95)	(1 411)	(1 465)	5	(47)	(2 197)	(820)
<i>Kaasrahastamise kulud</i>	3.4	-	-	15	-	-	-	(68)	(1)
<i>Finantskulud</i>	3.6	(0)	(0)	4	(0)	0	7	(8)	(0)
<i>Muud kulud</i>	3.7	(3)	(19)	(46)	(129)	(3)	(15)	(58)	(86)
Kulud kokku		(1)	(114)	(1 437)	(1 594)	2	(56)	(2 331)	(907)
AASTA MAJANDUSTULEMUS		2	(91)	(1 397)	(1 587)	6	(25)	(2 232)	(901)

EAFi NETOVARA MUUTUSTE ARUANNE

Kaheksas EAF	<i>miljonites eurodes</i>						
	Fondikapital – toimivad EAFid (A)	Sissenõudmata vahendid – toimivad EAFid (B)	Sissenõutud fondikapital – toimivad EAFid (C) = (A)-(B)	Kumulatiivsed reservid (D)	Suletud EAFidest ülekantud sissenõutud fondikapital (E)	Toimivate EAFide vahelised sissenõutud fondikapitali ümberpaigutused (F)	Netovarad kokku (C)+(D)+(E)+(F)
SALDO SEISUGA 31.12.2014	12 840	–	12 840	(10 107)	627	(3 147)	214
<i>Kapitali vähenemine – üleminekurahastu kulukohustused</i>	(676)		(676)				(676)
<i>Ümberpaigutused kümnendast EAFist ja kümnendasse EAFi</i>			–			(6)	(6)
<i>Ümberpaigutused üheteistkümnendast EAFist ja üheteistkümnendasse EAFi</i>						676	676
<i>Aasta majandustulemus</i>			–	6			6
SALDO SEISUGA 31.12.2015	12 164	–	12 164	(10 100)	627	(2 476)	214
<i>Ümberpaigutused kümnendast EAFist ja kümnendasse EAFi</i>			–			(20)	(20)
<i>Ümberpaigutused üheteistkümnendast EAFist ja üheteistkümnendasse EAFi</i>			–			–	–
<i>Aasta majandustulemus</i>			–	2			2
SALDO SEISUGA 31.12.2016	12 164	–	12 164	(10 098)	627	(2 496)	197

Üheksas EAF	<i>miljonites eurodes</i>						
	Fondikapital – toimivad EAFid (A)	Sissenõudmata vahendid – toimivad EAFid (B)	Sissenõutud fondikapital – toimivad EAFid (C) = (A)-(B)	Kumulatiivsed reservid (D)	Suletud EAFidest ülekantud sissenõutud fondikapital (E)	Toimivate EAFide vahelised sissenõutud fondikapitali ümberpaigutused (F)	Netovarad kokku (C)+(D)+(E)+(F)
SALDO SEISUGA 31.12.2014	11 699	–	11 699	(14 223)	1 625	1 758	860
<i>Kapitali vähenemine – üleminekurahastu kulukohustused</i>	(727)	–	(727)				(727)
<i>Ümberpaigutused kümnendast EAFist ja üheteistkümnendasse EAFi</i>			–			(109)	(109)

kümnendasse EAFi								
Ümberpaigutused üheteistkümnendast EAFist ja üheteistkümnendasse EAFi							727	727
Aasta majandustulemus			-	(26)				(26)
SALDO SEISUGA 31.12.2015	10 973	-	10 973	(14 249)	1 625	2 376		726
Ümberpaigutused kümnendast EAFist ja kümnendasse EAFi			-				(163)	(163)
Ümberpaigutused üheteistkümnendast EAFist ja üheteistkümnendasse EAFi			-				-	-
Aasta majandustulemus			-	(91)				(91)
SALDO SEISUGA 31.12.2016	10 973	-	10 973	(14 339)	1 625	2 214		472

Kümnnes EAF	Fondikapital – toimivad EAFid (A)	Sissenõudmat a vahendid – toimivad EAFid (B)	Sissenõutud fondikapital – toimivad EAFid (C) = (A)-(B)	Kumulatiivsed reservid (D)	Suletud EAFidest ülekantud sissenõutud fondikapital (E)	Toimivate EAFide vahelised sissenõutud fondikapitali ümberpaigutused (F)	miljonites eurodes
							Netovarad kokku (C)+(D)+(E)+(F)
SALDO SEISUGA 31.12.2014	21 152	10 018	11 134	(12 183)	-	(209)	(1 258)
Kapitali suurenemine – osamaksud		(4 795)	4 795				4 795
Kapitali vähenemine – üleminekurahastu kulukohustused	(192)		(192)				(192)
Ümberpaigutused kaheksandast ja üheksandast EAFist ning kaheksandasse ja üheksandasse EAFi			-			84	84
Ümberpaigutused üheteistkümnendast EAFist ja üheteistkümnendasse EAFi			-			160	160
Aasta majandustulemus			-	(2 232)			(2 232)
SALDO SEISUGA 31.12.2015	20 960	5 223	15 737	(14 415)	-	35	1 357
Kapitali suurenemine – osamaksud		(3 450)	3 450				3 450
Ümberpaigutused kaheksandast ja üheksandast EAFist ning kaheksandasse ja üheksandasse EAFi			-			182	182
Ümberpaigutused üheteistkümnendast EAFist ja üheteistkümnendasse EAFi			-			30	30
Aasta majandustulemus			-	(1 397)			(1 397)
SALDO SEISUGA 31.12.2016	20 960	1 773	19 187	(15 812)	-	247	3 622

Üheteistkümnes EAF	Fondikapital – toimivad EAFid (A)	Sissenõudmat a vahendid – toimivad EAFid (B)	Sissenõutu d fondikapital – toimivad EAFid (C) = (A)-(B)	Kumulatiiv ed reservid (D)	Suletud EAFidest ülekantud sissenõutud fondikapital (E)	Toimivate EAFide vahelised sissenõutud fondikapital i ümberraig utused (F)	miljonites
							eurodes
							Netovarad kokku (C)+(D)+ (E)+(F)
SALDO SEISUGA 31.12.2014	–	–	–	(481)	–	1 597	1 116
<i>EAFi kapitali kajastamine vastavalt sisekokkuleppele</i>	29 367	(29 367)	–				–
<i>Ümberraigutused kaheksandast, üheksandast ja kümnendast EAFist ning kaheksandasse, üheksandasse ja kümnendasse EAFi Aasta majandustulemus</i>			–		–	(1 532)	(1 532)
SALDO SEISUGA 31.12.2015	29 367	(29 367)	–	(1 382)		65	(1 317)
<i>Ümberraigutused kaheksandast, üheksandast ja kümnendast EAFist ning kaheksandasse, üheksandasse ja kümnendasse EAFi Aasta majandustulemus</i>			–	(901)		(30)	(901)
SALDO SEISUGA 31.12.2016	29 367	(29 367)	–	(2 969)	–	35	(2 934)
			–	(1 587)			(1 587)

EAFi RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

Arvude miljonitesse eurodesse ümardamise tõttu võib mõnedes tabelites esitatud finantsandmete liitmisel saadav summa erineda tabelites esitatud kogusummast.

1. PEAMISED ARVESTUSPÕHIMÕTTED

1.1. RAAMATUPIDAMISPÕHIMÕTTED

Raamatupidamise aastaaruande eesmärk on anda üksuse finantsseisundi, tegevustulemuste ja rahavoogude kohta teavet, millest on abi laiale kasutajaskonnale.

Üldised kaalutlused (raamatupidamispõhimõtted), millest raamatupidamise aastaaruande koostamisel lähtutakse, on sätestatud ELi raamatupidamiseeskirjas nr 1 „Raamatupidamise aastaaruanded“ ning on samad mis IPSAS 1-s kirjeldatud põhimõtted: õiglase kajastamise, tekkepõhise arvestuse, tegevuse jätkuvuse, kajastamise järjepidevuse, olulisuse, andmete koondamise, tasaarvestuse ja teabe võrreldavuse põhimõte. Finantsaruannete kvalitatiivsed omadused on asjakohasus, usaldusväärsus, arusaadavus ja võrreldavus.

1.2. ARUANDE KOOSTAMISE ALUS

1.2.1. Aruandeperiood

Raamatupidamise aastaaruanne esitatakse igal aastal. Majandusaasta algab 1. jaanuaril ja lõpeb 31. detsembril.

1.2.2. Valuuta ja ümberarvestamise alused

Majandusaasta aruanded on esitatud miljonites eurodes, sest euro on EAFi arvestus- ja aruandlusvaluuta. Välisvaluutatehingud arvestatakse eurodesse ümber tehingupäeval kehtinud vahetuskursi alusel. Vahetuskursierinevustest saadud kasum või kahjum, mis tuleneb välisvaluutas arveldatud tehingutest ning välisvaluutas nomineeritud rahaliste varade ja kohustuste ümberarvestamisest eelarveaasta lõpus kehtinud vahetuskursside alusel, kajastatakse tulemiaruanDES. Teistsuguseid ümberarvestamise meetodeid kasutatakse kinnisvara ja seadmete ning immateriaalse vara puhul, mille väärtuseks eurodes on nende väärtus soetamise kuupäeval.

Välisvaluutas nomineeritud rahaliste varade ja kohustuse eelarveaasta lõppsaldod arvestatakse eurodesse ümber 31. detsembril kehtinud Euroopa Keskpanga vahetuskursside alusel.

Euro vahetuskursid

Rahaühik	31.12.2016	31.12.2015	Rahaühik	31.12.2016	31.12.2015
Bulgaaria leev (BGN)	1,9558	1,9558	Poola zlott (PLN)	4,4103	4,2639
Tšehhi kroon (CZK)	27,0210	27,0230	Rumeenia leu (RON)	4,5390	4,5240
Taani kroon (DKK)	7,4344	7,4626	Rootsi kroon (SEK)	9,5525	9,1895

Inglise nael (GBP)	0,8562	<i>0,7340</i>	Šveitsi frank (CHF)	1,0739	<i>1,0835</i>
Horvaatia kuna (HRK)	7,5597	<i>7,6380</i>	Jaapani jeen (JPY)	123,4000	<i>131,0700</i>
Ungari forint (HUF)	309,8300	<i>315,9800</i>	USA dollar	1,0541	<i>1,0887</i>

1.2.3. Prognooside kasutamine

IPSASe ja üldtunnustatud raamatupidamispõhimõtete kohaselt esitatakse raamatupidamise aastaaruandes tingimata summad, mis põhinevad kõige usaldusväärsemale kättesaadavale teabele tuginevatel juhtkonna prognoosidel ja hinnangutel. Oluliste hinnangute hulka kuuluvad muu hulgas viitlaekumised ja kumuleerunud kulud ning edasilükkunud tulud ja kulud, eraldised, nõuetest tulenev finantsrisk, tingimuslikud varad ja tingimuslikud kohustused ning vara väärtuse languse määr. Tegelikud tulemused võivad kõnealustest prognoosidest erineda.

Mõistlike hinnangute kasutamine on raamatupidamise aastaaruande koostamise lahutamatu osa ega vähenda selle usaldusväärsust. Hinnangut võib olla vaja muuta, kui muutub olukord, millele hinnang tugines, või kui saadakse uut teavet või kogemusi. Oma olemuselt ei ole hinnangu muutus seotud eelnevate perioodidega ja see ei ole vea parandamine. Kui raamatupidamislik hinnang muutub, kajastatakse selle mõju selle ajavahemiku üle- või puudujäägina, kus muutus on teatavaks saanud.

1.3. BILANSS

1.3.1. Immateriaalne vara

Omandatud arvutitarkvara litsentsid on kajastatud soetusmaksumuses, millest on lahutatud kumulatiivne amortisatsioon ja väärtuse langusest tulenev kahjum. Vara amortiseeritakse lineaarselt eeldatava kasuliku kasutusea alusel. Immateriaalse vara eeldatav kasulik kasutusiga sõltub selle konkreetsest majanduslikust kasutuseast või lepingujärgsest juriidilisest kehtivusajast. Asutusesiseselt väljatöötatud immateriaalne vara kapitaliseeritakse, kui täidetud on asjaomased ELi raamatupidamiseeskirjades ettenähtud kriteeriumid. Kapitaliseeritavate kulude hulka kuuluvad kõik otseselt omistatavad kulud, mis on vajalikud vara loomiseks, tootmiseks või valmistamiseks selliselt, et see vara saaks toimida juhtkonna poolt kavandatud viisil. Teadustegevusega seotud kulud, mittekapitalizeeritavaid arenduskulusid ja hoolduskulusid kajastatakse kuluna kulu kandmise hetkel.

1.3.2. Kinnisvara ja seadmed

Kogu kinnisvara ja seadmed on näidatud soetusmaksumuses, millest on lahutatud kumulatiivne amortisatsioon ja väärtuse langusest tulenev kahjum. Soetusmaksumus hõlmab kulud, mis on asjaomase vara soetamise või valmistamisega otseselt seotud. Hilisemad kulud on vastavalt vajadusele kas arvatud vara bilansilise väärtuse hulka või kajastatud eraldi varana – viimast vaid juhul, kui on tõenäoline, et varaga seotud tulevane majanduslik kasu või teenusepotentsiaal läheb üksusele ja vara maksumust saab usaldusväärsest mõõta. Parandus- ja hooldustööde kulud kajastatakse kuluna tulemiaruanandes selle arvestusperioodi all, mil vastavad kulud kanti. Maad ja kunstiteoseid ei amortiseerita, kuna nende kasutusiga loetakse igaveseks. Ehitamisel olevat vara ei amortiseerita, kuna selline vara ei ole veel kasutamiseks valmis. Muude varade amortisatsioon arvutatakse lineaarsel

meetodil, mille kohaselt nende maksumus, millest lahutatakse jääkmaksumus, jaotatakse nende eeldatava kasuliku kasutusea peale järgmiselt:

Vara liik	Lineaarne amortisatsiooninorm
<i>Hooned</i>	4 – 10 %
<i>Masinad ja seadmed</i>	10 – 25 %
<i>Sisustus ja sõidukid</i>	10 – 25 %
<i>Arvutiriistvara</i>	25 – 33 %
<i>Muu</i>	10 – 33 %

Võõrandamisest saadud kasum või kahjum leitakse tulu ja müügikulude vahe võrdlemisel võõrandatava vara bilansilise väärtusega ning seda kajastatakse tulemiaruanDES.

Rendimaksud

Materiaalse vara rendimaksud, mille puhul üksus kannab põhimõtteliselt kõiki omandiõigusega kaasnevaid riske ja hüvesid, liigitatakse kapitalirendi makseteks. Kapitalirendi maksud kapitaliseeritakse rendi alustamisel väärtuses, mis vastab kas renditava vara õiglasele väärtusele või minimaalsete rendimaksete nüüdisväärtusele, olenevalt sellest, kumb neist on madalam. Rendimaksete intressiosa arvutatakse rendiperioodi jooksul püsiva protsendimäärana jääkväärtusest ja kajastatakse tulemiaruanDES kuluna. Rendikohustusi, millest on finantskulud maha arvatud, kajastatakse muude (lühija pikaajaliste) finantskohustuste all. Finantskulude intressiosa arvutatakse rendiperioodi jooksul püsiva protsendimäärana kohustuse jäägist ja kajastatakse tulemiaruanDES kuluna. Kapitalirendi alusel hoitavat vara amortiseeritakse kas vara kasuliku kasutusea või rendiperioodi jooksul, olenevalt sellest, kumb neist on lühem.

Rendimaksud, mille puhul oluline osa omandiõigusega kaasnevatest riskidest ja hüvedest jääb rendileandja kanda, liigitatakse kasutusrendiks. Kasutusrendi korras tehtavad maksud kajastatakse kuluna tulemiaruanDES rendiperioodi jooksul lineaarsel meetodil.

1.3.3. Muude kui finantsvarade väärtuse langus

Tähtajatu kasutuseaga varasid ei amortiseerita; selle asemel kontrollitakse igal aastal, ega nende väärtus ei ole langenud. Amortiseeritavate varade puhul kontrollitakse alati, kas nende väärtus ei ole langenud, kui sündmused või asjaolude muutumine viitavad sellele, et bilansiline väärtus ei pruugi olla kaetav. Väärtuse langusest tulenev kahjum kajastatakse summas, mille võrra vara bilansiline maksumus ületab kaetava väärtuse. Kaetav väärtus on kas vara õiglane väärtus, millest on lahutatud müügikulud, või vara tarbimisväärtus, olenevalt sellest, kumb neist on kõrgem.

Immateriaalse vara ning kinnisvara ja seadmete jääkmaksumus ja kasutusiga vaadatakse läbi ja vajadusel korrigeeritakse neid vähemalt kord aastas. Kui vara bilansiline maksumus ületab hinnangulise kaetava väärtuse, hinnatakse vara bilansiline maksumus kohe alla kuni tema kaetava väärtuseni. Kui varasematel aastatel kajastatud väärtuse languse põhjused on ära langenud, siis vähendatakse vastavalt sellele väärtuse langusest tekkinud kahjumit.

1.3.4. Finantsvarad

Finantsvarasid liigitatakse järgmiselt: finantsvarad, mida kajastatakse õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruanDES; laenu ja nõuded; tähtajani hoitavad investeeringud; müügivalmis finantsvarad. Finantsinstrumentide liigitus määratakse kindlaks nende arvele võtmisel ja see hinnatakse ümber iga bilansipäeva seisuga.

(i) *Finantsvarad, mida kajastatakse õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruanDES*

Finantsvara liigitatakse sellesse kategooriasse, kui see soetatakse peamiselt müügi eesmärgil lühiajaliselt või kui üksus on nimetatud finantsvara sellesse kategooriasse kuuluvana määratlenud. Sellesse kategooriasse liigitatakse ka tuletisinstrumentid. Sellesse kategooriasse kuuluvad varad liigitatakse käibevaraks, kui nende oodatav realiseerimisaeg on 12 kuu jooksul bilansipäevast arvates. Eelarveaasta jooksul ei olnud üksusel ühtegi sellesse kategooriasse kuuluvat investeringut.

(ii) Laenud ja nõuded

Laenud ja nõuded on aktiivsel turul noteerimata finantsvarad, mille maksed on püsivad või kindlaksmääratavad, ning nende hulka ei kuulu tuletisinstrumentid. Need tekivad, kui üksus annab raha või kaupu või osutab teenuseid otse võlgnikule, ilma et ta kavatses nõudega kaubelda. Need kuuluvad põhivara hulka, välja arvatud juhul, kui nende lõpptähtaeg on lühem kui 12 kuud bilansipäevast arvates. Laenude ja nõuete hulka kuuluvad tähtajalised hoised, mille algne tähtaeg on üle kolme kuu.

(iii) Tähtajani hoitavad investeringud

Tähtajani hoitavad investeringud on kindlaksmääratud lõpptähtajaga finantsvarad, mille maksed on püsivad või kindlaksmääratavad ning mida üksus kavatses ja suudab hoida kuni lõpptähtajani, ning nende hulka ei kuulu tuletisinstrumentid. Eelarveaasta jooksul ei olnud üksusel ühtegi sellesse kategooriasse kuuluvat investeringut.

(iv) Müügivalmis finantsvarad

Müügivalmis finantsvarad on finantsvarad, mis on määratletud sellesse kategooriasse kuuluvana või mis ei ole liigitatud ühtegi muusse kategooriasse, ning nende hulka ei kuulu tuletisinstrumentid. Müügivalmis finantsvarad liigitatakse kas käibe- või põhivaraks olenevalt sellest, millise ajavahemiku jooksul üksus kavatses neid säilitada. Tavaliselt on selleks ajavahemikuks lõpptähtajani jäänud aeg.

Arvelevõtmine ja väärtuse hindamine arvelevõtmisel

Õiglases väärtuses muutustega läbi tulemiaruaude kajastatud, tähtajani hoitavate ja müügivalmis finantsvarade ostu ja müüki kajastatakse kauplemispäeval, st päeval, mil üksus võtab kohustuse vara ostuks või müügiks. Raha ekvivalendid, laenud ja tähtajalised hoised kajastatakse arvelduspäeva seisuga. Finantsinstrumentid võetakse arvele õiglases väärtuses. Kui finantsvara ei kajastata õiglases väärtuses muutustega läbi tulemiaruaude, võetakse selle arvelevõtmisel arvesse ka tehingukulused.

Finantsinstrumentide kajastamine lõpetatakse, kui investeringust rahavoogude saamise õigus on aegunud, või kui üksus on põhimõtteliselt kõik omandiõigusega kaasnevad riskid ja hüved kolmandale isikule üle andnud.

Järgnev väärtuse hindamine

Finantsvarasid, mida kajastatakse õiglases väärtuses läbi tulemiaruaude, kajastatakse järgnevalt õiglases väärtuses ning nende õiglase väärtuse muutustest tekkiv kasum või kahjum kajastatakse tulemiaruaudes selle perioodi all, mil see on tekkinud.

Laene ja nõudeid ning lõpptähtajani hoitavaid investeringuid kajastatakse amortiseeritud väärtuses tegeliku intressimäära meetodi kohaselt.

Müügivalmis finantsvarasid kajastatakse pärast arvelevõtmist õiglases väärtuses. Nende õiglase väärtuse muutustest tekkiv kasum või kahjum kajastatakse õiglase väärtuse reservis. Müügivalmis finantsvarade intress, mis on arvatud tegeliku intressimäära meetodi kohaselt, kajastatakse tulemiaruaudes.

Üksus hindab igal bilansipäeval, kas on objektiivseid tõendeid selle kohta, et finantsvara väärtus on langenud ja kas väärtuse langus tuleks kajastada tulemiaruaudes.

1.3.5. Eelmaksed

Eelmakse on makse, mille eesmärk on pakkuda rahastuse saajale rahalist ettemakset, st käibevahendeid. See võib olla jagatud mitmeks makseks, mis tehakse asjaomases lepingus, otsuses, kokkuleppes või alusaktis kindlaksmääratud ajavahemiku jooksul. Käibevahendeid ja ettemakseid kasutatakse lepingus kindlaks määratud perioodi jooksul sel eesmärgil, milleks need anti, või need tuleb tagasi maksta. Kui abisaaja ei kanna rahastamiskõlblikke kulusid, on tal kohustus eelmakseks olev ettemakse üksusele tagastada. Eelmakse summat võib vähendada (kas täielikult või osaliselt) rahastamiskõlblike kulude (mida on kajastatud kuludena) kinnitamisega.

Eelmakset kajastatakse järgnevatel bilansipäevadel esialgselt bilansis kajastatud väärtuses, millest on lahutatud perioodi jooksul tehtud rahastamiskõlblikud kulud (sh vajaduse korral eelarvestatud summad).

1.3.6. Nõuded ja sissenõutavad summad

ELi raamatupidamiseeskirjad nõuavad aruandluse huvides kaubanduslike ja mittekaubanduslike tehingute eristamist, kusjuures nõuded tekivad kaubanduslikest tehingutest, sissenõutavad summad aga mittekaubanduslikest tehingutest, mille puhul üksus saab vahendeid muult üksuselt, ilma et viimane annaks vahetult vastu ligikaudu võrdses väärtuses vahendeid.

Kaubanduslikest tehingutest tekkinud nõuded on kooskõlas finantsinstrumentide määratlusega, mistõttu liigitatakse neid laenudeks ja nõueteks ning mõõdetakse sellele vastavalt (vt punkt 1.3.4 above).

Mittekaubanduslike tehingute sissenõutavate summade puhul kajastatakse intresside ja trahvide võrra korrigeeritud algne summa, millest on lahutatud nende väärtuse langusest tulenev allahindlus. Väärtuse langusest tulenev allahindlus kirjendatakse, kui on objektiivseid tõendeid selle kohta, et üksusel ei ole võimalik kõiki summasid nõuete algsete tingimuste kohaselt sisse nõuda. Allahindluse summa saadakse, lahutades vara bilansilisest väärtusest kaetava väärtuse. Allahindluse summa kajastatakse tulemiaruanDES.

1.3.7. Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja raha ekvivalendid on finantsinstrumendid ning nende hulka kuuluvad kassas olev sularaha, pankades olevad nõudmiseni ja lühiajalised hoiused ning muud suure likviidsusega lühiajalised, algselt kuni kolmekuulise tähtajaga investeeringud.

1.3.8. Eraldised

Eraldise kajastatakse, kui üksusel on kolmandate isikute ees minevikus toimunud sündmustest tulenev juriidiline või faktiline kohustus; ressursside vähenemine kohustuse tasumisel on tõenäolisem kui nende mittevähenev ja vähenemise summat on võimalik usaldusväärselt hinnata. Eraldise ei kajastata tulevase tegevuskahjumi puhul. Eraldiste summa vastab kõige tõenäolisemaks peetavale hinnangule selle kohta, kui suur kulutus tuleb oodatavalt teha olemasoleva kohustuse täitmiseks aruandepäeval. Kui eraldised koosnevad suurest hulgast summadest, hinnatakse kohustuse väärtust, kaaludes kõiki võimalikke tulemusi nende esinemise tõenäosusega (keskväärtuse meetod).

1.3.9. Kreditoorne võlgnevus

Kreditoorse võlgnevuse arvestus hõlmab kaubanduslike tehingute summasid (näiteks kaupade ja teenuste ost) ja mittekaubanduslike tehingute summasid (näiteks toetusesaajate kulutaotlused, toetused ja muu ELi pakutav rahastus).

Toetusesaajatele makstava toetuse ja muude maksete kulutaotlused kirjendatakse kreditoorse võlgnevusena taotletava summa ulatuses. Pärast rahastamiskõlblike kulude kontrollimist ja kinnitamist kajastatakse kreditoorset võlgnevust kinnitatud ja rahastamiskõlblikus summas.

Kaupade ja teenuste ostmisest tekkivat kreditoorset võlgnevust kajastatakse arve saamisega algse summa ulatuses ning sellele vastavad kulud kirjendatakse raamatupidamisarvestuses siis, kui tarne või teenus on üksusele üle antud või osutatud ja ta on selle vastu võtnud.

1.3.10. Viitlaekumised ja kumuleerunud kulud ning edasilükkunud tulud ja kulud

Tehinguid ja sündmusi kajastatakse raamatupidamise aastaaruandes sellel perioodil, millega need seonduvad. Kui eelarveaasta lõpu seisuga ei ole arvet veel välja saadetud, kuid üksus on teenuse osutanud või tarne üle andnud või kui eksisteerib lepinguline kohustus (nt lepingus sätestatu tulemusena), kajastatakse raamatupidamise aastaaruannetes viitlaekumine. Lisaks sellele, kui eelarveaasta lõpu seisuga on arve välja saadetud, kuid teenust ei ole veel osutatud või tarnitud kaupad üle antud, loetakse tulu edasilükkunuks ja see kajastatakse järgnevas arvestusperioodis.

Ka kulud kajastatakse selles perioodis, millega need on seotud. Arvestusperioodi lõpus kajastatakse kumuleerunud kulud perioodi ülekandekohustuse prognoositud summa alusel. Kumuleerunud kulud arvutatakse peaarvepidaja välja antud üksikasjalike praktiliste tegevusjuhiste kohaselt, mille eesmärk on tagada, et raamatupidamise aastaaruanne annaks tõese ülevaate nendest majandus- ja muudest nähtustest, mida nad kajastavad. Samamoodi, kui enne kaupade või teenuste kättesaamist on tehtud eelmakse, on tegemist edasilükkunud kuluga, mis kajastatakse järgneva arvestusperioodi all.

1.4. TULEMIARUANNE

1.4.1. Tulud

Tulu on saadud ja saada oleva majandusliku kasu või teenusepotentsiaali brutosumma, mille võrra suureneb netovara. See summa ei sisalda aga omanike sissemaksetest tulenevat suurenemist.

Tulu liik sõltub tulemiaruaande aluseks olevate tehingute laadist.

(i) Mittekaubanduslikest tehingutest saadud tulud

Mittekaubanduslikest tehingutest saadud tulu on maksud ja ülekanded, kusjuures ülekandja kannab vahendeid saajale, ilma et viimane annaks vahetult vastu ligikaudu võrdses väärtuses vahendeid. Ülekanded on mittekaubanduslikest tehingutest tulevikus saadav majanduslik kasu või teenusepotentsiaal (makse arvesse võtmata). Üksus kajastab ülekantavat vara juhul, kui ta kontrollib vahendeid möödunud sündmuse (ülekande) tulemusel ja loodab tulevikus saada neist vahendeist majanduslikku kasu või teenusepotentsiaali, ja kui kõnealuste vahendite õiglast väärtust saab usaldusväärselt mõõta. Ka mittekaubanduslike tehingutega saadavad ja varana kajastatavad vahendid (näiteks raha) kajastatakse tuluna, välja arvatud juhul, kui üksusel lasub ülekande suhtes kohustus (tingimus), mis tuleb täita enne tulu kajastamist. Tulu lükatakse edasi kuni tingimuse täitmiseni ja kajastatakse kohustusena (saadud eelmaksed).

(ii) Kaubanduslikest tehingutest saadud tulud

Kaupade ja teenuste müügist saadud tulu kajastatakse siis, kui olulised kaupade omandiõigusega kaasnevad riskid ja hüved ostjale üle lähevad. Teenuste osutamisega seotud tehingutest saadud tulu kajastamisel võetakse arvesse seda, millises täitmisetapis on tehing aruandekuupäeva seisuga.

1.4.2. Kulud

Kulud on väljamaksetest või vahendite ärakasutamisest või kohustuste tekkimisest tulenev majandusliku kasu või teenusepotentsiaali vähenemine aruandeperioodil, mille tulemusel netovara/omakapital väheneb. Kulude hulka kuuluvad kaubanduslike ja mittekaubanduslike tehingute kulud.

Kaupade ostu ja teenuste osutamisega seoses kantud kaubanduslike tehingute kulud kajastatakse siis, kui tarne on üksusele üle antud ja too on selle vastu võtnud. Neid hinnatakse arvel esitatud algses summas. Lisaks sellele kajastatakse tulemiaruaandes bilansipäeva seisuga perioodi jooksul osutatud teenusega seotud kulud, mille kohta ei ole veel arvet esitatud või heaks kiidetud.

Suurema osa üksuse kuludest moodustavad tema mittekaubanduslike tehingute kulud. Need seonduvad abisaajatele tehtud ülekannetega ja neid võib olla kolme liiki: nõuded, lepingu kohased ülekanded ning oma äranägemisel makstavad toetused, osamaksud ja annetused. Ülekanne kajastatakse selle perioodi kuluna, mille jooksul toimusid ülekande aluseks olevad sündmused, tingimusel et asjaomast liiki ülekanne on lubatud õigusaktiga või on sõlmitud leping, mille alusel ülekanne on lubatud; rahastuse saaja on täitnud kõik rahastamiskõlblikkuse kriteeriumid ja summa suurust saab realistlikult hinnata.

Kajastamiskriteeriumidele vastava maksenõude või kulutaotluse saamisel kajastatakse see kuluna rahastamiskõlbliku summa ulatuses. Eelarveaasta lõpu seisuga hinnatakse kantud rahastamiskõlblikke kulusid, mis kuuluvad abisaajatele tasumisele, kuid millest ei ole veel teatatud, ning kajastatakse need kumuleerunud kuludena.

1.5. TINGIMUSLIKUD VARAD JA KOHUSTUSED

1.5.1. Tingimuslikud varad

Tingimuslik vara on võimalik vara, mis tuleneb minevikus toimunud sündmustest ja mille olemasolu kinnitab ainult üks või mitu tulevikus toimuvat või mittetoimuvat sündmust, mis on ebakindlad ega allu täielikult üksuse kontrollile. Tingimuslik vara kajastatakse, kui majanduslik kasu või teenusepotentsiaal on tõenäoline.

1.5.2. Tingimuslikud kohustused

Tingimuslik kohustus on võimalik kohustus, mis tuleneb minevikus toimunud sündmustest ja mille olemasolu kinnitab ainult üks või mitu tulevikus toimuvat või mittetoimuvat sündmust, mis on ebakindlad ega allu täielikult üksuse kontrollile, või olemasolev kohustus, mis tuleneb minevikus toimunud sündmustest, kuid mida ei kajastata kas seetõttu, et ei ole tõenäoline, et kohustuse täitmiseks on vajalik vähendada vahendeid majandusliku kasu või teenusepotentsiaali näol, või on tegu harva esineva juhuga, mil kohustuse summat ei saa piisava usaldusväärsusega mõõta.

1.6. KAASRAHASTAMINE

Laekunud kaasrahastamise osamaksud vastavad mittekaubanduslikest tehingutest saadavate tingimuslike tulude kriteeriumile ning neid kajastatakse muu hulgas liikmesriikide ja kolmandate riikide ees tekkinud kreditoorse võlgnevusena. EAFilt nõutakse, et ta kas kasutaks osamaksud kolmandatele isikutele teenuste osutamiseks või maksaks need vahendid (s.o saadud osamaksud) tagasi. Kaasrahastamislepingute alusel tasumisele kuuluv, ent veel tasumata summa kujutab endast saadud kaasrahastamise osamaksud, millest on maha arvatud projektiga seoses kantud kulud. Mõju netovaradele puudub.

Projektide kaasrahastamisega seotud kulusid kajastatakse vastavalt nende tekkimisele. Neile vastav osamaksude summa kajastatakse põhitegevustuluna ja see ei mõjuta aasta majandustulemust.

2. BILANSI LISAD

VARAD

2.1. EELMAKSED

Paljudes lepingutes on ette nähtud ettemaksete tegemine enne tööde alustamist, tarnet või teenuste osutamist. Mõnel juhul on lepingute maksegraafikutes ette nähtud maksete tegemine eduaruannete põhjal. Eelmakseid makstakse üldjuhul selle riigi või territooriumi valuutas, kus projekt ellu viiakse.

See, kas eelmakseid kajastatakse lühiajaliste või pikaajaliste eelmaksetena, oleneb nende väljamaksmise või tagastamise ajastusest. Väljamaksed on kindlaks määratud projekti aluseks olevas lepingus. Mis tahes välja- ja tagasimaksed, mille tähtaeg saabub enne 12 kuu möödumist aruandepäevast, kajastatakse lühiajaliste eelmaksetena. Kuna paljud EAFi projektidest on oma laadilt pikaajalised, peavad nendega seonduvad ettemaksed olema kasutatavad rohkem kui ühe aasta jooksul. Seetõttu on osa eelmakseid kajastatud pikaajalise varana.

miljonites
eurodes

	Lisa	Kaheksas EAF	Üheksas EAF	Kümnes EAF	Üheteistkümnes EAF	31.12.2016	31.12.2015
<i>Pikaajalised eelmaksed</i>	2.1.1	-	32	242	135	409	516
<i>Lühiajalised eelmaksed</i>	2.1.2	1	50	909	412	1 372	1 145
Kokku		1	82	1 151	546	1 781	1 661

2.1.1. Pikaajalised eelmaksed

miljonites eurodes

	31.12.2016	31.12.2015
Otsene eelarve täitmine	71	65
<i>Täitja:</i>		
<i>Komisjon</i>	39	43
<i>ELi rakendusametid</i>	4	1
<i>ELi delegatsioonid</i>	29	21
Kaudne eelarve täitmine	338	451
<i>Täitja:</i>		
<i>EIP ja EIF</i>	180	323
<i>Rahvusvahelised organisatsioonid</i>	87	90
<i>Eraõiguslikud asutused, kes osutavad avalikke teenuseid</i>	25	3
<i>Avalik-õiguslikud asutused</i>	13	10
<i>Kolmandad riigid</i>	34	25
Kokku	409	516

2.1.2. Lühiajalised eelmaksed

miljonites
eurodes

	Kaheksas EAF	Üheksas EAF	Kümnes EAF	Üheteistkümnes EAF	31.12.2016	31.12.2015
--	--------------	-------------	------------	--------------------	------------	------------

	EAF					
Eelmaksed (bruto)	9	231	2 945	1 560	4 745	4 250
Tasaarvestatud (kantud üle järgmisse eelarveaastas)	(8)	(181)	(2 037)	(1 148)	(3 373)	(3 105)
Kokku	1	50	909	412	1 372	1 145

	miljonites eurodes	
	31.12.2016	31.12.2015
Otsene eelarve täitmine	246	283
<i>Täitja:</i>		
<i>Komisjon</i>	115	123
<i>ELi rakendusametid</i>	10	1
<i>ELi delegatsioonid</i>	122	159
Kaudne eelarve täitmine	1 125	861
<i>Täitja:</i>		
<i>EIP ja EIF</i>	372	235
<i>Rahvusvahelised organisatsioonid</i>	432	336
<i>Eraõiguslikud asutused, kes osutavad avalikke teenuseid</i>	121	5
<i>Avalik-õiguslikud asutused</i>	53	56
<i>Kolmandad riigid</i>	148	229
Kokku	1 372	1 145

Eelmaksete kogusumma oli 31. detsembri 2016. aasta seisuga 1 781 miljonit eurot, mis on enam-vähem sama suur kui 31. detsembril 2015 (1 661 miljonit eurot).

Võrreldes 31. detsembriga 2015 lühiajalised eelmaksed pisut suurenesid (227 miljonit eurot). Suurenemist seletab see, et palju uusi lepinguid ei olnud 2016. aastal veel kulunud põhjustanud. Suurenemist tasakaalustab pikaajaliste eelmaksete vähenemine (vt lisade punkt **2.1.1**).

2.1.3. Eelmaksetega seoses saadud tagatised

Eelmaksete tagamiseks hoitakse tagatise, mis vabastatakse projekti raames esitatud viimase nõude tasumisel. 31. detsembri 2016. aasta seisuga moodustasid tagatised, mille EAF oli saanud seoses eelmaksuga, kokku 53 miljonit eurot (2015. aastal 83 miljonit eurot).

Enamik eelmaksmeid makstakse kaudse eelarve täitmise raames. Sellisel juhul ei ole tagatise saaja EAF, vaid hankija.

2.2. USALDUSFONDI OSAMAKSUD

Selles rubriigis on kajastatud ELi Bêkou usaldusfondi ja ELi Aafrika usaldusfondi makstud osamaksud. Osamaksud ei sisalda neid usaldusfondide kulusid, mis kaetakse EAFist.

EAF rakendab usaldusfondi osamaksusid otsese eelarve täitmise raames.

Usaldusfondid	<i>miljonites eurodes</i>			
	Osamaksude netosumma seisuga 31.12.2015	Fondi tehtud sissemaksed 2016	Usaldusfondide kulude netosumma jaotus 2016	Osamaksude netosumma seisuga 31.12.2016
Aafrika	–	99	(27)	72
Bêkou	34	–	(8)	26
Kokku	34	99	(35)	98

2.3. MITTEKAUBANDUSLIKE TEHINGUTE SISSENÕUTAVAD SUMMAD ja KAUBANDUSLIKEST TEHINGUTEST TEKKINUD NÕUDED

miljonites eurodes

	Lisa	31.12.2016	31.12.2015
Mittekaubanduslike tehingute sissenõutavad summad	2.3.1	62	104
Kaubanduslikest tehingutest tekkinud nõuded	2.3.2	70	67
Kokku		132	171

2.3.1. Mittekaubanduslike tehingute sissenõutavad summad

miljonites eurodes

	Kaheksas EAF	Üheksas EAF	Kümnes EAF	Üheteistkümnes EAF	31.12.2016	31.12.2015
Liikmesriigid	–	0	40	–	40	90
Kliendid	4	9	6	0	18	23
Avalik-õiguslikud asutused	–	13	10	0	23	16
Kolmandad riigid	0	3	1	–	4	2
Alla-hindamine	(3)	(17)	(5)	–	(25)	(29)
Tasaarvelduskontod ELi institutsioonidega	–	–	–	2	2	1
Kokku	1	8	51	2	62	104

Liikmesriikidelt sissenõutavad summad koosnevad tavapäraest osamaksudest ning veel saamata summadest, mis saadakse üleminekurahastu korrektsioonide tõttu. Üleminekurahastu tegevust rahastati varasemate EAFide vabastatud vahenditest ja sellega seotud kapitali liikumine kajastati 2015. aastal.

Tulemused on esitatud järgmises tabelis.

miljonites eurodes

Liikmesriigid	Liikmesriikidelt saadavad summad	Liikmesriikide osamaksudest mahaarvatavad summad	Netosumma seisuga 31.12.2015
Belgia	25	–	25
Küpros	0	–	0
Tšehhi Vabariik	2	–	2
Kreeka	0	–	0
Läti	0	–	0
Portugal	0	–	0
Rumeenia	2	–	2
Sloveenia	1	–	1
Ühendkuningriik	10	–	10
Kokku	40	–	40

2.3.2. Kaubanduslikest tehingutest tekkinud nõuded

miljonites eurodes

	Kaheksas	Üheksas	Kümnes EAF	Üheteistk	31.12.2016	31.12.2015
--	----------	---------	------------	-----------	------------	------------

	EAf	EAf		ümmes EAf		
Viitlaekumised	0	63	7	0	70	67
EAfide vahelised tasaarvelduskontod	196	424	3 424	(4 043)	(0)	0
Kokku	196	487	3 431	(4 043)	70	67

Viitlaekumiste all on kajastatud eelkõige projektide eelmaksetelt kogunenud intressid (63 miljonit eurot) ja ELi Aafrika usaldusfondiga seotud intressid (7 miljonit eurot).

Tõhususe huvides on kõigi EAfide ühine sularahavaru kajastatud üheteistkümnendas EAfis;⁹ sellest tulenevalt toimuvad tehingud erinevate EAfide vahel, mis tasakaalustatakse erinevate EAfide bilansside vahel tasaarvelduskontodel. Tasaarvelduskontod esitatakse ainult konkreetsete EAfide kaupa.

2.4. RAHA JA RAHA EKVIVALENDID¹⁰

	Kaheks as EAf	Üheksa s EAf	Kümnes EAf	Ühetei stküm nes EAf	31.12.2016	miljonites eurodes 31.12.2015
Erikontod –						
<i>liikmesriikide finantsasutused</i>	–	–	–	291	291	126
Arvelduskontod –						
<i>kommertspangad</i>	–	–	–	389	389	377
<i>Kongo Demokraatliku Vabariigi erifond*</i>	–	–	–	–	–	1
Kokku	–	–	–	680	680	504

* See saldo kujutab endast Kongo Demokraatliku Vabariigi jaoks kättesaadavaid summasid vastavalt nõukogu otsusele 2003/583/EÜ.

Raha ja raha ekvivalentide kogusumma suurenemine on peamiselt tingitud 2017. aasta esimese osamaksu ettemaksest, mille mõned liikmesriigid tegid 2016. aasta detsembris.

Tuleks märkida, et STABEXi vahendeid hoiavad ka abisaavad AKV riigid. Neid vahendeid ei kajastata EAFi bilansis. STABEX on lühend, mis tähistab ELi hüvitiste kava, mille eesmärk on AKV riikide eksporditulu stabiliseerimine. Kui komisjon ja abi saav (AKV) riik on jõudnud STABEXi vahendite kasutamise suhtes kokkuleppele, sõlmitakse poolte vahel ülekandeping. Vastavalt (läbivaadatud) Lomé 4. lepingu¹¹ artiklile 211 kantakse vahendid AKV riigi nimel avatud intressi koguvale, kahte (Euroopa Komisjoni ja abisaajariigi) allkirja nõudvale kontole. Vahendid jäävad kõnealustele kahte allkirja nõudvatele kontodele seni, kuni vastastikuste kohustuste kokkuleppe alusel on põhjendatud nende ülekandmine mõnele projektile. Komisjoni eelarvevahendite käsutaja jääb konto suhtes allkirjaõiguslikuks, et tagada vahendite kavakohane väljamaksmine. Kahte allkirja nõudvatel kontodel olevad vahendid kuuluvad AKV riigile ja seetõttu neid EAFi majandusaasta aruandes varadena ei kajastata. Ülekandeid neile kontodele kirjendatakse STABEXi maksetena. Vt ka lisade punkt 3.1.1, kus on esitatud põhjalikumad andmed.

2016. aasta majandusaasta aruande ülevaatlikkuse parandamiseks on muudetud finantseerimisasutuste ja pankade liigitust. 2015. aasta kohta on esitatud võrdlevad andmed.

KOHUSTUSED

⁹ Vastavalt üheteistkümnenda EAFi suhtes kohaldatava finantsmääruse artiklile 59 kajastatakse sularahavaru üheteistkümnenda EAFi bilansis.

¹⁰ Vastavalt üheteistkümnenda EAFi suhtes kohaldatava finantsmääruse artiklile 59 kajastatakse sularahavaru üheteistkümnenda EAFi bilansis. Erinevate pangakontode laadi on kirjeldatud 5. peatükis „Finantsriskide juhtimine“.

¹¹ ELT L 156, 29.5.1998, lk 3–106.

2.5. ERALDISED

	Kaheksas EAF	Üheksas EAF	Kümnes EAF	Üheteistkümmes EAF	miljonites eurodes	
					31.12.2016	31.12.2015
<i>Eraldised</i>	-	-	-	4	4	4
Kokku	-	-	-	4	4	4

Eraldiste summa vastab summale, mis EAF kõige tõenäolisemaks peetava hinnangu kohaselt tuleb maksta ettevõtluse arenduskeskuse (EAK) nõuetekohase sulgemise rahastamiseks kooskõlas AKV-ELi suursaadikute komitee 23. oktoobri 2014. aasta otsusega nr 4/2014.

Sellest summast kaetakse EAK vastu algatatud kohtuasjade kulude (1,2 miljonit eurot) ning ülejäänud summast 31. detsembril 2016 (vt lisade punkt **4.3.2**) alanud EAK tegevuse passiivse etapi prognoositavad kulud (juhtimisülesannete täitmine, muude kohtuvaidluste lõpuleviimine, arhiivi korrastamine jne).

2.6. FINANTSKOHUSTUSED

	Kaheksas EAF	Üheksas EAF	Kümnes EAF	Üheteistkümmes EAF	miljonites eurodes	
					31.12.2016	31.12.2015
<i>Kaasrahastamisega seotud kreditoorne võlgnevus</i>	-	-	6	-	6	10
Kokku	-	-	6	-	6	10

Kaasrahastamisega seotud kohustuste kogusumma muutust on selgitatud lisade punktis **2.7.2.1**.

2.7. KREDITOORNE VÕLGNEVUS

	Lisa	Kaheksas EAF	Üheksas EAF	Kümnes EAF	Üheteistkümmes EAF	miljonites eurodes	
						31.12.2016	31.12.2015
<i>Lühiajaline kreditoorne võlgnevus</i>	2.7.1	0	12	112	97	222	180
<i>Mitmesugused kreditoorsed võlgnevused</i>	2.7.2	-	(0)	325	2	327	340
Kokku		0	12	438	99	549	520

2.7.1. Lühiajaline kreditoorne võlgnevus

	Kaheksas EAF	Üheksas EAF	Kümnes EAF	Üheteistkümmes EAF	miljonites eurodes	
					31.12.2016	31.12.2015
<i>Tarnijad</i>	0	11	69	19	98	79
<i>Liikmesriigid</i>	-	-	0	-	0	0

Kolmandad riigid	0	0	29	61	91	83
Avalik-õiguslikud asutused	0	1	18	14	32	21
Muu lühiajaline kreditoorne võlgnevus	0	1	(4)	4	1	(3)
Kokku	0	12	112	97	222	180

Kreditoorsed võlgnevused hõlmavad EAFi teetusmeetmete raames esitatud kuluaruandeid. Need kajastatakse nõude saamisel taotletud summa ulatuses. Hankemeetmetega seoses saadud arvete ja kreditarvete korral kehtib samasugune kord. Asjaomaseid kulutaotlusi on arvestatud järgmisse eelarveaastasse ülekandmisel. Järgmisse eelarveaastasse ülekandmise kirjete alusel kajastatakse hinnangulised rahastamiskõlblikud summad tulemiaruanes.

2.7.2. Mitmesugused kreditoorsed võlgnevused

					miljonites eurodes		
	Lisa	Kaheksas EAF	Üheksas EAF	Kümnes EAF	Üheteistkümnes EAF	31.12.2016	31.12.2015
Kaasrahastamisega seotud kreditoorne võlgnevus	2.7.2.1	-	-	63	1	64	31
Ettemakstud fondikapitali osamaksud	2.7.2.2	-	-	261	-	261	307
Mitmesugused kreditoorsed võlgnevused	2.7.2.3	-	-	-	2	2	2
Kokku		-	-	324	3	327	340

2.7.2.1. Kaasrahastamisega seotud kreditoorne võlgnevus

Järgmises tabelis on esitatud kaasrahastamisega seotud lühi- ja pikaajalisest kreditoorse võlgnevuse jaotus liikmesriigiti

	Kaheksas EAF	Üheksas EAF	Kümnes EAF	Üheteistkümnes EAF	31.12.2016	31.12.2015
Kaasrahastamisega seotud pikaajaline kreditoorne võlgnevus						
Belgia	-	-	2	-	2	1
Saksamaa	-	-	0	-	0	1
Ühendkuningriik	-	-	1	-	1	3
Rootsi	-	-	2	-	2	4
Kanada	-	-	0	-	0	1
	-	-	6	-	6	10
Kaasrahastamisega seotud lühiajaline kreditoorne võlgnevus						
Belgia	-	-	3	1	4	3
Taani	-	-	1	0	1	1

Prantsusmaa	-	-	37	-	37	10
Saksamaa	-	-	1	-	1	1
Madalmaad	-	-	1	-	1	1
Hispaania	-	-	3	-	3	3
Ühendkuningriik	-	-	11	-	11	1
Rootsi	-	-	7	-	7	12
Kanada	-	-	0	-	0	(1)
	-	-	63	1	64	31
Kokku	-	-	69	1	70	41

Kaasrahastamisega seotud lühi- ja pikaajalise kreditoorse võlgnevuse summa suurenes võrreldes eelmise aruandeperioodiga 29 miljoni euro võrra.

2016. aastal saadi uusi kaasrahastamise osamaksusid Ühendkuningriigilt (9,4 miljonit eurot), Belgialt (3,3 miljonit eurot) ja Rootsilt (0,9 miljonit eurot).

Kaasrahastamisega seotud lühi- ja pikaajaline kreditoorne võlgnevus suurenes 15 miljoni euro võrra, et võtta arvesse kaasrahastatavate projektidega seotud tulusid ja kulusid (vt lisade punktid **3.1.2** ja **3.4**).

2.7.2.2. Ettemakstud fondikapitali osamaksud

	<i>miljonites eurodes</i>					
	Kaheksas EAF	Üheksas EAF	Kümnes EAF	Üheteistkümnes EAF	31.12.2016	31.12.2015
Ühendkuningriik	-	-	252	-	252	259
Rootsi	-	-	-	-	-	48
Ungari	-	-	9	-	9	-
Kokku	-	-	261	-	261	307

Rubriigis „Ettemakstud fondikapitali osamaksud“ on kajastatud liikmesriikide osamaksude ettemaksed.

2.7.2.3. Mitmesugused kreditoorsed võlgnevused

Need koosnevad peamiselt mittesihotstarbelistest laekumistest ja tagastatud maksetest.

2.8. KUMULEERUNUD KULUD JA EDASILÜKKUNUD TULUD

miljonites
eurodes

	Kaheksas EAF	Üheksas EAF	Kümnes EAF	Üheteistk ümnes EAF	31.12.2016	31.12.2015
<i>Kumuleerunud kulud</i>	1	93	567	110	770	853
<i>Muud kumuleerunud kulud ja edasilükkunud tulud</i>	-	(0)	(0)	6	6	2
Kokku	1	93	567	115	776	855

Kumuleerunud kulud hõlmavad nendest täitmisel olevatest ja lõppenud lepingutest tulenevaid hinnangulisi tegevuskulusid, mille kulutaotlused ei ole veel kinnitatud, kusjuures 2016. aastal abisaajate kantud abikõlblike kulude prognoosimisel lähtuti sõlmitud lepingute kohta olemas olevast teabest. See osa hinnangulistest kumuleerunud kuludest, mille moodustavad väljamakstud eelmaksed, on kajastatud eelmaksete summade vähenemise all (vt lisa punkt 2.1).

NETOVARA

2.9. FONDIKAPITAL

2.9.1. Sissenõutud fondikapital – toimivad EAFid

miljonites
eurodes

	Kaheksas EAF	Üheksas EAF	Kümnes EAF	Üheteistkümnes EAF	Kokku
<i>Fondikapital</i>	12 164	10 973	20 960	29 367	73 464
<i>Sissenõudmata fondikapital</i>	(0)	(0)	(5 223)	(29 367)	(34 590)
Sissenõutud fondikapital 31.12.2015 seisuga	12 164	10 973	15 737	-	38 873
<i>Fondikapital</i>	12 164	10 973	20 960	29 367	73 464
<i>Sissenõudmata fondikapital</i>	-	(0)	(1 773)	(29 367)	(31 140)
Sissenõutud fondikapital 31.12.2016 seisuga	12 164	10 973	19 187	-	42 323

Fondikapital kujutab endast osamaksude summat, mille liikmesriigid maksavad vastavalt igale sisekokkuleppele asjaomasesse EAFi. Sissenõudmata fondikapital kujutab endast liikmesriikidelt veel sissenõudmata algset assigneeringut.

Sissenõutud fondikapital kujutab endast seda osa algsest assigneeringust, mille kohta liikmesriikidele on saadetud maksenõue ülekande tegemiseks hoiukontodele (vt lisade punkt 2.9.2).

2.9.2. Sissenõutud ja sissenõudmata fondikapital liikmesriikide kaupa

Osamaksud	%	miljonites eurodes		
		Sissenõudmata kapital 31.12.2015 seisuga	Sissenõutud kapital 2016	Sissenõudmata kapital 31.12.2016 seisuga
Austria	2,41	126	(83)	43
Belgia	3,53	184	(122)	63
Bulgaaria	0,14	7	(5)	2
Küpros	0,09	5	(3)	2
Tšehhi Vabariik	0,51	27	(18)	9
Taani	2,00	104	(69)	35
Eesti	0,05	3	(2)	1
Soome	1,47	77	(51)	26
Prantsusmaa	19,55	1 021	(674)	347
Saksamaa	20,50	1 071	(707)	364
Kreeka	1,47	77	(51)	26
Ungari	0,55	29	(19)	10
Iirimaa	0,91	48	(31)	16
Itaalia	12,86	672	(444)	228
Läti	0,07	4	(2)	1
Leedu	0,12	6	(4)	2
Luksemburg	0,27	14	(9)	5
Malta	0,03	2	(1)	1
Madalmaad	4,85	253	(167)	86
Poola	1,30	68	(45)	23
Portugal	1,15	60	(40)	20
Rumeenia	0,37	19	(13)	7
Slovakkia	0,21	11	(7)	4
Sloveenia	0,18	9	(6)	3
Hispaania	7,85	410	(271)	139
Rootsi	2,74	143	(95)	49
Ühendkuningriik	14,82	774	(511)	263
Kokku	100,00	5 223	(3 450)	1 773

Kogu 2016. aastal sissenõutud kapitali moodustavad kümnenda EAFi sissenõudmised ja kogu summa (3 450 miljonit eurot) on tavapärase sissenõutud kapital. Kaheksanda ja üheksanda EAFi kapital on täielikult sisse nõutud ja laekunud. Üheteistkümnenda EAFi kapitali ei ole veel sisse nõutud.

2.9.3. Suletud EAFidest ülekantud sissenõutud fondikapital

	miljonites eurodes					
	Kaheksas EAF	Üheksas EAF	Kümnendas EAF	Üheteistkümnendas EAF	31.12.2016	31.12.2015
<i>Suletud EAFidest ümberpaigutatud vahendid</i>	627	1 625	-	-	2 252	2 252

Siia rubriiki kuuluvad suletud EAFidest kaheksandasse ja üheksandasse EAFi ümberpaigutatud vahendid.

2.9.4. Toimivate EAFide vahelised sissenõutud fondikapitali ümberpaigutused

	<i>miljonites eurodes</i>				
	Kaheksas EAF	Üheksas EAF	Kümnes EAF	Üheteistkümnes EAF	Kokku
Saldo seisuga 31.12.2014	(3 147)	1 758	(209)	1 597	-
<i>Kümnenda EAFi tulemusreservi ümberpaigutatud eelmiste EAFide vabastatud summad</i>	(6)	(109)	114	-	-
<i>Üheteistkümnenda EAFi tulemusreservi ümberpaigutatud eelmiste EAFide vabastatud summad</i>	-	-	(32)	32	-
<i>Ümberpaigutus kümnenda ja üheteistkümnenda EAFi tulemusreservist üleminekurahastusse</i>	-	-	(41)	41	-
<i>Üleminekurahastust kümnenda ja üheteistkümnenda EAFi tulemusreservi sissenõutud summad</i>	-	-	11	(11)	-
<i>Üleminekurahastu kulukohustustega seotud vahendite tagastamine</i>	676	727	192	(1 595)	-
Saldo seisuga 31.12.2015	(2 476)	2 376	35	65	-
<i>Kümnenda EAFi tulemusreservi ümberpaigutatud eelmiste EAFide vabastatud summad</i>	(20)	(163)	182	-	-
<i>Üheteistkümnenda EAFi tulemusreservi ümberpaigutatud eelmiste EAFide vabastatud summad</i>	-	-	(356)	356	-
<i>Ümberpaigutus üheteistkümnenda EAFi tulemusreservist Aafrika rahutagamisrahastusse (kümnes EAF)</i>	-	-	386	(386)	-
Saldo seisuga 31.12.2016	(2 496)	2 214	247	35	-

Sellesse rubriiki kuuluvad ühest toimivast EAFist teise ümberpaigutatud vahendid.

Alates Cotonou lepingu jõustumisest paigutatakse kõik toimivate varasemate EAFide kasutamata vahendid pärast vabastamist ümber kõige viimasena käivitatud EAFi. Teistest EAFidest ümberpaigutatud vahendid suurendavad saajafondi assigneeringuid ja vähendavad selle fondi omi, kust ümberpaigutus tehti. Kümnenda ja üheteistkümnenda EAFi tulemusreservi ümberpaigutatud vahendeid saab kohustustega siduda vaid sisekokkuleppes sätestatud tingimustel.

2016. aastal võeti üheteistkümnenda EAFi tulemusreservist 386 miljonit eurot Aafrika rahutagamisrahastu rahastamiseks kümnenda EAFi raames.

3. TULEMIARUANDE LISAD

TULUD

miljonites eurodes

	Lisa	2016	2015
Mittekaubanduslikest tehingutest saadud tulud	3.1	8	0
Kaubanduslikest tehingutest saadud tulud	3.2	66	50
Kokku		73	140

3.1. MITTEKAUBANDUSLIKEST TEHINGUTEST SAADUD TULUD

miljonites eurodes

	Lisa	Kaheksas EAF	Üheksas EAF	Kümnes EAF	Üheteistkümnes EAF	2016	2015
Kulude sissenõudmine		0	5	13	4	23	20
STABEXi vahendite sissenõudmine	3.1.1	1	-	-	-	1	1
Kaasrahastamisest saadud tulu	3.1.2	-	-	(15)	-	(15)	69
Kokku		1	5	2)	4	8	90

Mittekaubanduslikest tehingutest saadud tulu jaguneb eelarve täitmise laadi alusel järgmiselt.

miljonites eurodes

	2016	2015
Otsene eelarve täitmine	6	61
Täitja:		
Komisjon	1	3
ELi delegatsioonid	5	58
Kaudne eelarve täitmine	2	29
Täitja:		
Kolmandad riigid	(0)	14
Rahvusvahelised organisatsioonid	2	14
Avalik-õiguslikud asutused	0	0
Eraõiguslikud asutused, kes osutavad avalikke teenuseid	0	1
Kokku	8	90

3.1.1. STABEXi vahendite sissenõudmine

2016. aastal maksti EAFi AKV riikides asuvatelt kahte allkirja nõudvatelt kontodelt tagasi 1 miljonit eurot. Need tulud on kajastatud kaheksanda EAFi tulemiaruanne mittekaubanduslikest tehingutest saadud tulu (STABEXi vahendite sissenõudmine) all.

3.1.2. Kaasrahastamisest saadud tulu

Kaasrahastamise osamaksud täidavad mittevahetustehingutest saadavate tingimuslike tulude kriteeriumi ja seetõttu ei tohiks need tulemiaruanne mõjutada. Saadud osamaksud jäävad kohustuste alla (vt lisade

punkt **2.7.2.1**) kuni saadud vahenditega seotud tingimuste täitmiseni, s.t kuni abikõlblike kulude tekkimiseni (vt lisade punkt **3.4**). Seejärel kajastatakse vastav summa kaasrahastamisest saadud mittekaubandusliku tuluna. Seega puudub mõju aasta majandustulemusele.

3.2. KAUBANDUSLIKEST TEHINGUTEST SAADUD TULUD

	<i>miljonites eurodes</i>					
	Kaheksas EAF	Üheksas EAF	Kümnes EAF	Üheteistkümnes EAF	2016	2015
<i>Finantstulu</i>	(0)	2	2	(1)	3	8
<i>Muud tulud</i>	2	17	40	3	62	42
Kokku	2	19	43	2	66	50

Finantstulu moodustab peamiselt eelmaksetelt arvatud intress, mis 2016. aastal ulatus 3 miljoni euroni¹² (2015. aastal 7 miljonit eurot).

Kogu muu tulu moodustab vahetuskursierinevustest tingitud realiseeritud ja realiseerimata kasum.

KULUD

3.3. ABIMEETMED

	<i>miljonites eurodes</i>					
	Kaheksas EAF	Üheksas EAF	Kümnes EAF	Üheteistkümnes EAF	2016	2015
<i>Programmikohane abi</i>	1	(3)	1 007	746	1 751	1 971
<i>Makromajanduslik toetus</i>	–	39	–	–	39	51
<i>Valdkondlik poliitika</i>	(0)	18	–	–	18	(24)
<i>AKV riikide sisesed projektid</i>	–	41	301	351	693	746
<i>Intressitoetused</i>	(3)	–	–	–	(3)	(6)
<i>Hädaabi</i>	–	(0)	98	300	398	285
<i>Varasemate EAFidega seonduvad muud abiprogrammid</i>	–	1	–	–	1	0
<i>Institutsioonidele ettenähtud toetus</i>	–	–	5	33	38	34
<i>Eksporditulude kompensatsioon</i>	(0)	0	–	–	0	(3)
<i>Usaldusfondide osamaksud</i>	–	–	–	35	35	5
Kokku	(2)	95	1 411	1 465	2 970	3 059

¹² See kirjendatakse kooskõlas üheteistkümnenda EAFi suhtes kohaldatava finantsmääruse artikli 9 lõike 2 punktiga d.

EAFil on sõltuvalt raha väljamaksmise ja haldamise viisist erinevaid põhitegevuskulusid, mis hõlmavad mitmeid abimeetmeid.

3.4. KAASRAHASTAMISE KULUD

miljonites eurodes

	Kaheksas EAF	Üheksas EAF	Kümnes EAF	Üheteistkümnes EAF	2016	2015
<i>Kaasrahastamine</i>	-	-	(15)	-	(15)	69

Selles rubriigis on kajastatud 2016. aastal seoses kaasrahastatud projektidega kantud kulud. Tuleb märkida, et tekkinud kulud sisaldavad prognoositavalt järgmisse eelarveaastasse ülekantavaid summasid (ja seega ka prognoositavalt tühistatavaid eelmise aasta summasid). Kuna 2015. aasta hinnangulisi kulusid (50 miljonit eurot) tühistatakse suuremas summas kui 2016. aastal tekkinud kulusid (35 miljonit eurot), jäävad 2016. aasta kaasrahastamise kulud negatiivseks. Tulemiaruanne on kajastatud sellele vastav negatiivne tulu (vt lisade punkt 3.1.2).

3.5. ABIMEETMED JA KAASRAHASTAMISE KULUD EELARVE TÄITMISE LIIKIDE KAUPA

miljonites eurodes

	2016	2015
Otsene eelarve täitmine	1 173	1 106
<i>Täitja:</i>		
<i>Komisjon</i>	140	99
<i>ELi rakendusametid</i>	10	2
<i>Usaldusfondid</i>	36	5
<i>ELi delegatsioonid</i>	987	1 000
Kaudne eelarve täitmine	1 781	2 023
<i>Täitja:</i>		
<i>EIP ja EIF</i>	5	31
<i>Rahvusvahelised organisatsioonid</i>	821	990
<i>Eraõiguslikud asutused, kes osutavad avalikke teenuseid</i>	143	31
<i>Avalik-õiguslikud asutused</i>	57	70
<i>Kolmandad riigid</i>	756	900
<i>Eraõiguslikud asutused, kes rakendavad avaliku ja erasektori partnerlust</i>	(1)	1
Kokku	2 954	3 128

3.6. FINANTSKULUD

miljonites eurodes

	Kaheksas EAF	Üheksas EAF	Kümnes EAF	Üheteistkümnes EAF	2016	2015
<i>Nõuete allahindlus</i>	0	0	(4)	-	(4)	1
<i>Muud finantskulud</i>	-	-	-	0	0	0
Kokku	0	0	(4)	0	(4)	1

Nõuete allahindluse all on kajastatud sulgemise seisuga hinnangulised kulud, mis tulenevad nõuetest, mida ei ole võimalik sisse nõuda, ning tühistatavad eelmise aasta hinnangulised kulud. Kuna 2015. aasta tühistamised (29 miljonit eurot) on suuremad kui 2016. aasta hinnangulised kulud (25 miljonit eurot), jääb 2016. aastal nõuete allahindluse kulu negatiivseks.

3.7. MUUD KULUD

	Kaheksas EAF	Üheksas EAF	Kümnes EAF	Üheteistkümnes EAF	miljonites eurodes	
					2016	2015
<i>Haldus- ja IT-kulud</i>	-	(0)	4	126	129	113
<i>Riski- ja kulueraldised</i>	-	-	-	-	-	4
<i>Realiseeritud kahjum klientide vastu esitatud nõuetest</i>	0	0	0	-	0	2
<i>Kahjum vahetuskursi muutustest</i>	3	19	42	3	66	44
Kokku	3	19	46	129	196	162

See rubriik hõlmab toetuskulusid, s.o EAFide programmitöö ja rakendamisega seotud halduskulusid. Nende kulude hulka kuuluvad projektide ettevalmistamise, järelmeetmete, järelevalve ja hindamisega seotud kulud, samuti arvutivõrkude, tehnilise abi jm kulud.

4. TINGIMUSLIKUD VARAD JA KOHUSTUSED NING MUUD OLULISED AVALDATAVAD ANDMED

4.1. TINGIMUSLIKUD VARAD

	Kaheksas EAF	Üheksas EAF	Kümnes EAF	Üheteistkümnes EAF	miljonites eurodes	
					31.12.2016	31.12.2015
<i>Täitmistagatised</i>	(0)	4	5	0	9	13
<i>Lisatagatised</i>	-	4	3	-	7	6
Kokku	(0)	7	8	0	16	20

Et tagada, et EAFi rahastamisest abi saajad täidavad EAFiga sõlmitud lepingutest tulenevaid kohustusi, nõutakse täitmistagatist.

Lisatagatised on seotud ainult ehitustöölepingutega. Tavaliselt peetakse kinni 10 % abisaajale tehtavatest vahemaksetest tagamaks, et töövõtja täidab oma kohustusi. Need kinnipeetud summad kajastatakse tasumisele kuuluvate summadena. Hankija loal võib töövõtja selle asemel esitada lisatagatise, mis asendab vahemaksest kinnipeetud summasid. Need tagatised on kajastatud tingimuslike varadena.

Kaudse eelarve täitmise raames hallatavate lepingute puhul antakse tagatised hankijale, mitte EAFile, ja neid ei kajastata EAFi all.

4.2. MUU OLULINE TEAVE

4.2.1. Täitmata kulukohustused, millele vastavaid kulusid ei ole veel tekkinud

Allpool avaldatud summa koosneb eelarvelistest täitmata kulukohustustest, millest on lahutatud sellised seonduvad summad, mis on tulemiaruaandes kajastatud kuluna. Eelarvelised täitmata kulukohustused kujutavad endast võetud kulukohustusi, millele vastavad makseid ei ole veel tehtud ja/või mida ei ole veel vabastatud. Need on mitmeaastaste programmide loomulik tagajärg.

	<i>miljonites eurodes</i>					
	Kaheksas EAF	Üheksas EAF	Kümnes EAF	Üheteistk ümnes EAF	31.12.2016	31.12.2015
<i>Täitmata kulukohustused, millele vastavaid kulusid ei ole veel tekkinud</i>	2	202	2 406	4 136	6 746	5 821
Kokku	2	202	2 406	4 136	6 746	5 821

31. detsembri 2016. aasta seisuga oli eelarveliste täitmata kulukohustuste summa kokku 7 665 miljonit eurot (2015. aastal 6 809 miljonit eurot).

4.2.2. Ettevõtluse arenduskeskus

AKV-ELi ministrite nõukogu otsustas 2014. aasta juunis jätkata tööd ettevõtluse arenduskeskuse (edaspidi „EAK“) tegevuse nõuetekohaseks lõpetamiseks ning tagada, et erasektori toetamise projektid, mida EAK teostab AKV riikides ja piirkondades, saaksid täielikult täidetud. Sel eesmärgil volitas AKV-ELi ministrite nõukogu AKV-ELi suursaadikute komiteed tegutsema selle nimel, et võtta vastu vajalikud otsused.

AKV-ELi suursaadikute komitee 23. oktoobri 2014. aasta otsusega nr 4/2014 volitati juhatust võtma viivitamata kõik EAKi tegevuse lõpetamise ettevalmistamiseks vajalikud meetmed. Kõnealuse otsuse artikliga 2 anti juhatusele ülesanne sõlmida leping kuraatoriga, kes valmistaks ette ja rakendaks tegevuse lõpetamise kava.

Kuraator esitas EAKi juhatusele 2015. aasta juunis strateegilise kava koos eelarve ja tööplaani. Strateegiline kava on kooskõlas sotsiaaldialoogi tulemustega. Komisjon esitas EAKi juhatuse poolt heakskiidetud lõpliku strateegilise kava eelarve alusel kokku 18,2 miljoni eurose rahastamisotsuse ettepaneku, mille komisjon võttis vastu 2015. aastal. Pärast eespool nimetatud rahastamisotsuse vastuvõtmist sõlmisid EAK ja Euroopa Komisjon 2015. aasta detsembris toetuslepingu, mille alusel rahastatakse EAK varade likvideerimist ja tema kohustuste täitmist. Toetuslepingu alguse kuupäev on 1. jaanuar 2016 ja leping kestab kuni 31. detsembrini 2017. Lepingu maksumus kaetakse täitmata kulukohustustest, millele vastavaid kulusid ei ole veel tekkinud.

5. FINANSTRISKIDE JUHTIMINE

Järgnev teave, mis käsitleb Euroopa Arengufondi finantsriskide juhtimist, on seotud komisjoni poolt Euroopa Arengufondi nimel EAFi vahendite rakendamiseks tehtud sularahahalduse tehingutega.

5.1. RISKIJUHTIMISE POLIITIKA JA RISKIDE MAANDAMINE

EAFi sularahahalduse tehingute haldamist käsitlevad eeskirjad ja põhimõtted on sätestatud üheteistkümnenda EAFi suhtes kohaldatavas finantsmääruses ja sisekokkuleppes.

Eespool nimetatud määrusest tulenevalt kohaldatakse järgmisi peamisi põhimõtteid.

- Liikmesriigid maksavad EAFi osamaksud erikontodele, mis on avatud iga liikmesriigi emissioonipangas või liikmesriigi määratud finantsasutuses. Osamaksude summad jäävad neile erikontodele, kuni on tarvis teha EAFi makseid.
- Liikmesriigid tasuvad EAFi osamaksud eurodes, samal ajal kui väljamaksed EAFist on nomineeritud eurodes ja muudes vääringutes, sealhulgas vähemtuntud vääringutes.
- EAFi nimel komisjoni poolt avatud pangakontode jääk ei või olla negatiivne.

Lisaks erikontodele on komisjon avanud finantsasutustes (nii keskpankades kui ka kommertspankades) EAFi nimel ka muid pangakontosid, mida kasutatakse maksete tegemiseks ja muude tulude saamiseks kui eelarvesse tehtavad liikmesriikide osamaksud.

Sularahahalduse- ja maksetoimingud on suures osas automatiseeritud ning tuginevad tänapäevastele infosüsteemidele. Süsteemi turvalisuse ja ametiülesannete lahususe tagamiseks kohaldatakse vastavalt finantsmäärusele, komisjoni sisekontrollistandarditele ja auditeerimispõhimõtetele erimenetlusi.

Sularahahalduse- ja maksetoimingute haldamine on reguleeritud kirjalike suuniste ja menetluskorraga, mis piiravad operatsiooni- ja finantsriski ning tagavad piisava kontrollitaseme. Neid kohaldatakse erinevates valdkondades tehtavate toimingute suhtes ning suunistele ja menetluskorrale vastavust kontrollitakse regulaarselt.

5.2. VALUUTARISK

EAFi valuutariskid aasta lõpu seisuga – netopositsioon

	31.12.2016						31.12.2015							
	USA dollar	Inglise nael (GBP)	Taani kroon (DKK)	Rootsi kroon (SEK)	Euro	Muu	Kokku	USA dollar	Inglise nael (GBP)	Taani kroon (DKK)	Rootsi kroon (SEK)	Euro	Muu	Kokku
Finantsvarad														
<i>Nõuded ja sissenõutavad summad</i>	0	-	-	-	129	3	132	-	-	-	-	171	1	171
<i>Raha ja raha ekvivalendid</i>	2	0	-	-	678	-	680	4	0	-	-	500	-	504
Kokku	2	0	-	-	807	3	812	4	0	-	-	671	1	675
Finantskohustused														
<i>Pikaajalised finantskohustused</i>	-	-	-	-	(6)	-	(6)	0	-	-	-	(10)	-	(10)
<i>Kreditoorne võlgnevus</i>	0	-	-	-	(495)	(54)	(549)	0	-	-	-	(473)	(47)	(520)
Kokku	0	-	-	-	(501)	(54)	(555)	0	-	-	-	(483)	(47)	(530)
Kokku	2	0	-	-	306	(51)	257	4	0	-	-	188	(46)	145

miljonites eurodes

Kõiki osamaksusid hoitakse eurodes ja muid valuutasid ostetakse alles siis, kui see on vajalik maksete tegemiseks. Seepärast ei mõjuta valuutarisk EAFi sularahahalduse tehinguid.

5.3. INTRESSIRISK

EAF ei laena raha, seepärast tal intressiriski suhtes riskipositsioon puudub.

Samas saab ta erinevatel pangakontodel hoitavatelt saldodelt intressi. Komisjon on EAFi nimel seepärast võtnud meetmeid, mis tagavad regulaarselt teenitud intressi vastavuse turuintressimääradele ja nende võimalikule kõikumisele.

Osamaksud EAFi eelarvesse kannab liikmesriik erikontole, mille ta on avanud selleks väljavalitud finantsasutuses. Mõne konto intressimäär võib praegu olla negatiivne, mistõttu on nende kontode saldode minimeerimiseks võetud rahahaldusmeetmeid. Vastavalt nõukogu määrusele (EL) 2016/888 katab nende kontode negatiivse intressi asjaomane liikmesriik.

Kommertsbankade kontodel hoitavatelt üleöösaldodelt teenitakse intressi igapäevaselt. Selliste kontode saldodelt makstav tasu põhineb muutumatel turuintressimääradel, mille suhtes kohaldatakse lepingulist (positiivset või negatiivset) piirmäära. Enamiku kontode puhul on intressi arvutamine seotud turu viiteintressimääraga ja seda korrigeeritakse vastavalt kõnealuse intressimäära kõikumistele. Selle tulemusena puudub risk, et EAFi saldodelt laekuvad tasud võiksid olla madalamad turuintressimääradest.

5.4. KREDIIDIRISK (VASTASPOOLE RISK)

Tähtjaks tasutud ja langemata väärtusega finantsvarad

miljonites
eurodes

	Kokku	Tähtjaks tasutud ja langemata väärtusega	Tähtjaks tasumata, kuid langemata väärtusega		
			< 1 aasta	1–5 aastat	> 5 aasta
<i>Kaubanduslikest tehingutest tekkinud nõuded ja mittekaubanduslike tehingute sissenõutavad summad</i>	132	93	36	4	-
Kokku seisuga 31.12.2016	132	93	36	4	-
<i>Kaubanduslikest tehingutest tekkinud nõuded ja mittekaubanduslike tehingute sissenõutavad summad</i>	171	50	120	1	-
Kokku seisuga 31.12.2015	171	50	120	1	-

Finantsvarad riskikategooriate kaupa:

miljonites eurodes

	31.12.2016			31.12.2015		
	Nõuded	Raha	Kokku	Nõuded	Raha	Kokku
<i>Vastaspooled, kellel on välisreiting</i>						
<i>Kõrgeima ja kõrge kvaliteediga</i>	34	284	318	6	167	173
<i>Üle keskmise kvaliteediga</i>	3	371	374	34	16	50
<i>Alla keskmise kvaliteediga</i>	2	16	18	36	312	348
<i>Muud kui investeerimiskvaliteediga</i>	1	9	10	14	9	23
Kokku	40	680	720	90	503	593
<i>Vastaspooled, kellel puudub välisreiting</i>						
<i>rühm 1 (varasemate makseviivitusteta)</i>	92	0	92	81	1	82

võlgnikud)						
rühm 2 (varasema makseviivitusega võlgnikud)	-	-	-	-	-	-
Kokku	92	0	92	81	1	82
Kokku	132	680	812	171	504	675

Kategooriatesse „Muud kui investeerimiskvaliteediga“ ja „Alla keskmise kvaliteediga“ kuuluvad vahendid on peamiselt seotud liikmesriikide EAFi osamaksud, mis kantakse kooskõlas EAFi finantsmäärus artikli 22 lõikega 3 liikmesriikide avatud erikontodele. Kõnealuse määruse kohaselt peavad osamaksude summad jääma neile erikontodele seni, kuni on tarvis teha makseid.

Enamikku EAFi sularahavarudest hoitakse EAFi suhtes kohaldatava finantsmääruse kohaselt erikontodel, mille liikmesriigid on avanud oma osamaksude maksmiseks. Enamikku selliseid kontosid hoitakse liikmesriikide riigikassades või keskpankades. Nende institutsioonide vastaspoole risk on EAFi jaoks madalaim (riskipositsioon seondub liikmesriikidega).

Mis puutub maksete tegemiseks kommertsbankades hoitavasse EAFi sularahavarusse, siis neile kontodele täiendavate vahendite kandmisel juhendatakse täppisajastamise põhimõttest ja seda haldab komisjoni rahavoogude juhtimise sularahahaldussüsteem automaatselt. Igal kontol hoitakse minimaalsel tasemel rahavarusid, mis on proportsionaalsed kontolt päeva jooksul tehtavate maksete keskmise summaga. Selle tulemusel on neil kontodel üleöö hoitavad summad pidevalt väga väikesed, mis tagab, et EAFi riskipositsioon on piiratud.

Lisaks sellele kohaldatakse kommertsbankade valiku suhtes erisuuniseid, et EAFi vastaspoole riski veelgi minimeerida.

Kõik kommertsbankad valitakse välja hankemenetluse teel. Hankemenetluses osalemiseks nõutav minimaalne lühiajaline krediitireiting on P-1 (Moody's) või sellega samaväärne (S&P A-1 või Fitchi F1). Teatavate nõuetekohaselt põhjendatud asjaolude korral võidakse lubada ka madalamat reitingut.

5.5. LIKVIIDSUSRISK

Finantskohustuste jaotumine lepingulise lõpptähtpäevani jäänud tähtaegade kaupa

miljonites eurodes

	< 1 aasta	1–5 aastat	> 5 aasta	Kokku
<i>Finantskohustused</i>	549	6	-	555
Kokku seisuga 31.12.2016	549	6	-	555
<i>Finantskohustused</i>	520	10	-	530
Kokku seisuga 31.12.2015	520	10	-	530

EAFi suhtes kohaldatavad eelarvepõhimõtted tagavad, et eelarveperioodi jaoks ette nähtud sularahavarude kogusumma on alati piisav kõigi maksete tegemiseks. Liikmesriikide osamaksude kogusumma on tegelikult võrdne asjaomase eelarveperioodi maksete assigneeringute summaga.

Siiski makstakse liikmesriikide osamaksud EAFi aasta jooksul tehtava kolme osamaksena, samal ajal kui väljamaksete puhul esineb teatav hooajalisus.

Selle tagamiseks, et sularahavarud oleksid alati piisavad, et katta mis tahes asjaomase kuu jooksul tehtavad maksed, vahetavad komisjoni sularahahalduse üksus ja asjaomased kulude eest vastutavad talitused korrapäraselt teavet sularahaseisu kohta, et asjaomasel perioodil tehtud maksed ei ületaks olemasolevaid sularahavarusid.

Lisaks eelnevale tagavad EAFi igapäevastes sularahahalduse tehingutes kasutatavad automatiseeritud rahavoogude juhtimise töövahendid, et igal EAFi pangakontol oleks iga päev piisavalt likviidseid vahendeid.

6. SEOTUD OSAPOOLI KÄSITLEVAD ANDMED

EAFiga seotud osapooled on Eli Bêkou usaldusfond ja Eli Aafrika usaldusfond. Kõnealuste üksuste vahelised tehingud on osa EAFi tavapärasest toimimisest ning seetõttu ei ole ELi raamatupidamiseskirjade kohaselt nende tehingute puhul vaja kohaldada spetsiaalseid avalikustamismõudeid.

EAFi juhib Euroopa Komisjon ja sel ei ole eraldi juhtkonda. Kõrgematel juhtivatel ametikohtadel, sealhulgas komisjonis töötavate ELi ametnike rahalised õigused on avaldatud Euroopa Liidu konsolideeritud majandusaasta aruande rubriigis 7.2 „Juhtivtöötajate rahalised õigused“.

7. BILANSIPÄEVAJÄRGSED SÜNDMUSED

Käesoleva majandusaasta aruande edastamise kuupäeva seisuga ei olnud EAFi peaarvepidaja teadlik ega olnud talle teada antud ühestki olulisest sündmusest, mille avaldamine oleks käesoleva punkti all nõutav. Majandusaasta aruanne koos lisadega on koostatud kõige hiljutisema kättesaadava teabe alusel ja see kajastub eespool esitatud teabes.

8. AASTA MAJANDUSTULEMUSE JA EELARVE TÄITMISE TULEMUSE VÕRDlus

Aasta majandustulemus arvutatakse tekkepõhise arvestuse põhimõtte, eelarve täitmise tulemus aga kassapõhise arvestuse eeskirjade kohaselt. Kuna nii eelarveaasta tulemus kui ka eelarve täitmise tulemus on saadud samade raamatupidamisarvestuse aluseks olevate tehingute tulemusel, on nende õigsuse kontrollimiseks otstarbekas neid omavahel võrrelda. Kõnealune võrdlus on esitatud allpool tabelis, kus on välja toodud peamised võrreldavad summad, jaotatuna tulu- ja kuluartiklite lõikes.

miljonites eurodes

	2016	2015
AASTA MAJANDUSTULEMUS	(3 073)	(3 152)
Tulud		
<i>Nõuded, mis ei mõjuta eelarve täitmise tulemust</i>	(2)	(1)
<i>Aruandeaasta jooksul kindlaks määratud, kuid veel sisse nõudmata nõuded</i>	(7)	(11)
<i>Eelnevatel eelarveaastatel kindlaks määratud ja aruandeaastal sisse nõutud nõuded</i>	16	19
<i>Eelmaksete netomõju</i>	43	28
<i>Viitlaekumised (neto)</i>	8	29
Kulud		
<i>Aruandeaasta maksmata kulud</i>	63	61
<i>Aruandeaastal makstud varasemate aastate kulud</i>	(129)	(221)
<i>Tühistatud maksed</i>	22	12
<i>Eelmaksete netomõju</i>	(459)	(53)
<i>Kumuleerunud kulud (neto)</i>	168	200
EELARVE TÄITMISE TULEMUS	(3 350)	(3 088)

8.1. VÕRRELDAVAD TULUARTIKLID

Eelarveaasta eelarvetulud vastavad eelarveaasta jooksul kindlaks määratud nõuetega seoses sissenõutud tuludele ja seoses eelnevatel eelarveaastatel kindlaks määratud nõuetega sissenõutud summadele.

Eelarve täitmise tulemust mitte mõjutavaid nõudeid kajastatakse aasta majandustulemuses, kui eelarve seisukohast ei saa neid lugeda tuludeks, sest sissenõutav summa paigutatakse ümber reservidesse ja seda ei saa ilma nõukogu otsuseta uuesti kulukohustustega siduda.

Aruandeaasta jooksul kindlaks määratud, kuid veel sisse nõudmata nõuded tuleb võrdlemise eesmärgil aasta majandustulemusest maha arvata, sest need ei kuulu eelarve tulude hulka. Samal ajal tuleb võrdlemise eesmärgil aasta majandustulemusele liita eelnevatel eelarveaastatel kindlaks määratud ja aruandeaastal sisse nõutud nõuded.

Eelmaksete netomõju vastab sissenõutud eelmaksete tasaarvestatud summale. Sellel laekumisel puudub mõju aasta majandustulemusele.

Viitlaekumiste netosumma koosneb peamiselt saldode järgmisse eelarveaastasse ülekandmise eesmärgil kirjendatud viitlaekumistest. Arvesse võetakse ainult netomõju, st aruandeaasta viitlaekumisi, millest on maha arvatud eelneva eelarveaasta viitlaekumiste vähenemine.

8.2. VÕRRELDAVAD KULUARTIKLID

Aruandeaasta maksmata kulud tuleb võrdlemise eesmärgil juurde arvata, sest need sisalduvad aasta majandustulemuses, aga ei kuulu eelarve kulude hulka. Seevastu **aruandeaastal makstud varasemate aastate kulud** tuleb võrdlemise eesmärgil aasta majandustulemusest maha arvata, sest need on osa aruandeaasta eelarvekuludest, ent need kas ei avalda mõju eelarveaasta tulemusele või korrektsioonide korral vähendavad kulusid.

Tühistatud maksest tekkivad laekumised ei mõjuta aasta majandustulemust, kuid neil on mõju eelarve täitmise tulemusele.

Eelmaksete netomõju koosneb aruandeaastal makstud uute eelmaksete summadest (mis on kajastatud aruandeaasta eelarve kuluna) ja aruandeaastal või eelnevatel eelarveaastatel makstud eelmaksete tasaarvestamisest rahastamiskõlblike kulude heakskiitmise teel. Neist viimane on käsitletav kuluna tekkepõhises arvestuses, kuid mitte eelarve raamatupidamisarvestuses, kus algset eelmakset hakatakse käsitlema eelarve kuluna juba makse tegemisel.

Kumuleerunud kulude netosumma koosneb peamiselt saldode järgmisse eelarveaastasse ülekandmise eesmärgil kirjendatud kumuleerunud kuludest, st EAFi vahenditest abi saajate kantud rahastamiskõlblikest kuludest, mille kohta abi saajad ei olnud EAFi veel aruandeid esitanud. Arvesse võetakse ainult kumuleerunud kulude netomõju, st aruandeaasta kumuleerunud kulusid, millest on maha arvatud eelnevate eelarveaastate kumuleerunud kulude vähenemine.

EAFi KONSOLIDEERITUD ELi USALDUSFONDIDE RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDED

Arvude tuhandetesse eurodesse ümardamise tõttu võib mõnedes tabelites esitatud finantsandmete liitmisel saadav summa erineda tabelites esitatud kogusummast.

BÊKOU ELI USALDUSFONDI LÕPLIK MAJANDUSAASTA ARUANNE

Arvude tuhandetesse eurodesse ümardamise tõttu võib mõnedes tabelites esitatud finantsandmete liitmisel saadav summa erineda tabelites esitatud kogusummast.

TAUSTTEAVE ELI BÊKOU USALDUSFONDI KOHTA

Liidu usaldusfondide üldine taust

Usaldusfond on selge rahastamisstruktuuri ning kokkulepitud eesmärkide ja aruandluse korraga õiguslik üksus, kuhu koondatakse eri rahastajate vahendeid, millest rahastatakse ühiseid meetmeid.

Kooskõlas Euroopa Liidu üldeelarve suhtes kohaldatava finantsmääruse (edaspidi „finantsmäärus“) artikli 187 lõikega 1 ja üheteistkümnenda EAFi suhtes kohaldatava finantsmääruse artikliga 42 on komisjonil õigus luua liidu välistegevuse usaldusfonde (edaspidi „usaldusfondid“). ELi usaldusfondid on asutatud teiste rahastajatega sõlmitud kokkulepete kohaselt hädaolukorra aegsete, hädaolukorra järgsete ja temaatiliste meetmete jaoks. ELi usaldusfondi loomise tingimuseks on ELi tasandil tegutsemise lisaväärtus (kui eesmärke saab paremini saavutada pigem ELi kui riigi tasandil) ning vastastikune täiendavus (usaldusfond ei tohiks dubleerida juba olemasolevaid sarnased rahastamisvahendeid).

ELi usaldusfondid luuakse kindlaks tähtjaks. See tähtaeg ja fondi eesmärgid nähakse ette usaldusfondi asutamisahtiga. Vastavalt ELi finantsmääruse artiklile 187 on ELi usaldusfondidel konkreetne juhtimise kord ja osamaksud ei kuulu ELi eelarvesse. Igal ELi usaldusfondil on juhtorgan (edaspidi „usaldusfondi juhatus“), mida juhib Euroopa Komisjon ning millesse kuuluvad ka rahastajate esindajad. Osamaksu mittemaksvad liikmesriigid on selles vaatlejad.

Tegevjuhtkond koosneb ELi esindajast (edaspidi „esimees“), asutajaliikmete esindajatest (edaspidi „aseesimehed“) ja muude selliste rahastajate esindajatest, kes maksavad vähemalt 3 miljoni eurose osamaksu (edaspidi „liikmed“). Tegevjuhtkond teeb otsused ELi usaldusfondi vahendite kasutamise kohta ja hindab ELi usaldusfondist rahastatud tegevuse tulemuslikkust. Haldustasandil on tegevjuhtkonna ülesannete seas aastaaruande ja auditeeritud majandusaasta aruande heakskiitmine ning sisekontrollisüsteemide tulemuslikkuse analüüsimine, meetmete võtmine sise- ja välisaudiitorite tähelepanekute alusel jms.

ELi usaldusfonde haldab volitatud eelarvevahendite käsutaja vastutusel komisjon. Volitatud eelarvevahendite käsutaja esitab komisjonile ja kolmandatele rahastajatele vahendite kasutamist käsitleva kinnitava avalduse. ELi usaldusfondi juht on edasivolitatud eelarvevahendite käsutaja. Nagu Euroopa Arengufondi, nii ka ELi usaldusfondi peaarvepidajaks on komisjoni peaarvepidaja, kes vastutab raamatupidamisarvestuse korra ja kõikidele liidu usaldusfondidele ühise kontoplaani kehtestamise eest.

Bêkou usaldusfond

Esimese mitme rahastajaga ELi usaldusfondi – Bêkou (sango keeles „lootus“) usaldusfondi – asutasid 15. juulil 2014 Euroopa Komisjon (keda esindasid rahvusvahelise koostöö ja arengu peadirektoraat, humanitaarabi ja kodanikukaitse peadirektoraat ning Euroopa välisteenistus) ja kolm liikmesriiki (Saksamaa, Prantsusmaa ja Madalmaad) eesmärgiga edendada Kesk-Aafrika Vabariigi stabiliseerimist ja ülesehitamist. Usaldusfond loodi kuni 60-kuiseks tähtjaks. Usaldusfondi juhitakse Brüsselist.

Bêkou usaldusfondi majandusaasta aruanne

Vastavalt Euroopa Liidu Kesk-Aafrika Vabariigi usaldusfondi (ELi Bêkou usaldusfond) asutamislepingu artiklile 8 ja usaldusfondi asutamisahti artiklile 11.2.1 koosneb majandusaasta aruanne kahest osast: 1) aasta rakendamisaruanne, mille koostab ELi usaldusfondi juht, ja 2) aasta tegevusaruanne, mille koostab Euroopa Komisjoni peaarvepidaja, kes sama artikli kohaselt on ka usaldusfondi peaarvepidaja.

Usaldusfondi asutamise lepingu artikli 8 kohaselt tuleb raamatupidamise aastaaruanne koostada vastavalt raamatupidamiseeskirjadele, mille võtab vastu komisjoni peaarvepidaja (ELi

raamatupidamiseeskirjad), mis omakorda põhinevad rahvusvahelistel avaliku sektori raamatupidamisstandarditel (IPSAS).

Majandusaasta aruande auditeerib sõltumatu välisaudiitor. ELi usaldusfondi haldaja ja peaarvepidaja esitavad selle lõpliku versiooni heakskiitmiseks tegevjuhtkonnale (punkt 8.3.4.c).

Eelarveaasta tähtsamad sündmused

2016. aasta lõpus oli Bêkou usaldusfondil seitse rahastajat: Euroopa Arengufond (EAF), ELi eelarve, neli liikmesriiki ja üks kolmas riik.

Usaldusfond rahastab meetmeid, mis aitavad Kesk-Aafrika Vabariiki kõigis kriisist taastumise ja ülesehitustöö aspektides, kusjuures rõhk on meetmetel, mille eesmärk on:

- taastada põhilised avalikud teenused (nt elekter, transport, õiguskaitse ja juurdepääs veele) ja põhilised sotsiaalteenused (tervishoid ja haridus) ning stabiliseerida toiduga varustamine ja toitumisalane olukord;
- elavdada majandustegevust;
- stabiliseerida riik ja taastada sotsiaalne struktuur, eelkõige tagades lepitamise, Kesk-Aafrika Vabariigis kogukondade rahumeelne kooseksisteerimise ja inimõiguste austamine;
- seada jalule õiguskord ning taastada riigi ja kohalike haldusstruktuuride suutlikkus ja rakendada need tööle.

Sellest rahastatakse ka meetmeid, mis aitavad leevendada kriisi mõju riikidele, kellel on Kesk-Aafrika Vabariigiga ühine riigipiir ja/või kes pakuvad varjupaika pagulastele ja Kesk-Aafrika Vabariigis valitseva vägivalda eest põgenenutele.

2016. aasta lõpus seisuga oli ELi usaldusfondile lubatud kokku ligikaudu 173 miljonit eurot toetust: EAFist 68 miljonit eurot, ELi eelarvest 50 miljonit eurot; liikmesriigid ja muud rahastajad on lubanud anda 55 miljonit eurot.

Riigi taastamiseks on vastu võetud kokku 11 programmi. 2016. aasta lõpuks oli võetud 91,3 miljonit eurot kohustusi sellistes valdkondades nagu tervishoid, toiduga ja toitumisalane kindlustatus, taristu, naiste integreerimine ühiskonda ning abi andmine naaberriikides olevatele Kesk-Aafrika põgenikele.

ELI BÊKOU USALDUSFONDI BILANSS

	31.12.2016	31.12.2015
		<i>tuhandetes eurodes</i>
PÕHIVARA		
<i>Eelmaksed</i>	3 604	3 446
	3 604	3 446
KÄIBEVARA		
<i>Eelmaksed</i>	12 458	6 047
<i>Kaubanduslikest tehingutest tekkinud nõuded ja mittekaubanduslike tehingute sissenõutavad summad</i>	1 455	1 364
<i>Raha ja raha ekvivalendid</i>	43 036	52 461
	56 949	59 873
VARAD KOKKU	60 554	63 319
PIKAAJALISED KOHUSTUSED		
<i>Finantskohustused</i>	(59 339)	(63 125)
	(59 339)	(63 125)
LÜHIAJALISED KOHUSTUSED		
<i>Kumuleerunud kulud ja edasilükkunud tulud</i>	(1 215)	(193)
	(1 215)	(193)
KOHUSTUSED KOKKU	(60 554)	(63 319)
NETOVARA	-	-
VAHENDID JA RESERVID		
<i>Kumuleerunud ülejääk</i>	-	-
<i>Aasta majandustulemus</i>	-	-
NETOVARA	-	-

ELI BÊKOU USALDUSFONDI TULEMIARUANNEtuhandetes
eurodes

	2016	2015
TULUD		
Mittekaubanduslikest tehingutest saadud tulud		
<i>Tulu annetustest</i>	17 232	9 354
	17 232	9 354
Kaubanduslikest tehingutest saadud tulud		
<i>Finantstulu</i>	48	101
	48	101
Kogutulu	17 280	9 455
KULUD		
<i>Tegevuskulud</i>	(16 432)	(8 824)
<i>Muud kulud</i>	(848)	(631)
Kulud kokku	(17 280)	(9 455)
AASTA MAJANDUSTULEMUS	-	-

ELI BÊKOU USALDUSFONDI RAHAVOOGUDE ARUANNE

tuhandetes eurodes

	2016	2015
<i>Aasta majandustulemus</i>	-	-
Põhitegevusest		
<i>Eelmaksete (suurenemine)/vähenemine</i>	(6 569)	(9 493)
<i>Kaubanduslikest tehingutest tekkinud nõuete ja mittekauanduslike tehingute sissenõutavate summade (suurenemine)/vähenemine</i>	(91)	(1 364)
<i>Finantskohustuste suurenemine/(vähenemine)</i>	(3 786)	18 125
<i>Kumuleerunud kulude ja edasilükkunud tulude suurenemine/(vähenemine)</i>	1 021	193
NETORAHAVOOD	(9 425)	7 461
<i>Raha ja raha ekvivalentide netosumma suurenemine/(vähenemine)</i>	(9 425)	7 461
<i>Raha ja raha ekvivalendid eelarveaasta alguse seisuga</i>	52 461	45 000
<i>Raha ja raha ekvivalendid eelarveaasta lõpu seisuga</i>	43 036	52 461

ELI BÊKOU USALDUSFONDI NETOVARA MUUTUSTE ARUANNE

	Kumuleerunud ülejääk/ (puudujääk)	Aasta majandustulemus	<i>tuhandetes eurodes</i> Netovara
SALDO SEISUGA 31.12.2015	-	-	-
<i>Aasta majandustulemus</i>	-	-	-
SALDO SEISUGA 31.12.2016	-	-	-

ELi AAFRIKA USALDUSFONDI LÕPLIK MAJANDUSAASTA ARUANNE

Arvude tuhandetesse eurodesse ümardamise tõttu võib mõnedes tabelites esitatud finantsandmete liitmisel saadav summa erineda tabelites esitatud kogusummast.

TAUSTTEAVE ELI AAFRIKA USALDUSFONDI KOHTA

Liidu usaldusfondide üldine taust

Usaldusfond on selge rahastamisstruktuuri ning kokkulepitud eesmärkide ja aruandluse korraga õiguslik üksus, kuhu koondatakse eri rahastajate vahendeid, millest rahastatakse ühiseid meetmeid.

Kooskõlas Euroopa Liidu üldeelarve suhtes kohaldatava finantsmääruse (edaspidi „finantsmäärus“) artikli 187 lõikega 1 ja üheteistkümnenda EAFi suhtes kohaldatava finantsmääruse artikliga 42 on komisjonil õigus luua liidu välistegevuse usaldusfondid (edaspidi „usaldusfondid“). ELi usaldusfondid on asutatud teiste rahastajatega sõlmitud kokkulepete kohaselt hädaolukorra aegsete, hädaolukorra järgsete ja temaatiliste meetmete jaoks. ELi usaldusfondi loomise tingimuseks on ELi tasandil tegutsemise lisaväärtus (kui eesmärke saab paremini saavutada pigem ELi kui riigi tasandil) ning vastastikune täiendavus (usaldusfond ei tohiks dubleerida juba olemasolevaid sarnased rahastamisvahendeid).

ELi usaldusfondidel mitmeid eeliseid: ELi vahenditena on nende tegevus parem koordineeritud ELi liikmesriikidega ning neil on parem kontroll liidu ja muude rahastajate tegevuse üle. Lisaks paistab nende tegevus paremini silma ELi tasandil. ELi usaldusfondide puhul on otsustusprotsess kiire ja nad suudavad koondada eri allikatest pärit suuremaid summasid. Seetõttu on nad paindlikud, ennetavad ja kohanemisvõimelised vahendid.

ELi usaldusfondid luuakse kindlaks tähtajaks. See tähtaeg ja fondi eesmärgid nähakse ette usaldusfondi alusaktiga. Vastavalt ELi finantsmääruse artiklile 187 on ELi usaldusfondidel konkreetne juhtimise kord ja osamaksud ei kuulu ELi eelarvesse. Igal ELi usaldusfondil on juhatus (edaspidi „usaldusfondi juhatus“), mida juhib Euroopa Komisjon ning millesse kuuluvad ka rahastajate esindajad. Osamaksu mittemaksvad liikmesriigid on selles vaatlejad. Juhatus teeb otsused ELi usaldusfondi vahendite kasutamise kohta.

ELi usaldusfondi tegevuskava kiidab heaks tegevjuhtkond, mis koosneb ELi esindajast (edaspidi „esimees“), asutajaliikmete esindajatest (edaspidi „aseesimehed“) ja muude selliste rahastajate esindajatest, kes maksavad vähemalt 3 miljoni eurose osamaksu (edaspidi „liikmed“). Tegevjuhtkond hindab ka ELi usaldusfondist rahastatud tegevuse tulemuslikkust. Haldustasandil on tegevjuhtkonna ülesannete seas aastaaruande ja auditeeritud majandusaasta aruande heakskiitmine ning sisekontrollisüsteemide tulemuslikkuse analüüsimine, meetmete võtmine sise- ja välisaudiitorite tähelepanekute alusel jms.

ELi usaldusfonde haldab volitatud eelarvevahendite käsutaja vastutusel komisjon. Volitatud eelarvevahendite käsutaja esitab komisjonile ja kolmandatele rahastajatele vahendite kasutamist käsitleva kinnitava avalduse. ELi usaldusfondi juht on edasivolitatud eelarvevahendite käsutaja. Nagu Euroopa Arengufondi, nii ka ELi usaldusfondi peaarvepidajaks on komisjoni peaarvepidaja, kes vastutab raamatupidamisarvestuse korra ja kõikidele liidu usaldusfondidele ühise kontoplaani kehtestamise eest.

ELi AAFRIKA USALDUSFOND

Aafrikas stabiilsuse tagamiseks ning ebaseadusliku rände algpõhjuste ja põgenikega tegelemiseks mõeldud Euroopa Liidu hädaolukorra usaldusfond (edaspidi „ELi Aafrika usaldusfond“) käivitati 12. novembril 2015 rändeteemalisel tippkohtumisel Vallettas. Usaldusfondi abil toetatakse stabiilsuse kõiki aspekte ja antakse panus rände paremasse haldamisse ning kõrvaldatakse ebastabiilsuse, sundrände ja ebaseadusliku rände algpõhjuseid, eelkõige edendades vastupanuvõimet, majanduslikke võimalusi, võimaluste võrdsust, julgeolekut ja arengut ning võideldes inimõiguste rikkumiste vastu.

Fond tegutseb kolmes peamises geograafilises piirkonnas – Saheli piirkonnas ja Tšaadi järve ümbruses, Aafrika Sarvel ning Põhja-Aafrika riikides. Usaldusfondi projektides võivad juhtumipõhiselt osaleda ka hõlmatud riikide naaberriigid. Usaldusfond tegutseb tähtajaliselt, kuni 31. detsembrini 2020 ning selle

ülesanne on lahendada piirkondade probleeme lühikese ja keskmise tähtaja jooksul. Usaldusfondi juhitakse Brüsselist.

ELi Aafrika usaldusfondi majandusaasta aruanne

Vastavalt lepingule, millega loodi Aafrikas stabiilsuse tagamiseks ning ebaseadusliku rände algpõhjuste ja põgenikega tegelemiseks mõeldud hädaolukorra usaldusfond ja kehtestati selle kodukord (edaspidi „usaldusfondi asutamise leping“) koosneb majandusaasta aruanne kahest osast: 1) aasta rakendamisaruanne, mille koostab ELi usaldusfondi juht, ja 2) raamatupidamise aastaaruanne, mille koostab Euroopa Komisjoni peaarvepidaja, kes sama artikli kohaselt on ka usaldusfondi peaarvepidaja.

Usaldusfondi asutamise lepingu artikli 8 kohaselt tuleb raamatupidamise aastaaruanne koostada vastavalt raamatupidamiseeskirjadele, mille võtab vastu komisjoni peaarvepidaja (ELi raamatupidamiseeskirjad), mis omakorda põhinevad rahvusvahelistel avaliku sektori raamatupidamisstandarditel (IPSAS).

Majandusaasta aruande auditeerib sõltumatu välisaudiitor. ELi usaldusfondi haldaja ja peaarvepidaja esitavad selle lõpliku versiooni heakskiitmiseks tegevjuhtkonnale (punkt 8.3.4.c).

2016. aasta on esimene aasta, mil esitatakse ELi Aafrika usaldusfondi raamatupidamise aastaaruanne. Seda tehakse vastavalt artikliga 8.3.2, mille kohaselt peaarvepidajal tuleb esimese eelarveaasta kohta koostada raamatupidamise aastaaruanne ainult juhul, kui usaldusfond on juba olemas olnud üle kuue kuu. Andmed 2015. aasta tehingute kohta on esitatud võrdluse võimaldamiseks.

Eelarveaasta tähtsamad sündmused

2016. aasta lõpus seisuga oli usaldusfondile lubatud kokku ligikaudu 2 555 miljonit eurot. Väliste osamaksude kogusumma oli 152 miljonit eurot ning toetus ELi ja Euroopa Arengufondi eelarvest oli 2 403 miljonit eurot.

Vaid ühe aasta jooksul on heaks kiidetud 106 projekti (kokku 1 589 miljonit eurot) Saheli ja Tšaadi järve, Aafrika Sarve ning Põhja-Aafrika piirkonna jaoks. Projektide geograafiline jaotus on järgmine: Saheli ja Tšaadi järve piirkonnas on 65 programmi kogusummas 918,5 miljonit eurot, Aafrika Sarve piirkonnas on 35 programmi kogusummas 606 miljonit eurot ning Põhja Aafrikas on 6 programmi kogusummas 64,5 miljonit eurot. Projektide prioriteetsed valdkonnad on järgmised: rändest tulenev kasu arengule (942 miljonit eurot); seaduslik rände ennetamine ja selle vastu võitlemine; rändajate ebaseadusliku üle piiri toimetamise ja inimkaubanduse vastu võitlemine (170 miljonit eurot); tagasisaatmise, tagasivõtmise ja taasintegreerimine (163 miljonit eurot); muud (13 miljonit eurot). Heakskiidetud summast on kulukohustustega seotud 1 488 miljonit eurot ja rakendavate partneritega on lepinguid sõlmitud 600 miljoni euro eest.

ELI AAFRIKA USALDUSFONDI BILANSS

	31.12.2016	tuhandetes eurodes 31.12.2015
PÕHIVARA		
<i>Eelmaksed</i>	44 854	-
	44 854	-
KÄIBEVARA		
<i>Eelmaksed</i>	70 731	-
<i>Kaubanduslikest tehingutest tekkinud nõuded ja mittekauanduslike tehingute sissenõutavad summad</i>	9 476	-
<i>Raha ja raha ekvivalendid</i>	14 879	32 642
	95 086	32 642
VARAD KOKKU	139 941	32 642
PIKAAJALISED KOHUSTUSED		
<i>Finantskohustused</i>	(138 502)	(32 642)
	(138 502)	(32 642)
LÜHIAJALISED KOHUSTUSED		
<i>Kreditoorne võlgnevus</i>	(702)	-
<i>Kumuleerunud kulud ja edasilükkunud tulud</i>	(736)	-
	(1 439)	-
KOHUSTUSED KOKKU	(139 941)	(32 642)
NETOVARA	-	-
VAHENDID JA RESERVID		
<i>Kumuleerunud ülejääk</i>	-	-
<i>Aasta majandustulemus</i>	-	-
NETOVARA	-	-

ELI AAFRIKA USALDUSFONDI TULEMIARUANNEtuhandetes
eurodes

	2016	2015
TULUD		
Mittekaubanduslikest tehingutest saadud tulud		
<i>Tulu annetustest</i>	52 246	-
	52 246	-
Kaubanduslikest tehingutest saadud tulud		
<i>Finantstulu</i>	54	-
<i>Muu kaubanduslik tulu</i>	43	-
	97	-
Kogutulu	52 343	-
KULUD		
<i>Tegevuskulud</i>	(49 042)	-
<i>Muud kulud</i>	(3 301)	-
Kulud kokku	(52 343)	-
AASTA MAJANDUSTULEMUS	-	-

ELI AAFRIKA USALDUSFONDI RAHAVOOGUDE ARUANNE

tuhandetes eurodes

	2016	2015
<i>Aasta majandustulemus</i>	-	-
Põhitegevusest		
<i>Eelmaksete (suurenemine)/vähenemine</i>	(115 585)	-
<i>Kaubanduslikest tehingutest tekkinud nõuete ja mittekabanduslike tehingute sissenõutavate summade (suurenemine)/vähenemine</i>	(9 476)	-
<i>Finantskohustuste suurenemine/(vähenemine)</i>	105 860	32 642
<i>Kreditoorse võlgnevuse suurenemine/(vähenemine)</i>	702	-
<i>Kumuleerunud kulude ja edasilükkunud tulude suurenemine/(vähenemine)</i>	736	-
NETORAHAVOOD	(17 763)	32 642
<i>Raha ja raha ekvivalentide netosumma suurenemine/(vähenemine)</i>	(17 763)	32 642
<i>Raha ja raha ekvivalendid eelarveaasta alguse seisuga</i>	32 642	-
<i>Raha ja raha ekvivalendid eelarveaasta lõpu seisuga</i>	14 879	32 642

ELi AAFRIKA USALDUSFONDI NETOVARA MUUTUSE ARUANNE

	Kumuleerunud ülejääk/ (puudujääk)	Aasta majandustulemus	<i>tuhandetes eurodes</i> Netovara
SALDO SEISUGA 31.12.2015	-	-	-
<i>Aasta majandustulemus</i>	-	-	-
SALDO SEISUGA 31.12.2016	-	-	-

EAFi JA ELi USALDUSFONDIDE KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

Arvude miljonitesse eurodesse ümardamise tõttu võib mõnedes tabelites esitatud finantsandmete liitmisel saadav summa erineda tabelites esitatud kogusummast.

KONSOLIDEERITUD BILANSS

miljonites eurodes

	31.12.2016	31.12.2015
PÕHIVARA		
<i>Eelmaksed</i>	457	520
<i>Usaldusfondide osamaksud</i>	-	-
<i>Kaubanduslikest tehingutest tekkinud nõuded ja mittekaubanduslike tehingute sissenõutavad summad</i>	-	-
	457	520
KÄIBEVARA		
<i>Eelmaksed</i>	1 455	1 151
<i>Kaubanduslikest tehingutest tekkinud nõuded ja mittekaubanduslike tehingute sissenõutavad summad</i>	143	172
<i>Raha ja raha ekvivalendid</i>	738	589
	2 336	1 912
VARAD KOKKU	2 794	2 432
PIKAAJALISED KOHUSTUSED		
<i>Eraldised</i>	(4)	(4)
<i>Finantskohustused</i>	(106)	(72)
	(110)	(76)
LÜHIAJALISED KOHUSTUSED		
<i>Kreditoorne võlgnevus</i>	(549)	(520)
<i>Kumuleerunud kulud ja edasilükkunud tulud</i>	(778)	(855)
	(1 327)	(1 376)
KOHUSTUSED KOKKU	(1 437)	(1 451)
NETOVARA	1 357	980
VAHENDID JA RESERVID		
<i>Sissenõutud fondikapital – toimivad EAFid</i>	42 323	38 873
<i>Suletud EAFidest ülekantud sissenõutud fondikapital</i>	2 252	2 252
<i>Toimivate EAFide vahelised sissenõutud fondikapitali ümberpaigutused</i>	-	-
<i>Varasematest aastatest ülekantud majandustulemus</i>	(40 146)	(36 994)
<i>Aasta majandustulemus</i>	(3 073)	(3 152)
NETOVARA	1 357	980

KONSOLIDEERITUD TULEMIARUANNE

miljonites eurodes

	2016	2015
TULUD		
Mittekaubanduslikest tehingutest saadud tulud		
<i>Kulude sissenõudmine</i>	8	90
<i>Tulu usaldusfondide annetustest</i>	35	4
	43	94
Kaubanduslikest tehingutest saadud tulud		
<i>Finantstulu</i>	4	8
<i>Muud tulud</i>	62	42
	66	50
Kogutulu	108	144
KULUD		
<i>Abimeetmed</i>	(2 935)	(3 059)
<i>Kaasrahastamise kulud</i>	15	(69)
<i>Finantskulud</i>	4	(1)
<i>Usaldusfondide rakenduskulud</i>	(65)	(4)
<i>Muud kulud</i>	(200)	(163)
Kulud kokku	(3 181)	(3 296)
AASTA MAJANDUSTULEMUS	(3 073)	(3 152)

KONSOLIDEERITUD RAHAVOOGUDE ARUANNE

miljonites eurodes

	2016	2015
<i>Aasta majandustulemus</i>	<i>(3 073)</i>	<i>(3 152)</i>
Põhitegevusest		
<i>Kapitali suurenemine – osamaksud</i>	<i>3 450</i>	<i>3 200</i>
<i>Usaldusfondide osamaksude (suurenemine)/vähenemine</i>	<i>(0)</i>	<i>39</i>
<i>Eelmaksete (suurenemine)/vähenemine</i>	<i>(242)</i>	<i>204</i>
<i>Kaubanduslikest tehingutest tekkinud nõuete ja mittekauanduslike tehingute sissenõutavate summade (suurenemine)/vähenemine</i>	<i>29</i>	<i>(43)</i>
<i>Eraldiste suurenemine/(vähenemine)</i>	<i>-</i>	<i>4</i>
<i>Finantskohustuste suurenemine/(vähenemine)</i>	<i>34</i>	<i>(7)</i>
<i>Kreditoorse võlgnevuse suurenemine/(vähenemine)</i>	<i>29</i>	<i>(179)</i>
<i>Kumuleerunud kulude ja edasilükkunud tulude suurenemine/(vähenemine)</i>	<i>(78)</i>	<i>132</i>
NETORAHAVOOD	149	198
<i>Raha ja raha ekvivalentide netosumma suurenemine/(vähenemine)</i>	<i>149</i>	<i>198</i>
<i>Raha ja raha ekvivalendid eelarveaasta alguse seisuga</i>	<i>589</i>	<i>391</i>
<i>Raha ja raha ekvivalendid eelarveaasta lõpu seisuga</i>	<i>738</i>	<i>589</i>

KONSOLIDEERITUD NETOVARA MUUTUSTE ARUANNE

	Fondikapital – toimivad EAFid (A)	Sissenõudma ta vahendid – toimivad EAFid (B)	Sissenõutud fondikapital – toimivad EAFid (C) = (A)-(B)	Kumulatiivse d reservid (D)	Suletud EAFidest ülekantud sissenõutud fondikapital (E)	miljonites eurodes Netovarad kokku (C)+(D)+(E)
SALDO SEISUGA 31.12.2014	45 691	10 018	35 673	(36 994)	2 252	932
Kapitali suurenemine – osamaksud		(4 795)	4 795	–	–	4 795
Kapitali vähenemine – üleminekurahastu kulukohustused	(1 595)		(1 595)			(1 595)
EAFi kapitali kajastamine	29 367	29 367	–			–
Aasta majandustulemus	–	–	–	(3 152)	–	(3 152)
SALDO SEISUGA 31.12.2015	73 464	34 590	38 874	(40 146)	2 252	980
Kapitali suurenemine – osamaksud		(3 450)	3 450			3 450
Aasta majandustulemus			–	(3 073)		(3 073)
SALDO SEISUGA 31.12.2016	73 464	31 140	42 323	(43 219)	2 252	1 357

EAFi RAKENDAMISE ARUANNE

2016. AASTA RAKENDAMISE ARUANNE

SISSEJUHATAV MÄRKUS

Varasemad EAFid

- Majandusaasta aruanne ei sisalda enam tabelleid kuuenda ja seitsmenda EAFi rakendamise kohta, mis suleti vastavalt 2006. ja 2008. aastal. Ülekantud saldode rakendamist kajastatakse siiski üheksanda EAFi raames.
- 2016. aasta majandusaasta aruande selguse tagamiseks on allpool esitatud tabelites kaheksanda EAFi puhul selgelt eristatud Lomé konventsioonis ettenähtud programmitöö alusel kasutatud osa ja Cotonou lepingus ettenähtud programmitöö alusel kasutatud osa, nagu seda on tehtud ka eelnenud aastatel.
- Üheksanda EAFi suhtes kohaldatava sisekokkuleppe artikli 1 lõike 2 punkti b kohaselt on varasemate EAFide vahendite saldod ja vabastatud assigneeringud paigutatud ümber üheksandasse EAFi ja selle fondi tegevusajal seoti need kulukohustustega kui üheksanda EAFi vahendid.

Kümnes EAF

AKV-EÜ partnerlusleping, mille Euroopa Ühenduse liikmesriigid ning Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna riigid (AKV riigid) allkirjastasid 23. juunil 2000 Cotonous, jõustus 1. aprillil 2003. Cotonou lepingut on muudetud kahel korral: 25. juunil 2005 Luxembourgis allakirjutatud lepinguga ning 22. juunil 2010 Ouagadougous allakirjutatud lepinguga.

27. novembril 2001. aastal vastu võetud Euroopa Liidu Nõukogu otsus ülemeremaade ja -territooriumide (ÜMT) assotsieerimise kohta Euroopa Liiduga (2001/822/EÜ) jõustus 2. detsembril 2001. Kõnealust otsust on muudetud 19. märtsil 2007 (otsus 2007/249/EÜ).

1. juulil 2008 jõustus Euroopa Ühenduse liikmesriikide valitsuste esindajate poolt 17. juulil 2006 vastu võetud sisekokkulepe, mis käsitleb ühenduse abi rahastamist vastavalt mitmeaastasele finantsraamistikule (2008–2013) läbivaadatud Cotonou lepingu alusel.

Cotonou lepingu kohaselt rahastatakse AKV riikidele ja ÜMTdele teisel perioodil (2008–2013) antavat ühenduse abi kümnest EAFist 22 682 miljoni euro suuruses summas, millest:

- 21 966 miljonit eurot eraldatakse AKV riikidele vastavalt läbivaadatud Cotonou lepingu lisas Ib esitatud mitmeaastasele finantsraamistikule; sellest 20 466 miljonit eurot haldab Euroopa Komisjon;
- 286 miljonit eurot eraldatakse ÜMTdele vastavalt nõukogu läbivaadatud otsuse (ülemeremaade ja -territooriumide assotsieerimise kohta Euroopa Ühendusega) lisale IIAa; sellest 256 miljonit eurot haldab Euroopa Komisjon;
- 430 miljonit eurot eraldatakse komisjonile, et rahastada kümnest EAFi programmitöö ja vahendite rakendamisega seonduvaid kulusid kooskõlas sisekokkuleppe artikliga 6.

Kümnest EAFi **aegumisklausli** (kümnest EAFi käsitleva sisekokkuleppe artikli 1 lõiked 4 ja 5) kohaselt ei olnud kulukohustuste võtmine võimalik pärast 31. detsembrit 2013. Kulukohustustega sidumata vahendid kanti üheteistkümnest EAFi tulemusreservi.

Üheteistkümnes EAF

AKV-EÜ partnerlusleping, mille Euroopa Ühenduse liikmesriigid ning Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna riigid (AKV riigid) allkirjastasid 23. juunil 2000 Cotonous, jõustus 1. aprillil 2003. Cotonou lepingut on muudetud kahel korral: 25. juunil 2005 Luxembourgis allakirjutatud lepinguga ning 22. juunil 2010 Ouagadougous allakirjutatud lepinguga.

27. novembril 2001. aastal vastu võetud Euroopa Liidu Nõukogu otsus ülemeremaade ja -territooriumide (ÜMT) assotsieerimise kohta Euroopa Liiduga (2001/822/EÜ) jõustus 2. detsembril 2001. Kõnealust otsust on muudetud 19. märtsil 2007 (otsus 2007/249/EÜ).

2015. aasta märtsis jõustus Euroopa Ühenduse liikmesriikide valitsuste esindajate poolt 2013. aasta augustis vastu võetud sisekokkulepe, mis käsitleb ühenduse abi rahastamist vastavalt mitmeaastasele finantsraamistikule (2014–2020) läbivaadatud Cotonou lepingu alusel.

Cotonou lepingu kohaselt rahastatakse AKV riikidele ja ÜMTdele kolmandal perioodil (2014–2020) antavat ühenduse abi üheteistkümnendast EAFist 30 506 miljoni euroga, millest:

- 29 089 miljonit eurot on eraldatud vastavalt sisekokkuleppe artikli 1 lõike 2 punktile a ja artikli 2 punktile d AKV riikidele; sellest 27 955 miljonit eurot haldab Euroopa Komisjon;
- 364,5 miljonit eurot on eraldatud ÜMTdele vastavalt sisekokkuleppe artikli 1 lõike 2 punktile a ja artikli 3 lõikele 1; sellest 359,5 miljonit eurot haldab Euroopa Komisjon;
- 1 052,5 miljonit eurot eraldatakse komisjonile, et rahastada üheteistkümnenda EAFi programmitöö ja vahendite rakendamisega seonduvaid kulusid kooskõlas sisekokkuleppe artikli 1 lõike 2 punktiga a.

- Mittekasutatavasse tulemusreservi jäänud vahendid seisuga 31.12.2016

Üheksanda EAFi ja sellele eelnenud EAFide projektide raames vabastatud vahendid (v.a Stabexi vahendid) paigutatakse ümber kümnenda EAFi tulemusreservi.

Kümnenda EAFi projektide raames vabastatud vahendid paigutatakse ümber üheteistkümnenda EAFi tulemusreservi.

2016. aastal paigutati vastavatesse reservidesse kõik varasemate EAFide vabastatud vahendid.

Vastavalt üheteistkümnenda EAFi sisekokkuleppe artikli 1 lõikele 4 ja nõukogu 2. augusti 2016. aasta otsusele 2016/1337 paigutati kümnendast Euroopa Arengufondist vabastatud vahenditest ümber kuni 491 miljonit eurot Aafrika rahutagamisrahastu vahendite täiendamiseks aastatel 2016–2018 ja kuni 16 miljonit eurot toetuskuludeks.

	miljonites eurodes
Mittekasutatavasse tulemusreservi jäänud summa seisuga 31.12.2015	151
2016. aastal kasutatavaks tehtud mittekasutatava tulemusreservi summa	534
Ilma Aafrika rahutagamisrahastu jaoks ümberpaigutatud summata 31.12.2016. aasta seisuga	(386)
Kaheksanda, üheksanda ja kümnenda EAFi vabastatud vahendeil põhineva mittekasutatava reservi jääk 31.12.2016. aasta seisuga	299

- üheteistkümnenda EAFi Stabexi reserv

Stabexi kontode sulgemise järel paigutatakse kasutamata jäänud / vabastatud vahendid ümber üheteistkümnenda EAFi Stabexi A-assigneeringute reservi (kümnenda EAFi suhtes kohaldatava sisekokkuleppe artikli 1 lõige 4) ja seejärel asjaomaste riikide riiklikesse sihtprogrammidesse.

- EAFi kaasrahastamine

Kümnenda ja üheteistkümnenda EAFi raames kirjutati liikmesriikidega alla kaasrahastamise summade ülekandmist käsitlevad lepingud ja võeti kasutusele kulukohustuste assigneeringuid kogusummas 209 miljonit eurot, samal ajal kui maksete assigneeringuid nähti ette kogu laekunud 190 miljoni euro suuruse summa ulatuses.

Kaasrahastamise assigneeringute seis 31. detsembri 2016. aasta seisuga on näidatud järgmises tabelis:
miljonites eurodes

	Kulukohustuste assigneeringud	Maksete assigneeringud
Kaasrahastamine – A-assigneeringud	190,0	171,3
Kaasrahastamine – AKV riikide sisesed projektid	13,4	13,4
Kaasrahastamine – halduskulud	5,5	5,4
	209,4	190,1

Järgmistes tabelites, mis käsitlevad otsuseid, lepinguid ja väljamakseid, on tegu netosummadega. Lisas on esitatud tabelid, mis kirjeldavad olukorda vahendite lõikes.

Table 1.1

8th EDF
EVOLUTION OF APPROPRIATIONS: 31 December 2016
ANALYSIS OF CREDITS PER INSTRUMENT

(EUR million)

INSTRUMENT	INITIAL APPROPRIATION	INCREASES/DECREASES IN CUMULATIVE RESOURCES AT 31 DECEMBER 2015	INCREASE OR DECREASE IN RESOURCES IN 2016	Notes	CURRENT LEVEL APPROPRIATION
Lomé					
Regular MS Contributions	12,967	(3,256)	(15)		9,695
Aid for refugees	120	(20)	(0)		100
Emergency aid (Lomé)	140	(4)			136
Heavily indebted poor countries (Lomé)	0	1,060			1,060
Interest-rate subsidies	370	(291)	(7)		72
Risk capital	1,000	16	(1)		1,015
Stabex	1,800	(1,077)			723
Structural adjustment	1,400	97			1,497
Sysmin	575	(474)			101
Total indicative programmes	7,562	(2,599)	(6)	(1)	4,957
Utilisation of interest income	0	35			35
Cotonou					
Regular MS Contributions	0	654	(4)		650
A Envelope - National Allocations	0	418	(0)	(1)	417
B Envelope - National Allocations	0	237	(4)	(1)	233
Interests and other receipts	0	0			0
SUB TOTAL ACP	12,967	(2,602)	(19)		10,346
Lomé					
Regular MS Contributions	163	(116)	(0)		46
Interest-rate subsidies	9	(8)			1
Risk capital	30	(24)			6
Stabex	6	(5)			1
Sysmin	3	(1)	(0)	(1)	2
Total indicative programmes	115	(79)			36
SUB TOTAL OCT	163	(116)	(0)		46
TOTAL 8th EDF	13,130	(2,718)	(20)		10,392

(1) All decreases are decommitments transferred to the non-mobilisable performance reserve of the 10th EDF

Table 1.2

9th EDF
EVOLUTION OF APPROPRIATIONS: 31 December 2016
ANALYSIS OF CREDITS PER INSTRUMENT

(EUR million)

INSTRUMENT	INITIAL APPROPRIATION	INCREASES/DECREASES IN CUMULATIVE RESOURCES AT 31 DECEMBER 2015	INCREASE OR DECREASE IN RESOURCES IN 2016	Notes	CURRENT LEVEL APPROPRIATION
Lomé					
Regular MS Contributions	0	689	(17)		672
Transfers from 6th EDF - Lomé	0	20	(0)	(1)	20
Transfers from 7th EDF - Lomé	0	668	(17)	(1)	651
Cotonou					
Regular MS Contributions	8,919	5,727	(144)		14,502
A Envelope - National Allocations	5,318	3,398	(79)	(1)	8,637
B Envelope - National Allocations	2,108	(881)	(15)	(1)	1,212
CDE, CTA and Parliamentary Assembly	164	(10)			154
Implementation costs	125	52			177
Interests and other receipts	0	63			63
Other Intra-ACP allocations	300	2,329	(15)	(1)	2,614
Peace facility	0	360	(6)	(1)	354
Regional allocations	904	(105)	(29)	(1)	770
Special allocation R.D. Congo	0	105			105
Special allocation South Sudan	0	267		(3)	267
Special allocation Sudan	0	110		(2)	110
Voluntary contribution Peace facility	0	39			39
SUB TOTAL ACP	8,919	6,415	(161)		15,174
Lomé					
Regular MS Contributions	0	3	(0)		3
Transfers from 6th EDF - Lomé	0	0			0
Transfers from 7th EDF - Lomé	0	3	(0)	(1)	3
Cotonou					
Regular MS Contributions	10	282	(2)		290
A Envelope - National Allocations	0	239	(2)	(1)	237
B Envelope - National Allocations	0	4			4
Regional allocations	8	40			48
Studies / Technical assistance OCT	2	(1)			1
SUB TOTAL OCT	10	285	(2)		293
TOTAL 9th EDF	8,929	6,701	(163)		15,467

(1) All decreases are decommitments transferred to the non-mobilisable performance reserve of the 10th EDF

(2) Following Council Decision 2010/406/EU, 150 million was added from non-mobilisable performance reserve 10th EDF for Sudan (147 million to special allocation Sudan and 3 million to implementation costs)

(3) Following Council Decision 2011/315/EU, 200 million was added from non-mobilisable performance reserve 10th EDF for Sudan (194 million to special allocation South Sudan and 6 million to implementation costs)

Table 1.3

10th EDF
EVOLUTION OF APPROPRIATIONS: 31 December 2016
ANALYSIS OF CREDITS PER INSTRUMENT

(EUR million)

INSTRUMENT		INITIAL APPROPRIATION	INCREASES/DECREASES IN CUMULATIVE RESOURCES AT 31 DECEMBER 2015	INCREASE OR DECREASE IN RESOURCES IN 2016	Notes	CURRENT LEVEL APPROPRIATION
Regular MS Contributions		20,896	9	223		21,128
A C P	A Envelope - National Allocations	0	13,507	(263)	(2)	13,244
	A Envelope reserve	13,500	(13,500)			0
	B Envelope - National Allocations	0	2,020	(5)	(2)	2,015
	B Envelope reserve	1,800	(1,800)			0
	Implementation costs	430	(1)	16		445
	Institutional and support expenditure	0	241	(9)	(2)	232
	Interests and other receipts	0	70	14	(2)	84
	Intra-ACP Reserve	2,700	(2,700)			0
	National allocations Reserve A Envelope STABEX	0	(0)		(2)	(0)
	NIP/RIP reserve	683	(683)			0
	Non-mobilisable reserve	0	67	176	(2)	243
	Other Intra-ACP allocations	0	1,904	(15)	(2)	1,889
	Peace facility	0	688	326		1,014
	Regional allocations	0	1,978	(17)	(2)	1,962
	Regional allocations reserve	1,783	(1,783)			0
Co-financing		0	203	1		204
A Envelope - National Allocations		0	186	1	(3)	187
Implementation costs		0	5	0	(3)	5
Other Intra-ACP allocations		0	12		(3)	12
Peace facility		0	1		(3)	1
SUB TOTAL ACP		20,896	212	224		21,332
Regular MS Contributions		256	20	(1)		275
O C T	A Envelope - National Allocations	0	196	(2)	(2)	193
	A Envelope reserve	195	(195)			0
	B Envelope - National Allocations	0	15			15
	B Envelope reserve	15	(15)			0
	National allocations Reserve A Envelope STABEX	0	0			0
	Non-mobilisable reserve	0	19	2	(2)	21
	Regional allocations	0	40	(0)	(2)	40
	Regional allocations reserve	40	(40)			0
Studies / Technical assistance OCT	6	0	(1)	(2)	5	
SUB TOTAL OCT		256	20	(1)		275
TOTAL 10th EDF		21,152	232	223		21,607

Transfer in decommitments from projects of the 9th and previous EDF's to the non mobilisable performance reserve for 377 million less transfer out of reserves (1) to South Sudan for 200 million (to 9th EDF). Year to date the total of the non-mobilisable reserve ACP created was 807 million, of which 350 million has been used (150 million for Sudan, 200 million for South Soudan, both transferred to 9th EDF).

(2) Transfers in / from the 10th EDF reserves

(3) For the cofinancings, the table only presents the commitment appropriations.

Table 1.4

11th EDF
EVOLUTION OF APPROPRIATIONS: 31 December 2016
ANALYSIS OF CREDITS PER INSTRUMENT

(EUR million)

INSTRUMENT	INITIAL APPROPRIATION	INCREASES/DECREASES IN CUMULATIVE RESOURCES AT 31 DECEMBER 2015	INCREASE OR DECREASE IN RESOURCES IN 2016	Notes	CURRENT LEVEL APPROPRIATION
Regular MS Contributions	29,008	85	(31)		29,062
A Envelope - National Allocations	0	14,799	317		15,11
B Envelope - National Allocations	0	194	454		648
B Envelope reserve	0	71	(71)		0
Implementation costs	1,053	0			1,053
Institutional and support expenditure	0	244	2		246
Interests and other receipts	0	15	1		16
Intra-ACP Reserve	3,590	(3,384)	(2)		203
National allocations Reserve A Envelope STABEX	0	0	0		0
NIP/RIP reserve	24,365	(19,697)	(1,240)		3,428
Non-mobilisable reserve	0	65	(33)	(1)	31
Other Intra-ACP allocations	0	2,240	1		2,241
Peace facility	0	900			900
Regional allocations	0	4,640	542		5,18
Co-financing	0	1	3		5
A Envelope - National Allocations	0	0	3		3
Implementation costs	0	0	0		0
Peace facility	0	1			1
EC Internal SLA	0	1	0		1
A Envelope - National Allocations	0	1	0		1
SUB TOTAL ACP	29,008	87	(28)		29,067
Regular MS Contributions	360	0	3		363
A Envelope - National Allocations	0	0	41		41
NIP/RIP reserve	360	(3)	(41)		316
Non-mobilisable reserve	0	0	3	(1)	3
Studies / Technical assistance OCT	0	3			3
SUB TOTAL OCT	360	0	3		363
TOTAL 11th EDF	29,367	88	(24)		29,430

(1) Non-mobilisable reserves are the results of transfers (decommitments) from the 10th EDF non-mobilisable performance reserve for 225 million euros which are directly transferred to the Bridging Facility (224.7 million) and to other instruments from 11 EDF (0.8 million).

Table 2.1

EDF AGGREGATED ACCOUNTS AT 31 DECEMBER 2016
PROGRESS REPORT

(EUR million)

ALLOCATION	EDF				
	8	9	10	11	TOTAL
Sundry Income	35				35
L Total indicative programmes	4,993				4,993
o Total Non-Programmable Aid	4,714				4,714
m Transfers from other funds		675			675
é SUB TOTAL: REGULAR MS CONTRIBUTIONS	9,742	675			10,417
A Envelope - National Allocations	417	8,875	13,437	15,156	37,886
B Envelope - National Allocations	233	1,217	2,030	648	4,128
Bridging facility				(0)	(0)
CDE, CTA and Parliamentary Assembly		154			154
Country reserve			0	0	0
Implementation Costs and Interests Revenues	0	240	535	1,071	1,846
Intra-ACP allocations		2,968	3,135	3,387	9,490
Intra-ACP Reserve			0	203	203
National allocations Reserve A Envelope STABEX			0	0	0
NIP/RIP reserve			0	3,743	3,743
C Non-mobilisable reserve			264	35	299
o Regional allocations		818	2,001	5,181	8,000
o Regional allocations reserve					0
o Special allocation R.D. Congo		105			105
o Special allocation South Sudan		267			267
o Special allocation Sudan		110			110
u Voluntary contribution Peace facility		39			39
é SUB TOTAL: REGULAR MS CONTRIBUTIONS	650	14,792	21,403	29,425	66,270
A Envelope - National Allocations				1	1
é SUB TOTAL: EC INTERNAL SLA				1	1
A Envelope - National Allocations			187	3	190
Implementation Costs and Interests Revenues			5	0	6
Intra-ACP allocations			12	1	13
é SUB TOTAL: CO-FINANCING			204	5	209
TOTAL	10,392	15,467	21,607	29,430	76,896

Decisions	EDF	Aggregate Total		Cummulative Figures	Annual Figures	Annual Figures	Annual Figures	Annual Figures	Annual Figures	Annual Figures	Annual Figures	Annual Figures
		At 31/12/2016	% of allocation	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
8		10,391	100%	10,786	(42)	(45)	(60)	(64)	(98)	(63)	(12)	(13)
9		15,429	100%	16,633	(54)	(116)	(9)	(297)	(72)	(381)	(170)	(104)
10		21,058	97%	4,766	3,501	2,349	3,118	3,524	4,131	(95)	(156)	(80)
11		13,220	45%							1,160	5,372	6,688
Total		60,097		32,185	3,405	2,187	3,049	3,163	3,961	621	5,034	6,491
Assigned Funds	EDF	Aggregate Total		Cummulative Figures	Annual Figures	Annual Figures	Annual Figures	Annual Figures	Annual Figures	Annual Figures	Annual Figures	Annual Figures
		At 31/12/2016	% of allocation	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
8		10,378	100%	10,541	(42)	8	(13)	(46)	(11)	(37)	(16)	(6)
9		15,309	99%	14,209	997	476	9	(187)	(96)	(1)	(52)	(46)
10		19,576	91%	130	3,184	2,820	2,514	3,460	3,457	2,687	783	541
11		7,769	26%							731	3,293	3,745
Total		53,032		24,881	4,140	3,304	2,509	3,226	3,350	3,380	4,008	4,234
Payments	EDF	Aggregate Total		Cummulative Figures	Annual Figures	Annual Figures	Annual Figures	Annual Figures	Annual Figures	Annual Figures	Annual Figures	Annual Figures
		At 31/12/2016	% of allocation	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
8		10,376	100%	9,930	152	158	90	15	18	16	(3)	(0)
9		15,053	97%	10,011	1,806	1,304	906	539	231	145	43	68
10		16,476	76%	90	1,111	1,772	1,879	2,655	2,718	2,760	2,024	1,466
11		3,435	12%							595	1,024	1,816
Total		45,339		20,031	3,069	3,233	2,874	3,209	2,967	3,516	3,088	3,350

* Negative figures represent decommitments

Euroopa Arengufondi majandusaasta aruanne 2016

Table 2.2

EDF AGGREGATED ACCOUNTS AT 31 DECEMBER 2016
CLASS OF AID

(EUR million)

	EDF									
	8	% (1)	9	% (1)	10	% (1)	11	% (1)	TOTAL	% (1)
Sundry Income										
Appropriations	35								35	
Decisions	35	100%							35	100%
Assigned funds	35	100%							35	100%
Payments	35	100%							35	100%
Total indicative programmes										
Appropriations	4,993								4,993	
Decisions	4,992	100%							4,992	100%
Assigned funds	4,987	100%							4,987	100%
Payments	4,986	100%							4,986	100%
Total Non-Programmable Aid										
Appropriations	4,714								4,714	
Decisions	4,714	100%							4,714	100%
Assigned funds	4,707	100%							4,707	100%
Payments	4,706	100%							4,706	100%
Transfers from other funds										
Appropriations			675						675	
Decisions			674	100%					674	100%
Assigned funds			671	99%					671	99%
Payments			670	99%					670	99%
Regular MS Contributions										
A Envelope - National Allocations										
Appropriations	417		8,875		13,437		15,156		49,258	
Decisions	417	100%	8,868	100%	13,414	54%	7,972	53%	30,671	62%
Assigned funds	417	100%	8,842	100%	12,436	50%	3,777	25%	25,472	52%
Payments	417	100%	8,804	99%	10,366	42%	1,524	10%	21,111	43%
B Envelope - National Allocations										
Appropriations	233		1,217		2,030		648		4,865	
Decisions	233	100%	1,215	100%	2,023	73%	608	94%	4,078	84%
Assigned funds	232	99%	1,209	99%	1,981	72%	340	53%	3,761	77%
Payments	231	99%	1,204	99%	1,879	68%	243	37%	3,557	73%
Bridging facility										
Appropriations							(0)		(0)	
Decisions										
Assigned funds										
Payments										
CDE, CTA and Parliamentary Assembly										
Appropriations			154						154	
Decisions			154	100%					154	100%
Assigned funds			154	100%					154	100%
Payments			154	100%					154	100%
Implementation Costs and Interests Revenues										
Appropriations	0		240		535		1,071		2,311	
Decisions			240	100%	505	51%	385	36%	1,131	49%
Assigned funds			240	100%	501	50%	337	31%	1,079	47%
Payments			239	100%	498	50%	309	29%	1,047	45%
Intra-ACP allocations										
Appropriations			2,968		3,135		3,387		11,815	
Decisions			2,958	100%	2,915	53%	1,365	40%	7,238	61%
Assigned funds			2,944	99%	2,695	49%	1,206	36%	6,845	58%
Payments			2,924	99%	2,319	42%	997	29%	6,240	53%
Regional allocations										
Appropriations			818		2,001		5,185		9,618	
Decisions			816	100%	1,999	55%	2,886	56%	5,701	59%
Assigned funds			798	98%	1,813	50%	2,106	41%	4,717	49%
Payments			771	94%	1,285	36%	362	7%	2,419	25%
Special allocation R.D. Congo										
Appropriations			105						105	
Decisions			105	100%					105	100%
Assigned funds			105	100%					105	100%
Payments			105	100%					105	100%
Special allocation South Sudan										
Appropriations			267						267	
Decisions			266	100%					266	100%
Assigned funds			217	81%					217	81%
Payments			77	29%					77	29%
Special allocation Sudan										
Appropriations			110						110	
Decisions			109	98%					109	98%
Assigned funds			105	96%					105	96%
Payments			80	73%					80	73%
Voluntary contribution Peace facility										
Appropriations			39						39	
Decisions			24	62%					24	62%
Assigned funds			24	62%					24	62%
Payments			24	62%					24	62%
Regular MS Contributions										
A Envelope - National Allocations										
Appropriations					187		3		190	
Decisions					185	99%	3	100%	188	99%
Assigned funds					136	73%			136	71%
Payments					116	62%			116	61%
Implementation Costs and Interests Revenues										
Appropriations					5		0		6	
Decisions					4	77%			4	72%
Assigned funds					2	41%			2	39%
Payments					1	21%			1	19%
Intra-ACP allocations										
Appropriations					12		1		13	
Decisions					12	97%	1	100%	13	98%
Assigned funds					11	93%	1	100%	13	94%
Payments					11	87%			11	79%
Co-financing										
A Envelope - National Allocations										
Appropriations							1		1	
Decisions							1	71%	1	71%
Assigned funds							1	71%	1	71%
Payments							1	52%	1	52%
EC Internal SLA										
Appropriations	8	% (1)	9	% (1)	10	% (1)	11	% (1)	TOTAL	% (1)
Country reserve							0		3,401	
Intra-ACP Reserve							203		578	
National allocations Reserve A Envelope STABEX							0		0	
NIP/RIP reserve							3,743		4,426	
Regional allocations reserve									205	
Mobilisable reserves										
Non-mobilisable reserve					264		35		376	
Non-mobilisable reserve										
Appropriations	8	% (1)	9	% (1)	10	% (1)	11	% (1)	TOTAL	% (1)
Appropriations	10,392		15,467		21,607		29,430		98,155	
Decisions	10,391	100%	15,429	100%	21,058	49%	13,220	45%	60,097	61%
Assigned funds	10,378	100%	15,309	99%	19,576	46%	7,769	26%	53,032	54%
Payments	10,376	100%	15,053	97%	16,476	38%	3,435	12%	45,339	46%
TOTAL: ALL ALLOCATIONS										

(1) % of appropriations

Euroopa Arengufondi majandusaasta aruanne 2016

Table 2.3

 EDF AGGREGATED ACCOUNTS AT 31 DECEMBER 2016
 CLASS OF AID
 ACP + PTOM - 8 th EDF

(EUR million)

	CREDI TS	DECISIONS			ASSIGNED FUNDS			PAYMENTS		
		AGGR EG.	ANNU AL	%	AGGR EG.	ANNU AL	%	AGGR EG.	ANNU AL	%
		(1)	(2)	(2) : (1)	(3)	(4)	(3) : (2)	(4)	(4) : (3)	(4) : (3)
ACP										
Regular MS Contributions										
Utilisation of interest income	35	35		100%	35		100%	35		100%
SUB TOTAL: SUNDRY INCOME	35	35		100%	35		100%	35		100%
Total indicative programmes	4,957	4,956	(2)	100%	4,952	(2)	100%	4,951	(0)	100%
SUB TOTAL: TOTAL INDICATIVE PROGRAMMES	4,957	4,956	(2)	100%	4,952	(2)	100%	4,951	(0)	100%
Lomé										
Aid for refugees	100	100	(0)	100%	100	(0)	100%	100		100%
Emergency aid (Lomé)	136	136		100%	136		100%	136		100%
Heavily indebted poor countries (Lomé)	1,060	1,060		100%	1,060		100%	1,060		100%
Interest-rate subsidies	72	72	(7)	100%	69	(3)	95%	69		100%
Risk capital	1,015	1,015		100%	1,012		100%	1,012		100%
Stabex	723	723	(0)	100%	723	(0)	100%	722		100%
Structural adjustment	1,497	1,497		100%	1,497		100%	1,497		100%
Sysmin	101	101		100%	101		100%	101		100%
SUB TOTAL: TOTAL NON-PROGRAMMABLE AID	4,704	4,703	(8)	100%	4,697	(4)	100%	4,696		100%
CP										
Regular MS Contributions										
A Envelope - National Allocations	417	417	(0)	100%	417	(0)	100%	417		100%
SUB TOTAL: A ENVELOPE - NATIONAL ALLOCATIONS	417	417	(0)	100%	417	(0)	100%	417		100%
B Envelope - National Allocations	233									
Compensation export earnings		233	(2)		232	(1)	99%	231	0	100%
SUB TOTAL: B ENVELOPE - NATIONAL ALLOCATIONS	233	233	(2)	100%	232	(1)	99%	231	0	100%
Interests and other receipts	0									
SUB TOTAL: IMPLEMENTATION COSTS AND INTERESTS REVENUE	0									
TOTAL ACP (A)	10,346	10,345	(13)	100%	10,333	(6)	100%	10,330	(0)	100%
OCT										
Regular MS Contributions										
Total indicative programmes	36	36		100%	35	(0)	98%	35		100%
SUB TOTAL: TOTAL INDICATIVE PROGRAMMES	36	36		100%	35	(0)	98%	35		100%
Lomé										
Interest-rate subsidies	1	1		100%	1		100%	1		100%
Risk capital	6	6		100%	6		100%	6		100%
Stabex	1	1		100%	1		100%	1		100%
Sysmin	2	2	(0)	100%	2		100%	2		100%
SUB TOTAL: TOTAL NON-PROGRAMMABLE AID	10	10	(0)	100%	10		100%	10		100%
TOTAL OCT (B)	46	46	(0)	100%	46	(0)	99%	46		100%
TOTAL: ACP+OCT (A+B)	10,392	10,391	(13)	100%	10,378	(6)	100%	10,376	(0)	100%

Table 2.4

 EDF AGGREGATED ACCOUNTS AT 31 DECEMBER 2016
 CLASS OF AID
 ACP + PTOM - 9 th EDF

(EUR million)

	CREDITS	DECISIONS			ASSIGNED FUNDS			PAYMENTS		
		AGGR EG.	ANNU AL	%	AGGR EG.	ANNU AL	%	AGGR EG.	ANNU AL	%
		(1)	(2)	(2) : (1)	(3)	(3) : (2)	(3) : (2)	(4)	(4) : (3)	(4) : (3)
ACP										
Regular MS Contributions										
Transfers from 6th EDF - Lomé	20	20	(0)	100%	20		100%	20		100%
Transfers from 7th EDF - Lomé	651	651	(3)	100%	648	(0)	100%	647	(0)	100%
SUB TOTAL: TRANSFERS FROM OTHER FUNDS	672	671	(3)	100%	668	(0)	100%	667	(0)	100%
ACP										
Regular MS Contributions										
A Envelope - National Allocations	8,637	8,631	(49)	100%	8,605	(20)	100%	8,569	6	100%
SUB TOTAL: A ENVELOPE - NATIONAL ALLOCATIONS	8,637	8,631	(49)	100%	8,605	(20)	100%	8,569	6	100%
B Envelope - National Allocations	1,212									
Compensation export earnings		149	(0)		149	(0)	100%	149	0	100%
Emergency aid		1,050	(5)		1,044	(7)	99%	1,040	(0)	100%
Heavily indebted poor countries		11			11		100%	11		100%
SUB TOTAL: B ENVELOPE - NATIONAL ALLOCATIONS	1,212	1,210	(6)	100%	1,204	(7)	99%	1,200	(0)	100%
CDE, CTA and Parliamentary Assembly	154	154		100%	154		100%	154		100%
SUB TOTAL: CDE, CTA AND PARLIAMENTARY ASSEMBLY	154	154		100%	154		100%	154		100%
Implementation costs	177	177		100%	177		100%	176	0	99%
Interests and other receipts	63	63		100%	63		100%	63		100%
SUB TOTAL: IMPLEMENTATION COSTS AND INTERESTS REVENUE	240	240		100%	240		100%	239	0	100%
Other Intra-ACP allocations	2,614	2,604	(21)	100%	2,591	(14)	99%	2,571	14	99%
Peace facility	354	354	(0)	100%	353	(0)	100%	353		100%
SUB TOTAL: INTRA-ACP ALLOCATIONS	2,968	2,958	(21)	100%	2,944	(15)	100%	2,924	14	99%
Regional allocations	770	768	(24)	100%	752	(4)	98%	726	5	97%
SUB TOTAL: REGIONAL ALLOCATIONS	770	768	(24)	100%	752	(4)	98%	726	5	97%
Special allocation R.D. Congo	105	105		100%	105		100%	105		100%
SUB TOTAL: SPECIAL ALLOCATION R.D. CONGO	105	105		100%	105		100%	105		100%
Special allocation South Sudan	267	266		100%	217	1	82%	77	23	35%
SUB TOTAL: SPECIAL ALLOCATION SOUTH SUDAN	267	266		100%	217	1	82%	77	23	35%
Special allocation Sudan	110	109	(0)	98%	105	(1)	97%	80	20	76%
SUB TOTAL: SPECIAL ALLOCATION SUDAN	110	109	(0)	98%	105	(1)	97%	80	20	76%
Voluntary contribution Peace facility	39	24		62%	24		100%	24		100%
SUB TOTAL: VOLUNTARY CONTRIBUTION PEACE FACILITY	39	24		62%	24		100%	24		100%
TOTAL: ACP (A)	15,174	15,136	(103)	100%	15,018	(45)	99%	14,764	68	98%
OCT										
Regular MS Contributions										
Transfers from 6th EDF - Lomé	0	0		100%	0		100%	0		100%
Transfers from 7th EDF - Lomé	3	3		100%	3		100%	3		100%
SUB TOTAL: TRANSFERS FROM OTHER FUNDS	3	3		100%	3		100%	3		100%
OCT										
Regular MS Contributions										
A Envelope - National Allocations	237	237	(1)	100%	237	(1)	100%	235	(0)	99%
SUB TOTAL: A ENVELOPE - NATIONAL ALLOCATIONS	237	237	(1)	100%	237	(1)	100%	235	(0)	99%
B Envelope - National Allocations	4									
Emergency aid		4			4		100%	4		100%
SUB TOTAL: B ENVELOPE - NATIONAL ALLOCATIONS	4	4		100%	4		100%	4		100%
Studies / Technical assistance OCT	1	1		100%	1		100%	1		100%
SUB TOTAL: IMPLEMENTATION COSTS AND INTERESTS REVENUE	1	1		100%	1		100%	1		100%
Regional allocations	48	48		100%	46	0	97%	45	0	98%
SUB TOTAL: REGIONAL ALLOCATIONS	48	48		100%	46	0	97%	45	0	98%
TOTAL: OCT (B)	293	293	(1)	100%	291	(1)	99%	288	0	99%
TOTAL: ACP+OCT (A+B)	15,467	15,429	(104)	100%	15,309	(46)	99%	15,053	68	98%

Table 2.5

EDF AGGREGATED ACCOUNTS AT 31 DECEMBER 2016
CLASS OF AID
ACP + PTOM - 10 th EDF

(EUR million)

	CREDITS	DECISIONS			ASSIGNED FUNDS			PAYMENTS		
		AGGR EG.	ANNU AL	%	AGGR EG.	ANNU AL	%	AGGR EG.	ANNU AL	%
		(1)	(2)	(2) : (1)	(3)	(4)	(3) : (2)	(4)	(4) : (3)	
Regular MS Contributions										
Allocations										
A Envelope - National Allocations	13,244	13,221	(154)	100%	12,301	430	93%	10,243	1,058	83%
SUB TOTAL: A ENVELOPE - NATIONAL ALLOCATIONS	13,244	13,221	(154)	100%	12,301	430	93%	10,243	1,058	83%
B Envelope - National Allocations	2,015									
Compensation export earnings		204	(6)		193	5	95%	179	11	93%
Emergency aid		850	(5)		830	4	98%	766	53	92%
Heavily indebted poor countries		49			49		100%	49		100%
Other chocs with budgetary impact		905	(0)		896	(1)	99%	873	23	97%
SUB TOTAL: B ENVELOPE - NATIONAL ALLOCATIONS	2,015	2,008	(11)	100%	1,968	8	98%	1,866	87	95%
Implementation costs	445	431	2	97%	429	1	100%	427	2	100%
Interests and other receipts	84	69	(0)	82%	67	(0)	97%	66	1	99%
SUB TOTAL: IMPLEMENTATION COSTS AND INTERESTS REVENUE	529	500	1	94%	496	0	99%	494	3	99%
Institutional and support expenditure	232	232	(6)	100%	231	(6)	100%	211	0	91%
Other Intra-ACP allocations	1,889	1,889	(12)	100%	1,824	(2)	97%	1,492	127	82%
Peace facility	1,014	794	106	78%	640	(20)	81%	616	(1)	96%
SUB TOTAL: INTRA-ACP ALLOCATIONS	3,135	2,915	88	93%	2,695	(28)	92%	2,319	126	86%
Regional allocations	1,962	1,960	(17)	100%	1,777	149	91%	1,266	164	71%
SUB TOTAL: REGIONAL ALLOCATIONS	1,962	1,960	(17)	100%	1,777	149	91%	1,266	164	71%
Co-financing										
Allocations										
A Envelope - National Allocations	187	185	14	99%	136	(21)	73%	116	9	85%
SUB TOTAL: A ENVELOPE - NATIONAL ALLOCATIONS	187	185	14	99%	136	(21)	73%	116	9	85%
Implementation costs	5	4	1	84%	2		53%	1	0	50%
SUB TOTAL: IMPLEMENTATION COSTS AND INTERESTS REVENUE	5	4	1	84%	2		53%	1	0	50%
Other Intra-ACP allocations	12	11	(0)	97%	11	(1)	95%	10	1	94%
Peace facility	1	1		100%	1		99%	1		100%
SUB TOTAL: INTRA-ACP ALLOCATIONS	12	12	(0)	97%	11	(1)	96%	11	1	94%
Mobilisable reserves										
Reserves										
A Envelope reserve	0									
B Envelope reserve	0									
SUB TOTAL: COUNTRY RESERVE	0									
Intra-ACP Reserve	0									
SUB TOTAL: INTRA-ACP RESERVE	0									
National allocations Reserve A Envelope STABEX	(0)									
SUB TOTAL: NATIONAL ALLOCATIONS RESERVE A ENVELOPE STABEX	(0)									
NIP/RIP reserve	0									
SUB TOTAL: NIP/RIP RESERVE	0									
Regional allocations reserve	0									
SUB TOTAL: REGIONAL ALLOCATIONS RESERVE	0									
Non-mobilisable reserve										
Reserves										
Non-mobilisable reserve	243									
SUB TOTAL: NON-MOBILISABLE RESERVE	243									
Regular MS Contributions										
Allocations										
A Envelope - National Allocations	193	193	(2)	100%	136	2	70%	123	10	91%
SUB TOTAL: A ENVELOPE - NATIONAL ALLOCATIONS	193	193	(2)	100%	136	2	70%	123	10	91%
B Envelope - National Allocations	15									
Emergency aid		9			7	0	77%	7	0	99%
Other chocs with budgetary impact		6			6		100%	6		100%
SUB TOTAL: B ENVELOPE - NATIONAL ALLOCATIONS	15	15		100%	13	0	86%	13	0	99%
Studies / Technical assistance OCT	5	5		100%	5		98%	5	(0)	91%
SUB TOTAL: IMPLEMENTATION COSTS AND INTERESTS REVENUE	5	5		100%	5		98%	5	(0)	91%
Regional allocations	40	40		100%	35	0	89%	20	7	56%
SUB TOTAL: REGIONAL ALLOCATIONS	40	40		100%	35	0	89%	20	7	56%
Mobilisable reserves										
Reserves										
A Envelope reserve	0									
B Envelope reserve	0									
SUB TOTAL: COUNTRY RESERVE	0									
National allocations Reserve A Envelope STABEX	0									
SUB TOTAL: NATIONAL ALLOCATIONS RESERVE A ENVELOPE STABEX	0									
Regional allocations reserve	0									
SUB TOTAL: REGIONAL ALLOCATIONS RESERVE	0									
Non-mobilisable reserve										
Reserves										
Non-mobilisable reserve	21									
SUB TOTAL: NON-MOBILISABLE RESERVE	21									
TOTAL: ACP+OCT (INCL. RESERVES)	21,607	21,058	(80)	97%	19,576	541	93%	16,476	1,466	84%

Euroopa Arengufondi majandusaasta aruanne 2016

Table 2.6

EDF AGGREGATED ACCOUNTS AT 31 DECEMBER 2016
CLASS OF AID
ACP + PTOM - 11 th EDF

(EUR million)

	CREDITS	DECISIONS			ASSIGNED FUNDS			PAYMENTS		
		AGGR EG.	ANNU AL	%	AGGR EG.	ANNU AL	%	AGGR EG.	ANNU AL	%
		(1)	(2)	(2) : (1)	(3)	(3) : (2)	(3) : (2)	(4)	(4) : (3)	(4) : (3)
Regular MS Contributions										
Allocations										
A Envelope - National Allocations	15,115	7,931	4,643	52%	3,751	2,268	47%	1,517	844	40%
SUB TOTAL: A ENVELOPE - NATIONAL ALLOCATIONS	15,115	7,931	4,643	52%	3,751	2,268	47%	1,517	844	40%
B Envelope - National Allocations	648									
Emergency aid		499	336		331	219	66%	237	152	72%
Other chocs with budgetary impact		109	109		9	9	8%	5	5	59%
SUB TOTAL: B ENVELOPE - NATIONAL ALLOCATIONS	648	608	444	94%	340	228	56%	243	157	71%
Bridging facility	0									
SUB TOTAL: BRIDGING FACILITY	0									
Implementation costs	1,053	374	137	36%	329	127	88%	302	111	92%
Interests and other receipts	16	8	2	52%	6	1	70%	6	3	96%
SUB TOTAL: IMPLEMENTATION COSTS AND INTERESTS REVENUE	1,068	382	139	36%	335	127	88%	308	114	92%
Institutional and support expenditure	246	106	5	43%	78	21	73%	60	20	77%
Other Intra-ACP allocations	2,241	359	68	16%	251	35	70%	206	206	82%
Peace facility	900	900		100%	878	279	98%	731	215	83%
SUB TOTAL: INTRA-ACP ALLOCATIONS	3,387	1,365	73	40%	1,206	335	88%	997	441	83%
Regional allocations	5,181	2,886	1,344	56%	2,106	759	73%	362	252	17%
SUB TOTAL: REGIONAL ALLOCATIONS	5,181	2,886	1,344	56%	2,106	759	73%	362	252	17%
Co-financing										
Allocations										
A Envelope - National Allocations	3	3	3	100%						
SUB TOTAL: A ENVELOPE - NATIONAL ALLOCATIONS	3	3	3	100%						
Implementation costs	0									
SUB TOTAL: IMPLEMENTATION COSTS AND INTERESTS REVENUE	0									
Peace facility	1	1		100%	1		100%			
SUB TOTAL: INTRA-ACP ALLOCATIONS	1	1		100%	1		100%			
Mobilisable reserves										
Reserves										
B Envelope reserve	0									
SUB TOTAL: COUNTRY RESERVE	0									
Intra-ACP Reserve	203									
SUB TOTAL: INTRA-ACP RESERVE	203									
National allocations Reserve A Envelope STABEX	0									
SUB TOTAL: NATIONAL ALLOCATIONS RESERVE A ENVELOPE STABEX	0									
NIP/RIP reserve	3,428									
SUB TOTAL: NIP/RIP RESERVE	3,428									
Non-mobilisable reserve										
Reserves										
Non-mobilisable reserve	31									
SUB TOTAL: NON-MOBILISABLE RESERVE	31									
EC Internal SLA										
Reserves										
A Envelope - National Allocations	1	1		71%	1		100%	1		73%
SUB TOTAL: A ENVELOPE - NATIONAL ALLOCATIONS	1	1		71%	1		100%	1		73%
Regular MS Contributions										
Allocations										
A Envelope - National Allocations	41	41	41	100%	26	26	63%	7	7	27%
SUB TOTAL: A ENVELOPE - NATIONAL ALLOCATIONS	41	41	41	100%	26	26	63%	7	7	27%
Bridging facility	0									
SUB TOTAL: BRIDGING FACILITY	0									
Studies / Technical assistance OCT	3	3		100%	3	2	90%	1	1	53%
SUB TOTAL: IMPLEMENTATION COSTS AND INTERESTS REVENUE	3	3		100%	3	2	90%	1	1	53%
Mobilisable reserves										
Reserves										
NIP/RIP reserve	316									
SUB TOTAL: NIP/RIP RESERVE	316									
Non-mobilisable reserve										
Reserves										
Non-mobilisable reserve	3									
SUB TOTAL: NON-MOBILISABLE RESERVE	3									
TOTAL: ACP+OCT (INCL. RESERVES)	29,430	13,220	6,688	45%	7,769	3,745	59%	3,435	1,816	44%

EUROOPA INVESTEERIMISPANGA HALLATAVATE VAHENDITE RAKENDAMISE AASTAARUANNE

EUROOPA INVESTEERIMISPANK

CA/501/17

9. märts 2017

Dokument 17/098

DIREKTORITE NÕUKOGU

**INVESTEERIMISRAHASTU
RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE
SEISUGA 31. DETSEMBER 2016**

- Finantsseisundi aruanne
- Kasumi- ja muu koondkasumi aruanne
- Omakapitali muutuste aruanne
- Rahavoogude aruanne
- Raamatupidamise aastaaruande lisad
- Sõltumatu audiitori aruanne

ORG.: E

KONFIDENTSIAALNE

FINANTSSEISUNDI ARUANNE
SEISUGA 31. DETSEMBER 2016
 (tuhandetes eurodes)

	Lisad	31.12.2016	31.12.2015
VARAD			
Raha ja raha ekvivalendid	5	360 817	448 995
Nõuded rahastajate vastu	9/16	86 395	-
Tähtajani hoitavad finantsvarad	10	169 398	228 521
Tuletisinstrumendid	6	6 920	311
Laenud ja nõuded	7	1 729 380	1 460 057
Müügivalmis finantsvarad	8	516 884	419 353
Muud varad	11	345	27
Varad kokku		2 870 139	2 557 264
KOHUSTUSED JA RAHASTU OMAKAPITAL			
KOHUSTUSED			
Tuletisinstrumendid	6	25 189	8 219
Edasilükkunud tulud	12	26 283	29 325
Antud tagatiste eraldised	13	625	-
Võlad kolmandatele isikutele	14	116 114	101 202
Muud kohustused	15	2 546	2 364
Kohustused kokku		170 757	141 110
RAHASTU OMAKAPITAL			
Liikmesriikidelt sissenõutud osamaksud	16	2 377 000	2 157 000
Õiglase väärtuse reserv		142 884	163 993
Jaotamata kasum		179 498	95 161
Rahastu omakapital kokku		2 699 382	2 416 154
Kohustused ja rahastu omakapital kokku		2 870 139	2 557 264

KASUMI- JA MUU KOONDKASUMI ARUANNE
31. DETSEMBRIL 2016 LÕPPENUD MAJANDUSAASTA KOHTA
(tuhandetes eurodes)

	Lisad	Alates 1.1.2016 kuni 31.12.2016	Alates 1.1.2015 kuni 31.12.2015
Intressid ja samalaadsed tulud	18	106 698	90 385
Intressid ja samalaadsed kulud	18	-2 307	-1 556
Intressid ja samalaadsed tulud (neto)		104 391	88 829
Tulud teenus- ja vahendustasudest	19	699	932
Kulud teenus- ja vahendustasudest	19	-48	-63
Tulud teenus- ja vahendustasudest (neto)		651	869
Tuletisinstrumentide õiglase väärtuse muutumine		-10 361	6 276
Müügivalmis finantsvaradega seotud realiseeritud netokasum	20	6 504	33 878
Valuutakursside muutustest tulenev netokahjum		-14 995	-52 483
Netotulu finantstehingutest		-18 852	-12 329
Muutused laenude ja nõuete väärtuse languses, pärast suurenemiste mahaarvamist	7	44 365	-33 988
Tagatiste eraldiste muutus	13	-242	-
Müügivalmis finantsvarade väärtuse langus	8	-2 493	-3 646
Üldhalduskulud	21	-43 483	-43 045
Majandusaasta kasum/kahjum		84 337	-3 310
Muu koondkasum			
<i>Kirjed, mis on ümber liigitatud või mida võib ümber liigitada kasumisse või kahjumisse:</i>			
Müügivalmis finantsvarad - õiglase väärtuse reserv	8		
1. Müügivalmis finantsvarade õiglase väärtuse netomuutus		-14 624	43 394
2. Koondkasumiaruandesse üle kantud netosumma		-6 485	-35 523
Müügivalmis finantsvarad kokku		-21 109	7 871
Muu koondkasum kokku		-21 109	7 871
Majandusaasta koondkasum kokku		63 228	4 561

OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE
31. DETSEMBRIL 2016 LÕPPENUD MAJANDUSAASTA KOHTA
(tuhandetes eurodes)

		Sissenõutud osamaksud	Õiglase väärtuse reserv	Jaotamata kasum	Kokku
Seisuga 1. jaanuar 2016	Lisad	2 157 000	163 993	95 161	2 416 154
Majandusaasta jooksul sissenõutud liikmesriikide osamaksud	16	220 000	-	-	220 000
Majandusaasta kasum 2016. aastal		-	-	84 337	84 337
Majandusaasta muu koondkasum kokku		-	-21 109	-	-21 109
Rahastu omakapitali muutused		220 000	-21 109	84 337	283 228
Seisuga 31. detsember 2016		2 377 000	142 884	179 498	2 699 382
		Sissenõutud osamaksud	Õiglase väärtuse reserv	Jaotamata kasum	Kokku
Seisuga 1. jaanuar 2015		2 057 000	156 122	98 471	2 311 593
Majandusaasta jooksul sissenõutud liikmesriikide osamaksud	16	100 000	-	-	100 000
Majandusaasta kahjum 2015. aastal		-	-	-3 310	-3 310
Majandusaasta muu koondkasum kokku		-	7 871	-	7 871
Rahastu omakapitali muutused		100 000	7 871	-3 310	104 561
Seisuga 31. detsember 2015		2 157 000	163 993	95 161	2 416 154

RAHAVOOGUDE ARUANNE

1. DETSEMBRIL 2016 LÕPPENUD MAJANDUSAASTA KOHTA

(tuhandetes eurodes)

	Lisad	Alates 1.1.2016 kuni 31.12.2016	Alates 1.1.2015 kuni 31.12.2015
PÕHITEGEVUS			
Majandusaasta tulud/kulud		84 337	-3 310
Korrigeerimised:			
Müügivalmis finantsvarade väärtuse langus	8	2 493	3 646
Laenude ja nõuete väärtuse langusest tuleneva kahjumi netomuutus	7	-44 365	33 988
Laenude ja nõuetega seotud kapitaliseeritud intress	7	-7 183	-13 262
Laenudelt ja nõuetelt kogunenud intressitulu ja amortiseeritud väärtuse muutus		-5 843	1 594
Antud tagatiste eraldiste netomuutus	13	625	-
Tähtajani hoitavatelt finantsvaradelt kogunenud intressitulu ja amortiseeritud väärtuse muutus	10	-1 126	12
Edasilükkunud tulude muutus		-3 042	-1 985
Vahetuskursi muutuste mõju laenudele	7	-35 025	-73 447
Vahetuskursi muutuste mõju müügivalmis finantsvaradele		-5 125	-9 385
Vahetuskursi muutuste mõju hoitavale rahale		-1 106	-12 216
Kahjum põhitegevusest enne põhitegevusega seotud varades ja kohustustes toimunud muutuste arvestamist		-15 360	-74 365
Laenude väljamaksed	7	-528 376	-282 784
Laenude tagastamine	7	351 468	205 772
Rahalt ja raha ekvivalentidelt kogunenud intressitulu muutus	5	2	4
Tuletisinstrumentide õiglase väärtuse muutumine		10 361	-6 276
Tähtaja lõpuni hoitavate finantsvarade suurenemine	10	-1 159 704	-1 545 550
Tähtaja lõpuni hoitavad finantsvarad, mille tähtaeg möödub	10	1 219 953	1 417 005
Müügivalmis finantsvarade suurenemine	8	-153 986	-67 449
Müügivalmis finantsvarade tagasimaksmine/müük	8	37 978	64 791
Muude varade (suurenemine)/vähenemine		-318	5 495
Muude kohustuste suurenemine/(vähenemine)		182	-227
Euroopa Investeeringuspangale tasutavate summade suurenemine		423	4 668
Põhitegevuses kasutatud rahavood (neto)		-237 377	-278 916
FINANTSEERIMISTEGEVUS			
Liikmesriikidelt saadud osamaksud	16	133 605	100 000
Seoses intressitoetuste ja tehnilise abiga liikmesriikidelt saadud summad		30 000	92 590
Seoses intressitoetuste ja tehnilise abiga liikmesriikide eest makstud summad		-15 510	-22 290
Rahavood finantseerimistegevusest (neto)		148 095	170 300
Raha ja raha ekvivalentide vähenemine (neto)		-89 282	-108 616
Rahavoogude koondaruanne:			
Raha ja raha ekvivalendid eelarveaasta alguse seisuga		448 998	545 398
Netorahavood:			
Põhitegevusest		-237 377	-278 916
Finantseerimistegevusest		148 095	170 300
Vahetuskursi muutuste mõju rahale ja raha ekvivalentidele		1 106	12 216
Raha ja raha ekvivalendid eelarveaasta lõpu seisuga		360 822	448 998
Raha ja raha ekvivalendid jagunevad:			
Kassas olev sularaha	5	51 462	71 405
Tähtajalised hoiused (kogunenud intressideta)		259 342	290 576
Kommertsväärtpaberid	5	50 018	87 017

360 822

448 998

Raamatupidamise aastaaruande lisad 31. detsembri 2016. aasta seisuga

1 Üldine teave

Investeeringurahastu (edaspidi „rahastu“) on loodud Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani riikide (edaspidi „AKV riigid“) rühma ja Euroopa Liidu ja tema liikmesriikide vahelist koostööd ja arenguabi käsitleva Cotonou lepingu (edaspidi „leping“) raames, mis sõlmiti 23. juunil 2000 ning vaadati läbi 25. juunil 2005 ja 22. juunil 2010.

Rahastu ei ole juriidiline isik. Euroopa Investeeringuspank (edaspidi „EIP“ ja „pank“) haldab liikmesriikide („rahastajad“) nimel osamaksusid vastavalt lepingu tingimustele ja korraldab rahastu tegevust.

Lepingu kohane rahastamine toimub ELi liikmesriikide eelarvetest. Rahastu rahastamiseks ja intressitoetuste maksmiseks vajaliku toetuse summad saadakse ELi liikmesriikide osamaksudest mitmeaastase finantsraamistiku raames (esimene finantsprotokoll aastateks 2000–2007 (edaspidi „üheksas Euroopa Arengufond (EAF)“), teine finantsprotokoll aastateks 2008–2013 (edaspidi „kümnes EAF“), ja kolmas finantsprotokoll aastateks 2014–2020 (edaspidi „üheteistkümnes EAF“)). EIP-le on tehtud ülesandeks järgneva haldamine:

- rahastu, s.o riske kandev uuenev fond, mille eesmärk on erasektori investeeringute edendamine AKV riikides ning mille maht on 3 685,5 miljonit eurot, millest 48,5 miljonit eurot on eraldatud ülemeremaadele ja -territooriumidele (ÜMTd);
- intressitoetuste rahastamiseks ettenähtud toetused AKV riikidele summas kuni 1 220,85 miljonit eurot ja ÜMTdele kuni 8,5 miljonit eurot. Neid toetusi saab kuni 15 % ulatuses kasutada projektidega seonduva tehnilise abi rahastamiseks.

Käesolev raamatupidamise aastaaruanne hõlmab ajavahemikku 1. jaanuarist kuni 31. detsembrini 2016.

EIP halduskomitee ettepanekul kiitis EIP direktorite nõukogu 9. märtsil 2017 raamatupidamise aastaaruande heaks ja andis loa esitada see EIP juhatajate nõukogule, et viimane saaks selle 25. aprilliks 2017 heaks kiita.

2 Peamised arvestuspõhimõtted

2.1 Koostamise alus – nõuetele vastavuse kinnitus

Rahastu raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Euroopa Liidu vastuvõetud rahvusvaheliste finantsaruandlusstandarditega (IFRS).

2.2 Olulised raamatupidamisalased otsused ja hinnangud

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel tuleb anda raamatupidamislikke hinnanguid. Samal ajal peab EIP juhtkond rahastu raamatupidamis põhimõtete kohaldamisel lähtuma oma äranägemisest. Avalikustada tuleb valdkonnad, milles tehtavate otsuste puhul kasutatakse oma äranägemist laiemas ulatuses või mis on keerukamad, ning valdkonnad, millega seotud eeldustel ja hinnangutel on raamatupidamise aastaaruandele oluline mõju.

Otsuseid ja hinnanguid on kõige enam kasutatud järgnevates valdkondades:

▪ Finantsinstrumentide õiglase väärtuse määramine

Aktiivsetel turgudel kaubeldavate finantsvarade ja -kohustuste õiglase väärtuse määramine põhineb noteeritud turuhinnal ja maaklerite hinnanoteeringutel. Kui õiglast väärtust ei ole võimalik leida aktiivsete turgude alusel, määratakse see kindlaks, kasutades mitmesuguseid hindamise meetodeid, sh matemaatilisi mudeleid. Mudelites kasutatavad väärtused võetakse võimaluse korral jälgitavalt turgudelt; kui see aga ei ole teostatav, tuleb õiglase väärtuse kindlaksmääramisel teatavas ulatuses kasutada oma äranägemisel tehtavaid otsuseid. Hinnangud liigitatakse vastavalt nende tasemele õiglase väärtuse hierarhias, mis sõltub hindamise meetodis kasutatud sisenditest. Hindamise meetodid on avaldatud ja neid on kirjeldatud lisade punktides 2.4.3 ja 4.

Hindamise meetodid võivad hõlmata võrdlust jälgitava turuhinnaga samalaadsete instrumentidega, netonüüdispuhasväärtuse mudelit,

diskonteeritud rahavoogude mudelit, Black-Scholesi mudelit, polünoomilise optioonihinna mudelit ja muid hindamismudeleid. Hindamismeetodites kasutatavate eelduste ja sisendite hulka kuuluvad riskivabad intressimäärad ja võrdlusintressimäärad, diskontomäära arvutamiseks kasutatavad krediidiriski marginaalid, võlakirja- ja aktsiahinnad, valuutavahetuskursid, aktsiahinnad, aktsiaindeksid ning prognoositav hinnavolatiilsus ja korrelatsioon.

Hindamismeetodite eesmärk on leida õiglane väärtus ehk hind, mille eest toimuks mõõtmiskuupäeval turuosaliste vahel tavapärase tehing vara müügiks või kohustuse üleandmiseks.

Rahastus kasutatakse levinumate ja lihtsamate finantsinstrumentide õiglase väärtuse määramiseks üldtunnustatud hindamismudeleid. See kehtib näiteks intressimäära ja valuuta vahetuslepingute kohta, mille puhul kasutatakse ainult jälgitavaid turuandmeid ning juhtimishinnanguid ja prognoose ei ole eriti vaja. Jälgitavaid hindu ja mudelite sisendeid võib tavaliselt saada noteeritud võla- ja kapitaliväärtpaberite, börsil kaubeldavate tuletisinstrumentide ja lihtsate börsiväliste tuletisinstrumentide (näiteks intressimäära vahetuslepingud) turult. Jälgitavate turuhindade ja mudelite sisendite kättesaadavus vähendab vajadust juhtkonna hinnangute ja prognooside järele ning õiglase väärtuse määramisega seotud ebakindlust. Jälgitavate turuhindade ja sisendite kättesaadavus on eri toodete ja turgude puhul erinev ning see võib muutuda konkreetsete sündmuste mõjul ja vastavalt finantsturgudel valitsevate tingimuste muutumisele.

Keerukamate instrumentide puhul kasutab rahastu enda väljatöötatud meetodeid, mis põhinevad tunnustatud hindamismudelitel. Mõned või kõik nende mudelite sisendid ei ole turul jälgitavad, vaid tuletatakse turuhindadest ja -määradest või oletustel põhinevatest hinnangutest. Oluliste mittejälgitavate sisenditega instrumentide hulka kuuluvad näiteks teatavad laenud ja tagatised, millel puudub aktiivne turg. Kui õiglase väärtus määratakse kindlaks hindamismudelitega, kus kasutatakse olulisi mittejälgitavaid sisendeid, on suurem roll juhtkonna hinnangutel ja prognoosidel. Juhtkonna hinnanguid ja prognoose on tavaliselt vaja selleks, et valida välja sobiv hindamismudel, prognoosida hinnatava instrumendi poolt tulevikus tekitatava rahavoo suurust, määrata kindlaks vastaspoole maksejõuetuse tõenäosus ja ettemakserisk ning valida sobivad diskontomäärad.

Rahastu on välja töötanud õiglase väärtuse mõõtmise kontrolliraamistiku. Raamistik hõlmab EIP investeerimisprogrammi riskijuhtimise ja turuteabe haldamisega seotud ülesandeid. Neid ülesandeid täidetakse sõltumatult *front office*'i juhtimisest ja nende eesmärk on kontrollida olulist õiglase väärtuse mõõtmist. Konkreetsete kontrollimeetmed on järgmised:

- jälgitavate hindade kontroll;
- olemasolevate mudelite muudatuste ja uute hindamismudelite analüüs ja kinnitamine;
- mudelite täpsustamine ja järeltestimine jälgitavate turutehingute alusel;
- väärtuse suuremate muutuste analüüs ja uurimine;
- oluliste mittejälgitavate sisendite analüüs ja hinnangute täpsustamine.

Kui õiglase väärtuse mõõtmiseks kasutatakse kolmandatelt isikult saadud teavet, näiteks maaklerinoteeringuid ja hinnateabe vahendajate hinnateavet, kontrollib rahastu, kas need hinnangud lähtuvad IFRSi nõuetest. Selle raames:

- määratakse kindlaks, kas maakleri hinnanoteering või vahendaja hinnateave on asjakohane;
- hinnatakse, kas maakleri konkreetne noteering või hinnateabeteenus on usaldusväärne;
- selgitatakse välja, kuidas õiglase väärtus on välja selgitatud, ning mil määral see vastab tegelikele turutehingutele;
- selgitatakse välja, mil viisil on sarnaste instrumentide hindu kohandatud vastavalt mõõdetava instrumendi omadustele, kui õiglast väärtust mõõdetakse sarnaste instrumentide abil.

▪ **Laenude ja nõuete väärtuse langusest tulenev kahjum**

Rahastu vaatab oma laenud ja nõuded läbi igal aruandepäeval, et hinnata, kas kasumi- ja muu koondkasumi aruandes tuleks kajastada reserv väärtuse langusest tuleneva kahjumi katteks. Nõutava reservi taseme kindlaksmääramiseks on tulevaste rahavoogude summa ja ajastuse hindamisel eelkõige nõutav EIP juhtkonna otsus. Sellised hinnangud põhinevad mitmete tegurite kohta tehtud eeldustel. Tegelikud tulemused võivad neist erineda, tuues kaasa reservi tulevase muutumise. Lisaks oluliste üksiklaenude ja -nõuete väärtuse langusest tuleneva kahjumi katteks moodustatavale erireservile moodustab rahastu väärtuse langusest tuleneva kahjumi katteks ka ühisreservi selliste riskipositsioonide maandamiseks, mille individuaalne väärtuse langus ei ole küll kindlaks tehtud, kuid mille makserisk on algselt võrreldes suurenenud.

Põhimõtteliselt loetakse laenu langenud väärtusega laenuks, kui intressi- ja laenu põhiosa maksetega on hilinenud 90 päeva või rohkem ja EIP juhtkonna arvates esineb objektiivseid põhjusi laenu väärtuse vähendamiseks.

▪ **Eraldised finantstagatiste jaoks**

Rahastu vaatab oma tagatislepingud läbi igal aruandepäeval, et hinnata, kas eraldised tuleks kajastada kasumi- ja muu koondkasumi aruandes. Eraldise tegemise otsus põhineb mitmete tegurite kohta tehtud hinnangutel ja eeldustel, mille hulka kuuluvad

- tulevaste rahavoogude summa ja ajastus;
- tagatiste kasutamise määra;
- hinnanguliste rahavoogude diskonteerimisel kasutatavad tegurid.

▪ **Noteerimata müügivalmis omakapitaliinvesteeringute väärtuse hindamine**

Noteerimata müügivalmis omakapitaliinvesteeringute väärtust hinnatakse tavaliselt ühel järgnevatest alustest:

- hiljutised ametlikud turutehingud;
- põhimõtteliselt samasuguse muu instrumendi jooksev õiglase väärtus;
- oodatavad rahavood diskonteerituna jooksvate määrade alusel, mida kohaldatakse sarnaste tingimuste ja riskinäitajatega instrumentide puhul;
- korrigeeritud netovarade meetod või
- muud hindamismudelid.

Rahavoogude ja diskonteerimisel kasutatavate tegurite kindlaksmääramine noteerimata müügivalmis omakapitaliinvesteeringute puhul nõuab olulisi hinnanguid. Rahastu kohandab hindamismeetodeid perioodiliselt ja testib nende asjakohasust, kasutades selleks kas sama instrumendiga tehtud turutehingute jälgitavaid jooksvaid hindasid või muid jälgitavaid turuandmeid.

▪ **Müügivalmis finantsvarade väärtuse langus**

Rahastu loeb müügivalmis omakapitaliinvesteeringute väärtuse langenuks, kui nende õiglase väärtus on langenud oluliselt või pikaajaliselt alla soetusmaksumuse või kui väärtuse languse kohta leidub muid objektiivseid tõendeid. Seda, mis on „oluline“ või „pikaajaline“, tuleb kaaluda. Rahastu puhul on „oluline“ tavaliselt 30 % või enam ja „pikaajaline“ pikem kui 12 kuud. Lisaks hinnatakse rahastu puhul muid tegureid, sealhulgas noteeritud omakapitaliinvesteeringute aktsiahinna tavapärasest volatiilsust ning tulevasi rahavooge ja noteerimata omakapitaliinvesteeringute diskonteerimisel kasutatavaid tegureid.

▪ **Rahastu osalusega üksuste konsolideerimine**

Rahastu tegi olulise otsuse, et ükski üksustest, milles tal on osalus, ei ole tema kontrolli all. See on tingitud sellest, et kõikides sellistes üksustes kuulub vastutus haldamise, tegevuse juhtimise ja partnerlusasjade eest täisosanikule, fondijuhile või haldusnõukogule, kellel on õigus ja pädevus teha kõik vajalikud toimingud partnerluse ülesannete ja eesmärkide täitmiseks kooskõlas investeerimis- ja tegevuspõhimõtetega.

2.3 Muutused arvestuspõhimõtetes

Kui järgmised muudatused kõrvale jätta, siis on rahastu kõigi käesoleva raamatupidamise aastaaruandega hõlmatud arvestusperioodide suhtes järjepidevalt kohaldanud lisade punktis 2.4 kirjeldatud arvestuspõhimõtteid. Rahastu võttis aasta jooksul vastu järgmised standardimuudatused ja uued standardid.

Vastuvõetud standardid

Käesoleva raamatupidamise aastaaruande koostamise ajal võeti vastu järgmised standardid, standardimuudatused ja tõlgendused:

- IAS 1 „Raamatupidamise aastaaruannete esitamine“ muudatused – avalikustamise algatus;
- IFRS-standardite 2012.–2014. aasta täiendused – mitmesugused standardid.

Need muudatused ei avalda olulist mõju rahastu raamatupidamise aastaaruandele.

Avaldatud, kuid veel jõustumata standardid

Pärast 1. jaanuari 2016 algavate aastaste arvestusperioodide puhul järgitakse järgmisi standardeid, standardite muudatusi ja tõlgendusi, mida käesoleva raamatupidamise aastaaruande koostamisel ei ole veel arvesse võetud. Allpool on loetletud standardid, mis võivad olla olulised ka rahastule.

IFRS 9 Finantsinstrumendid

Kõnealuse standardi viimane osa anti välja 24. juulil 2014. See asendab senise standardi IAS 39 „Finantsinstrumendid: kajastamine ja mõõtmine“. IFRS 9-s on käsitletud finantsvarade ja -kohustuste liigitamist, mõõtmist ja kajastamise lõpetamist, nähtud ette uus eeldatava krediidikahju mudel finantsvara väärtuse languse arvutamiseks ning kehtestatud uued üldised riskimaandamisarvestuse reeglid.

IFRS 9-s on esitatud finantsvarade uued liigitus- ja mõõtmispõhimõtted, mis kajastavad varade haldamise aluseks olevat ärimudelit ja varadel põhineva rahavoo omadusi. IFRS 9 kohaselt jagunevad finantsvarad kolme peamise kategooriasse: amortiseeritud soetusmaksumuses, õiglasel väärtuses muutustega läbi muu koondkasumiaruande ja õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad. Standardis on kõrvale jäetud senine IAS 39 jaotus: lõpptähtajani hoitavad finantsvarad, laenuid ja nõuded ning müügi valmis finantsvarad. Vastavalt standardile IFRS 9 ei eristata tuletisinstrumentide tunnustega väärtuspabereid hübriidlepingust, mille alla need kuuluvad, kui põhileping liigitatakse standardi alusel finantsvaraks, vaid liigitusüksus on hübriidfinantsinstrument kui tervik.

IFRS 9-s on finantskohustuste liigitus jäänud üldiselt samaks kui IAS 39-s, kuid kui IAS 39 kohaselt kajastati kohustuste õiglase väärtuse muutusi läbi kasumiaruande, siis IFRS 9 kohaselt esitatakse õiglase väärtuse muutusi järgmiselt:

- summa, mille võrra õiglase väärtus muutub kohustuse krediidiriski muutumise tulemusel, esitatakse muu koondkasumiaruandes;
- ülejäänud osa õiglase väärtuse muutuse summast esitatakse kasumiaruandes.

Kui IAS 39-s oli tegemist „tekkinud kahjumi“ mudeliga, siis IFRS 9-ga on selle asemel ette nähtud tulevikku suunatud „oodatava krediidikahju“ mudel. Selle kohaselt tuleb põhjalikult analüüsida seda, kuidas majandustegurite muutumine mõjutab oodatavat krediidikahju. Analüüs põhineb tõenäosuse hindamisel. Uut väärtuse languse mudelit rakendatakse amortiseeritud soetusmaksumuses ja õiglasel väärtuses muutustega läbi muu koondkasumiaruande kajastatavate finantsvarade (välja arvatud investeringud omakapitaliinstrumentidesse) ja lepinguliste varade suhtes.

IFRS 9 kohaselt lähtutakse kahjumieraldiste mõõtmisel ühest järgmistest alustest:

- 12 kuu oodatav krediidikahju. See on oodatav krediidikahju, mis tekib juhul, kui makseviivitus esineb 12 kuu jooksul pärast aruandekuupäeva;
- kogu tähtaja jooksul oodatav krediidikahju. See on oodatav krediidikahju kõigist makseviivitustest, mis tekivad finantsinstrumendi oodatava tähtaja jooksul.

Oodatavat krediidikahju mõõdetakse kogu tähtaja lõikes juhul, kui finantsvara krediidirisk aruandekuupäeval on oluliselt suurenenud võrreldes algse kajastamisega, ja seda mõõdetakse 12 kuu lõikes juhul, kui osutatud krediidirisk ei ole oluliselt suurenenud võrreldes algse kajastamisega. Üksus võib otsustada, et finantsvara krediidirisk ei ole oluliselt suurenenud, kui vara krediidirisk on aruandekuupäeva seisuga madal.

Rahastu ei ole IFRS 9 raames kohaldatavate väärtuse languse kajastamise meetodite mõju veel üksikasjalikult analüüsinud, kuid need võivad põhjustada krediidikahjude varasemat kajastamist ja suuremat volatiilsust.

IFRS 9-ga nõutakse ka ulatuslikku lisateabe avalikustamist krediidiriski ja oodatava krediidikahjumi kohta. Rahastu on läbi viinud esialgne analüüsi, mille käigus selgitati välja, milliseid andmeid ei ole võimalik praeguse korralduse raames koguda. Rahastu kavatseb muuta süsteemi ja kontrolle vajalike andmete saamiseks.

EL kiitis IFRS 9 heaks 22. novembril 2016. Seda hakatakse kohaldatama 1. jaanuaril 2018 ja hiljem algavate aruandeperioodide suhtes, kuid lubatud on ka selle varasem rakendamine. Rahastu ei plaani kõnealust standardit ennetähtaegselt kasutusele võtta

ja alles analüüsib selle rakendamise mõju.

IFRS 15 „Kliendilepingutest saadav tulu“

IFRS 15-ga kehtestatakse terviklik raamistik, mille alusel määratakse kindlaks, kas tulu kajastatakse ning millises summas ja millal seda tehakse. See asendab senised tulu kajastamise suunised IAS 18 „Tulu“, IAS 11 „Ehituslepingud“ ja IFRIC 13 „Kliendilojaalsuse programmid“. EL kiitis IFRS 15 standardi heaks 22. septembril 2016. Seda hakatakse kohaldatama 1. jaanuaril 2018 ja hiljem algavate aruandeperioodide suhtes, kuid lubatud on ka selle varasem rakendamine. Rahastu ei ole veel välja selgitanud, millist mõju avaldaks selle standardi rakendamine.

IAS 7 „Rahavoogude aruannete esitamine“ muudatused – avalikustamise algatus

Muudatuste kohaselt tuleb avalikustada teave, mis võimaldab raamatupidamise aastaaruannete kasutajatel hinnata finantseerimistegevusest tulenevate kohustuste muutusi, sealhulgas nii rahavoost tulenevaid muutusi kui ka mitterahalisi muutusi. Muudatusi hakatakse kohaldatama 1. jaanuaril 2017 ja hiljem algavate aruandeperioodide suhtes, kuid lubatud on ka selle varasem rakendamine. Avatavasti kiidab EL muudatused heaks käesoleva aasta lõpuks. Rahastu ei kavatse kõnealust standardit ennetähtaegselt kasutusele võtta ega arva, et see avaldaks olulist mõju rahastu raamatupidamise aastaaruandele.

2.4 Kokkuvõte tähtsamatest arvestuspõhimõtetest

Finantsseisundi aruandes on varad ja kohustused esitatud likviidsuse järgi kahanevas järjekorras ning käibe- ja põhivaral ei ole vahet tehtud.

2.4.1 Välisvaluuta ümberarvestamine

Rahastu raamatupidamise aastaaruanne esitatakse eurodes, mis on ühtlasi rahastu arvestus- ja aruandlusvaluuta. Kui ei ole teisiti märgitud, on finantsteave esitatud eurodes ja ümardatud lähima tuhandeni.

Välisvaluutatehingud arvestatakse eurodesse ümber tehingu päeval kehtinud vahetuskursi alusel.

Rahalised varad ja kohustused, mis on nomineeritud muudes valuutades kui eurodes, arvestatakse eurodesse ümber finantsseisundi aruande kuupäeval kehtinud vahetuskursi alusel. Ümberarvestamisest tulenevat kasumit või kahjumit kajastatakse kasumi- ja muu koondkasumi aruandes.

Mitterahalised kirjed, mille väärtust mõõdetakse välisvaluutas soetusmaksumuses, arvestatakse ümber algse tehingu kuupäeval kehtinud vahetuskursi alusel. Mitterahalised kirjed, mille väärtust mõõdetakse välisvaluutas õiglasel väärtuses, arvestatakse ümber õiglase väärtuse kindlaksmääramise kuupäeval kehtinud vahetuskursi alusel.

Vahetuskursierinevused, mis tulenevad tehingute teostamisest vahetuskursi alusel, mis erineb tehingu kuupäeval kehtinud vahetuskursist, ja realiseerimata vahetuskursierinevused, mis tulenevad välisvaluutas nomineeritud tasumata rahalistest varadest ja kohustustest, kajastatakse kasumi- ja muu koondkasumi aruandes.

Kasumi- ja muu koondkasumi aruande read arvestatakse eurodesse ümber tehingu kuupäeval kehtinud vahetuskursi alusel.

2.4.2 Raha ja raha ekvivalendid

Rahastu loeb rahaks ja raha ekvivalentideks arvelduskontosid ja lühikese tähtajaga hoiseid või kommertsväärtpabereid, mille esialgne tähtaeg on kuni kolm kuud.

2.4.3 Finantsvarad (välja arvatud tuletisinstrumendid)

Finantsvarade üle arvestuse pidamisel kasutatakse alusena arvelduspäeva.

▪ **Finantsinstrumentide õiglane väärtus**

Õiglane väärtus on hind, mis saadakse vara müügil või makstakse kohustuse üleandmisel mõõtmiskuupäeval turuosaliste vahelises tavapärasel tehingus peamisel turul, selle puudumisel aga kõige soodsamal turul, millele rahastul on sel kuupäeval juurdepääs.

Asjakohasel juhul mõõdab EIP rahastu nimel instrumendi õiglast väärtust, kasutades instrumendi noteeritud hinda aktiivsel turul. Aktiivse turuna käsitatakse turgu, kus vara või kohustusega seotud tehingud toimuvad piisava sagedusega ja piisavas mahus, et anda pidevalt teavet hinnakujunduse kohta.

Kui finantsseisundi aruandes kajastatud finantsvarade ja -kohustuste õiglast väärtust ei ole võimalik leida aktiivsete turgude alusel, määratakse see kindlaks, kasutades mitmesuguseid hindamismeetodeid, sh matemaatilisi mudeleid. Mudelites kasutatavad väärtused võetakse võimaluse korral jälgitavatel turgudel; kui see aga ei ole teostatav, tuleb õiglase väärtuse kindlaksmääramisel teatavas ulatuses kasutada oma äranägemisel tehtavaid otsuseid. Valitud hindamismeetod hõlmab kõiki tegureid, mida turul osalejad tavatsevad arvesse võtta tehinguhinna kindlaksmääramisel.

EIP mõõdab õiglast väärtust õiglase väärtuse hierarhia abil, mis kajastab mõõtmisel kasutatud sisendite olulisust. Hierarhia on järgmine:

- 1. tase: sisenditeks on instrumentide noteeritud (korrigeerimata) hinnad sellistel aktiivsetel turgudel, millele rahastul on juurdepääs ja kus kaubeldakse samasuguste instrumentidega.
- 2. tase: muud sisendid kui 1. taseme noteeritud hinnad, mis on jälgitavad kas otseselt (s.o hindadena) või kaudselt (hindadest tuletatud). See kategooria hõlmab instrumente, mille hindamiseks kasutatakse sarnaste instrumentide noteeritud hinda aktiivsel turul, samasuguste või sarnaste instrumentide noteeritud hinda turul, mis ei ole täiesti aktiivne, või muid hindamismeetodeid, mille puhul olulised sisendid on turuandmete alusel jälgitavad.
- 3. tase: mittejälgitavad sisendid. See kategooria hõlmab instrumente, mille hindamismeetod ei sisalda jälgitavatel andmetel põhinevaid sisendeid ja mille väärtuse kindlakstegemisel on oluline roll mittejälgitavatel sisenditel. Siia kuuluvad ka instrumendid, mille väärtus põhineb sarnaste instrumentide noteeritud hindadel ja mille puhul instrumentidevaheliste erinevuste kajastamiseks tuleb teha olulisi mittejälgitavaid korrigeerimisi või lähtuda eeldustest.

Rahastu kajastab üleviimist ühelt õiglase väärtuse hierarhia tasemelt teisele selle aruandeperioodi lõpul, mil muutus aset leidis.

▪ **Tähtajani hoitavad finantsvarad**

Tähtajani hoitavad finantsvarad on noteeritud võlakirjad, mida hoitakse tähtaja lõpuni, ja kommertsväärtpaberid, mille esialgne tähtaeg on üle kolme kuu.

Need võlakirjad ja kommertsväärtpaberid võetakse arvele õiglasel väärtusel, millele on liidetud otsesed tehingukulud. Ostuhinna ja tagasiostmisväärtuse vahe amortiseeritakse instrumendi järelejäänud tähtaja jooksul tegeliku intressimäära meetodi kohaselt.

Rahastu hindab igal finantsseisundi aruande kuupäeva seisuga, kas on objektiivseid tõendeid selle kohta, et finantsvara või finantsvarade rühma väärtus on langenud. Finantsvara või finantsvarade rühma väärtus loetakse langenuks üksnes juhul, kui on objektiivseid tõendeid selle kohta, et vara arvele võtmise järel on selle väärtus langenud ühe või enama sündmuse (sündmus, mille tagajärjel tekkis kahjum) tagajärjel, mille mõju finantsvara või finantsvarade rühma prognoositud tulevaste rahavoogudele saab usaldusväärselt hinnata. Väärtuse langusest tulenev kahjum (mida mõõdetakse vara bilansilise väärtuse ja prognoositud tulevaste rahavoogude nüüdsväärtuse vahena, diskonteerituna finantsvara algse tegeliku intressimääraga) kajastatakse kasumi- ja muu koondkasumi aruandes.

▪ **Laenud**

Rahastust antud laenud kajastatakse rahastu varana alates laenuvõtjatele raha ülekandmise hetkest. Need võetakse arvele soetusmaksumuses (väljamakse netosummana), mis põhineb laenu õiglasel väärtusel ja sisaldab tehingukulusid. Seejärel mõõdetakse laene amortiseeritud soetusmaksumuses, mille arvutamiseks kasutatakse tegeliku intressimäära meetodit ja millest on maha arvatud väärtuse languse või laenu tagasimaksmata jätmise riski katteks ette nähtud võimalikud eraldised.

▪ **Müügivalmis finantsvarad**

Müügivalmis finantsvarad on kas müügivalmina määratletud finantsvarad või finantsvarad, mis ei vasta tingimustele, mis võimaldaks liigitada neid investeringuteks, mida saab kajastada kas õiglases väärtuses läbi kasumiaruande, tähtajani hoitavana või laenude või nõuetena. Nende hulka kuuluvad otsesed omakapitaliinstrumendid ja investeringud riskikapitalifondidesse ja need võetakse arvele õiglases väärtuses, millele on liidetud tehingukulud.

Algse väärtuse hindamise järel kajastatakse müügivalmis finantsvarasid õiglases väärtuses. Kui omakapitaliinvesteringute õiglast väärtust ei saa hinnata aktiivsete turgude alusel, tuleks silmas pidada järgmiseid üksikasju:

a. Riskikapitalifondid

Iga riskikapitalifondi õiglane väärtus põhineb tema aruandes esitatud viimasel kättesaadaval puhasväärtusel, kui see on arvutatud vastavalt rahvusvahelistele hindamissuunistele (näiteks rahvusvahelised era- ja riskikapitali hindamise suunised, IPEVi suunised, nagu need on avaldatud Euroopa riskikapitali assotsiatsiooni poolt), mis on tunnustatud IFRSidega kooskõlas olevaks. Kui esineb asjaolusid, mis võivad antud hinnangut mõjutada, võib rahastu siiski teha otsuse korrigeerida fondi aruandes esitatud puhasväärtust.

b. Otsesed omakapitaliinvesteringud

Investeeringu õiglane väärtus määratakse viimase kasutada oleva raamatupidamise aastaaruande alusel, kasutades võimaluse korral sama mudelit kui osaluse omandamisel.

Kuni sellise osaluse müügi, laekumise või võõrandamiseni või selle väärtuse languse kindakstegemiseni kajastatakse riskikapitalifondidest ja omakapitaliinvesteringutest tulenevat realiseerimata kasumit või kahjumit rahastu omakapitali all. Kui tehakse kindlaks, et müügivalmis investeeringu väärtus on langenud, kantakse varem omakapitali all kajastatud kumulatiivne realiseerimata kasum või kahjum kasumi- ja muu koondkasumi aruandesse.

Noteerimata investeeringu õiglase väärtuse määramiseks kasutatakse tunnustatud hindamismeetodeid (näiteks korrigeeritud netovarade, diskonteeritud rahavoogude või kordse meetodit). Kui nende investeeringute õiglast väärtust ei ole võimalik usaldusväärselt mõõta, kajastatakse neid soetusmaksumuses. Tuleb märkida, et kahe esimese aasta jooksul kajastatakse väärtust vastavalt soetusmaksumusele.

Rahastu omandatud osalused kujutavad endast investeringuid börsivälistesse ettevõtetesse investeerivatesse või riskikapitalifondidesse. Kooskõlas majandusharu tavadega on sellisteks investeringuteks üldiselt mitme investori ühiselt märgitud investeringud, kellest ükski ei ole sellises seisundis, et ta saaks üksinda mõjutada kõnealuse fondi igapäevast tööd ja investeerimistegevust. Selle tulemusena ei anna investori liikmesus sellise fondi juhtorganist talle põhimõtteliselt õigust mõjutada fondi igapäevast tegevust. Lisaks sellele ei määra börsivälistesse ettevõtetesse investeerivate või riskikapitalifondide üksikinvestorid kindlaks fondi tegevuspõhimõtteid, nagu dividendide või muude väljamaksete maksmise poliitikat. Selliseid otsuseid teeb üldjuhul fondi juhatuse, tuginedes fondi juhatuse ja kõigi aktsionäride õigusi ja kohustusi reguleerivale aktsionäride kokkuleppele. Aktsionäride kokkuleppes üldiselt välistatakse üksikinvestorite võimalus teha fondiga kahepoolisel alusel olulisi tehinguid, vahetada omavahel juhtivtöötajaid või saada privilegeeritud juurdepääs olulisele tehnilisele teabele. Rahastu investeringuid tehakse kooskõlas eespool nimetatud majandusharu tavadega, mis tagab, et rahastul ei ole kontrolli ega muud olulist mõju IFRS 10 ja IAS 28 tähenduses ühegi sellise investeeringu üle, sealhulgas selliste investeeringute üle, milles rahastul on üle 20 % hääleõigustest.

▪ **Tagatised**

Finansttagatislepingud on lepingud, mis nõuavad rahastult kindlaksmääratud maksete sooritamist, et hüvitada tagatise saajale tekkinud kahju, kui kindlaksmääratud võlgnik ei tee tähtaegselt makseid vastavalt võlainstrumendi tingimustele.

Kehtivate eeskirjade määratluse kohaselt ei ole tagatis kindlustusleping (IFRS 4 „Kindlustuslepingud“). Tagatise arvestatakse vastavalt IAS 39-le (IAS 39 „Finantsinstrumendid: kajastamine ja mõõtmine“) kas tuletisinstrumentide või finantstagatistena olenevalt sellest, millistele IAS 39-s loetletud tunnustele ja omadustele need vastavad.

Tuletisinstrumentide arvestuse poliitika on esitatud lisade punktis 2.4.5.

Arvele võtmisel kajastatakse finantstagatise õiglases väärtuses, mis vastab oodatavate tagatispreemiate nüüdispuhasväärtusele ja oodatavale esialgsele kahjumile. See arvutus viiakse läbi iga tehingu alustamise kuupäeval ja see kajastatakse finantsseisundi aruandes finantstagatisena „Muude varade“ ja „Muude kohustuste“ all.

Pärast arvelevõtmist mõõdetakse iga tagatisega seonduvaid rahastu kohustusi ühel järgnevatel viisidel, olenevalt sellest, kumma puhul on tulemus suurem:

- esmalt kajastatud summa, millest on vajaduse korral maha arvatud kumulatiivne amortisatsioon, mis on kajastatud kooskõlas IAS 18-ga „Tulu“, ja
- kõige tõenäolisemaks peetav hinnang nende kulude kohta, mis on vajalikud tagatisest tulenevate rahaliste kohustuste täitmiseks vastavalt IAS-ile 37 „Eraldised, tingimuslikud kohustused ja tingimuslikud varad“.

Kulude hindamise alus on IAS 37. Eraldised finantstagatiste jaoks katavad kohustuste täitmise kulu, mille moodustab kõigi asjakohaste tegurite ja finantsseisundi aruande kuupäeva seisuga olemasoleva teabe alusel arvatud oodatav kahju.

Kui lõpetatakse rahalise tagatise kajastamine IAS 39 alusel ja seda hakatakse kajastama vastavalt standardile IAS 37, siis kantakse selle summa, mida varem kajastati lahtris „Muud kohustused“, nüüd finantsseisundi aruande lahtrisse „Antud tagatiste eraldised“.

IAS 37 kohaselt mõõdetavad finantstagatiste eraldised kajastatakse kasumi- ja muu koondkasumi aruande rubriigis „Tagatiste eraldiste muutus pärast suurenemiste mahaarvamist“.

Vastavalt IAS 18 kohasele amortisatsioonikavale kajastatakse saadud tagatispreemia kogu finantstagatise tähtaja jooksul kasumi- ja muu koondkasumi aruandes kui „Teenus- ja vahendustasude tulu“.

Lisaks kajastatakse tagatislepingu allkirjutamisel seda rahastu tingimusliku kohustusena ja kui tagatis realiseeritakse, siis rahastu siduva kohustusena.

2.4.4 Finantsvara väärtuse langus

Rahastu hindab igal finantsseisundi aruande kuupäeval, kas on objektiivseid tõendeid selle kohta, et finantsvara väärtus on langenud. Finantsvara või finantsvarade rühma väärtus loetakse langenuks üksnes juhul, kui on objektiivseid tõendeid selle kohta, et vara arvele võtmise järel on selle väärtus langenud ühe või enama sündmuse (sündmus, mille tagajärjel tekkis kahjum) tagajärjel, mille mõju finantsvara või finantsvarade rühma prognoositud tulevastele rahavoogudele saab usaldusväärselt hinnata. Tõendiks väärtuse languse kohta võivad muu hulgas olla märgid sellest, et laenuvõtja või laenuvõtjate rühm on märkimisväärses finantsraskustes, ei täida oma kohustusi või ei maksa intressi- või põhiosa makseid, nende tõenäoline pankrotistumine või muu rahaline ümberkorraldamine ning juhtumid, mil jälgitavad andmed osutavad prognoositud tulevaste rahavoogude mõõdetavale langusele, näiteks võlasummade või majanduslike tingimuste muutumine, mis on maksete tasumata jätmisega korrelatsioonis.

Eelarveaasta lõpus tagasimaksmata ja amortiseeritud soetusmaksumuses kajastatud laenude puhul kajastatakse väärtuse langust, kui on objektiivselt tõendatud, et esialgsetele lepingutingimustele vastavat laenusummat või samaväärset summat võib olla võimatu osaliselt või tervikuna sisse nõuda. Kui on objektiivseid tõendeid selle kohta, et on kantud väärtuse langusest tulenevat kahjumit, mõõdetakse kahjumi väärtust vara bilansilise väärtuse ja prognoositud tulevaste rahavoogude nüüdisväärtuse vahena. Vara bilansilise väärtuse vähendamiseks kasutatakse reservkontot ning kahjumi summat kajastatakse kasumi- ja muu koondkasumi aruandes. Intressitulu arvestamist jätkatakse vähendatud bilansiliselt väärtuselt vara tegeliku intressimäära alusel. Laenud koos nendega seonduva reserviga kantakse maha, kui ei ole realistlik, et neid oleks tulevikus võimalik sisse nõuda. Kui väärtuse langusest tuleneva prognoositud kahjumi summa suureneb või väheneb järgneval aastal sündmuse tõttu, mis leidis aset pärast väärtuse languse kajastamist, suurendatakse või vähendatakse varem kajastatud väärtuse langusest tulenevat kahjumit reservkonto korrigeerimise teel.

Rahastu koostab krediidiriski hinnangu iga tehingu kohta eraldi ja ei kaalu tehingute üldist väärtuse vähendamist.

Müügivalmis finantsvarade puhul hindab rahastu igal finantsseisundi aruande kuupäeval, kas on objektiivseid tõendeid selle kohta, et investeeringu väärtus on langenud. Objektiivseks tõendiks võivad muu hulgas olla märgid sellest, et investeeringu õiglase väärtus on oluliselt või pikaajaliselt langenud allapoole soetusmaksumust. Kui on tõendeid väärtuse languse kohta, kõrvaldatakse kumulatiivne kahjum (mida mõõdetakse soetusmaksumuse ja jooksva õiglase väärtuse vahena, millest on lahutatud igasugune varem kasumi- ja muu koondkasumi aruandes kajastatud sama investeeringu väärtuse langusest tulenev kahjum) rahastu omakapitali hulgast ja kajastatakse see kasumi- ja muu

koondkasumi aruandes. Müügivalmis finantsvarade väärtuse langusest tuleneva kahjumi vähenemist ei kajastata kasumi- ja muu koondkasumi aruande kaudu; õiglase väärtuse vähenemisele järgnevat õiglase väärtuse suurenemist kajastatakse otse rahastu omakapitali all.

Euroopa Investeerimispanka riskianalüüsi osakond kontrollib vähemalt kord aastas, kas finantsvara väärtus on langenud. Sellest tulenevad korrektsioonid hõlmavad diskonto tühistamist kasumi- ja muu koondkasumi aruandes vara kasuliku kasutusea jooksul ja mis tahes korrektsioone, mis tulenevad algse väärtuse languse ümberhindamisest.

2.4.5 Tuletisinstrumentid

Tuletisinstrumentide hulka kuuluvad eri valuutade vahetuslepingud, erinevate valuutade intressimäära vahetuslepingud, lühiajalised valuutavahetuslepingud ja intressimäära vahetuslepingud.

Rahastu võib oma tavapärase tegevuse raames sõlmida vahetuslepinguid eesmärgiga maandada riske, mis seonduvad konkreetsete laenuhingutega, või valuuta forvardlepinguid eesmärgiga maandada riske, mis seonduvad tema valuutaposisioonidega, mis on nomineeritud muudes laialdaselt kasutatavates vääringutes kui eurodes, et tasakaalustada vahetuskursi muutustest põhjustatud mis tahes tulu või kulu.

Rahastu ei kasuta ühtegi IAS 39 kohast riskimaandamise võtet. Kõiki tuletisinstrumente mõõdetakse nende õiglases väärtuses kasumiaruande kaudu ja esitatakse tuletisinstrumentidena. Õiglase väärtus leitakse põhiliselt diskonteeritud rahavoogude mudelite, optioonihinnamudelite ning kolmandate isikute noteeringute kaudu.

Tuletisinstrumente kajastatakse õiglases väärtuses, kirjendades need varana, kui nende õiglase väärtus on positiivne, ja kohustustena, kui nende õiglase väärtus on negatiivne. Tuletisinstrumentide õiglase väärtuse muutused kajastatakse kasumi- ja muu koondkasumi aruandes („Tuletisinstrumentide õiglase väärtuse muutumine“).

Alguses kajastatakse tuletisinstrumente tehingupäeva alusel.

2.4.6 Osamaksud

Liikmesriikide osamaksud kajastatakse finantsseisundi aruandes nõuetena selle kuupäeva seisuga, mil nõukogu otsusega kehtestatakse osamaksud, mille liikmesriigid peavad rahastule tasuma.

Liikmesriikide osamaksud liigitatakse omakapitaliks, sest need vastavad järgmistele tingimustele:

- vastavalt osamaksusid käsitlevale lepingule annavad need liikmesriikidele õiguse otsustada rahastu netovarade kasutamise üle rahastu likvideerimise korral;
- need kuuluvad sellisesse instrumentide liiki, mis on allutatud kõikidele muudele instrumentide liikidele;
- kõikidel finantsinstrumentidel selles instrumentide liigis, mis on allutatud kõikidele muudele instrumentide liikidele, on identsed tunnused;
- instrumendil ei ole ühtegi tunnust, mis nõuaks selle liigitamist kohustusteks, ning
- instrumendi kehtivusaja jooksul instrumendiga seoses saadavate oodatavate rahavoogude kogusumma põhineb olulisel määral rahastu kasumil või kahjumil, kajastatud netovara muutusel või kajastatud ja kajastamata netovara õiglase väärtuse muutusel instrumendi kehtivusaja jooksul.

2.4.7 Intressitulu laenudelt

Rahastust antud laenude intresse kajastatakse kasumi- ja muu koondkasumi aruandes („Intressid ja samalaadsed tulud“) ja finantsseisundi aruandes („Laenud ja nõuded“) tekkepõhiselt tegeliku intressimäära alusel. See on määr, millega laenu oodatava kestuse jooksul toimuvad prognoositud tulevased maksed ja laekumised diskonteeritakse täpselt laenu bilansilisele netoväärtusele. Pärast laenu kirjendatud väärtuse vähendamist väärtuse languse tõttu jätkatakse intressitulu kajastamist algse tegeliku intressimäära alusel, mida kohaldatakse uue bilansilise väärtuse suhtes.

Siduvate kohustustega seotud teenustasude puhul on tegu edasilükkunud tuluga, mida kajastatakse tegeliku intressimäära meetodi alusel, arvutatuna perioodi kohta, mis kestab vastava laenu väljamaksmisest kuni selle tagastamiseni. Neid kajastatakse kasumi- ja muu koondkasumi aruandes („Intressid ja samalaadsed tulud“).

2.4.8 Intressitoetused ja tehniline abi

Oma tegevuse raames haldab rahastu liikmesriikide nimel intressitoetusi ja tehnilist abi.

Intressitoetuste ja tehnilise abi maksmiseks mõeldud osa liikmesriikide osamaksust ei kajastata rahastu omakapitalina, vaid liigitatakse võlgadeks kolmandatele isikutele. Rahastu teeb väljamaksed lõplikele abisaajatele ja seejärel vähendab kolmandatele isikutele võlgnetavaid summasid.

Kui intressitoetuste ja tehnilise abiga seoses makstud osamaksude summasid ei maksta täielikult välja, liigitatakse need rahastule tehtud osamaksuna.

2.4.9 Rahalt ja raha ekvivalentidelt saadud intressitulu

Rahalt ja raha ekvivalentidelt saadud intressitulu kajastatakse tekkepõhiselt rahastu kasumi- ja muu koondkasumi aruandes.

2.4.10 Teenus- ja vahendustasud, dividendid

Osutatud teenuste eest saadud tasu kajastatakse selle perioodi tuluna, mille jooksul teenuseid osutatakse, ning olulise toimingu eest teenitud tasu kajastatakse tuluna pärast olulise toimingu lõpuleviimist. Need tasud esitatakse kasumi- ja muu koondkasumi aruandes („Teenus- ja vahendustasude tulu“).

Müügivalmis finantsvaradega seotud dividende kajastatakse nende laekumise ajal ja need esitatakse kasumi- ja muu koondkasumi aruandes („Müügivalmis finantsvaradega seotud realiseeritud netokasum“).

2.5 Maksustamine

Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud Euroopa Liidu privileegide ja immunitetide protokollis on ette nähtud, et Euroopa Liidu institutsioonide varad, tulud ja muu vara on vabastatud kõigist otsestest maksudest.

3 Riskijuhtimine

Käesolevas lisas esitatakse teave rahastu krediidi- ja finantsriskide ning nende juhtimise ja kontrolli kohta, keskendudes eeskätt tema finantsinstrumentide kasutamise seonduvatele peamistele riskidele. Need on järgmised:

- krediidirisk – kliendi või vastaspoole makseviivituse korral kahju saamise risk, mis tuleneb mis tahes vormis krediidiriski positsioonist, sealhulgas arveldusrisk;
- likviidsusrisk – risk, et majandusüksus ei suuda rahastada varade soetamist ja õigeaegselt täita oma kohustusi, ilma et sellega kaasneks vastuvõetamatut kahju;
- tururisk – risk, et muutused turuhindades ja -määrades, näiteks intressimäärade, aktsiahindade ja valuutakursside muutused, vähendavad majandusüksuse tulu või talle kuuluvate finantsinstrumentide väärtust.

3.1 Riskijuhtimise korralduslik külg

Euroopa Investeeringuspank kohandab oma riskijuhtimist jooksvalt.

EIP riskijuhtimise üksus määrab kindlaks rahastu riskid, hindab ja jälgib neid ning annab nende kohta aru, tegutsedes sealjuures sõltumatult. Ülesannete lahusust säilitavas raamistikus on riskijuhtimine *front office*'i toimingutest sõltumatu. EIPs annab riskijuhtimise üksuse peadirektor riskidega seonduvatest küsimustest aru selleks määratud riskijuhtimise asepresidendile. Nimetatud asepresident vastutab riskiaruannete esitamise eest Euroopa Investeeringuspanga halduskomiteele ja direktorite nõukogule.

3.2 Krediidirisk

Krediidirisk on potentsiaalne kahju, mis võib tekkida kliendi või vastaspoole makseviivitusest ning tuleneb mis tahes vormis krediidiriski positsioonist, sealhulgas arveldustest.

3.2.1 Krediidiriski poliitika

Laenude vastaspoole kohta krediidianalüüsi tegemisel hindab EIP krediidiriski eesmärgiga see välja arvutada ja seda hinnastada. EIP on välja töötanud sisereitingute meetodika (IRM), et määrata kindlaks oma laenuvõtjate / tagatise andjate sisereitingud. See meetodika põhineb hindamislehtede süsteemil, mis on töötatud välja iga suurema krediidi vastaspoole liigi (nt äriühingud, pangad, avaliku sektori üksused) jaoks nende eripärasid arvestades. Võttes arvesse nii parimaid pangandustavasid kui ka Baseli rahvusvahelise kapitalikokkuleppe raames sätestatud põhimõtteid, jagatakse kõik vastaspoole, kes on konkreetse tehingu krediitiprofiili seisukohast olulised, sisereitingu kategooriatesse, kasutades asjaomase vastaspoole suhtes kohaldatavat sisereitingute meetodikat. Igale vastaspoolele määratakse sisereiting, mis vastab tema makseviivituse tõenäosust kirjeldavale välisvaluutareitingule, millele järgneb tema äri- ja finantsriskiprofiili ja tegevuse kontekstis asjakohase riigiriski põhjalik analüüs.

Projektipõhise finantseerimise ja muude piiratud kasutusega struktureeritud tehingute kohta tehtavate krediitkvaliteedi hinnangute korral kasutatakse asjaomase majandusharu puhul asjakohaseid krediidiriski töövahendeid, milles peamiselt keskendutakse rahavoogude kättesaadavusele ja võla teenindamise suutlikkusele. Need töövahendid hõlmavad projektide lepingulise raamistiku analüüsi, vastaspoole analüüsi ja rahavoogude modelleerimist. Sarnaselt äriühingute ja finantsasutustega määratakse igale projektile sisemine riskireiting.

Kõiki sisemisi riskireitinguid jälgitakse kogu laenutähtaja jooksul ja neid uuendatakse korrapäraselt.

Kõigi tehingute suhtes, mida tehakse majandusüksustega, kes ei ole riigid (või millele tagatise andja ei ole riik või sarnaste tehingute puhul), rakendatakse tehingulimite ja vastaspoole suuruse piiranguid. Vastaspoole piiranguid määratakse asjakohasel juhul rühma konsolideeritud riskipositsioonide tasandil. Sellised piirangud peegeldavad üldjuhul vastaspoole omavahendite suurust.

Krediidiriski maandamiseks kasutab EIP vastavalt vajadusele ja lähtudes iga juhtumi eripärasest mitmesuguseid krediitkvaliteedi parandamise vahendeid:

- vastaspoole või projektiga seonduvad väärtipaberid (nt õiguste loovutamine või aktsiatele, varadele või kontodele seatud pant) ja/või

- tagatised, mida üldjuhul annab rahastatava projekti sponsor (nt täitmistagatised, nõudegarantiid), või pangagarantii.

Rahastu ei kasuta krediidiriski maandamiseks krediituletisinstrumente.

3.2.2 Maksimaalne krediidiriski positsioon ilma tagatise ja muid krediidikvaliteedi parandamise vahendeid arvesse võtmata

Järgnevas tabelis on näidatud maksimaalne krediidiriski positsioon finantsseisundi aruande kirjete, sealhulgas tuletisinstrumentide puhul. Maksimaalne riskipositsioon on näidatud brutosummana enne tagatise kasutamise abil toimuva riskimaandamise mõju arvesse võtmist.

Maksimaalne riskipositsioon (tuhandetes eurodes)	31.12.2016	31.12.2015
VARAD		
Raha ja raha ekvivalendid	360 817	448 995
Tuletisinstrumentid	6 920	311
Laenud ja nõuded	1 729 380	1 460 057
Nõuded rahastajate vastu	86 395	-
Tähtajani hoitavad finantsvarad	169 398	228 521
Muud varad	345	27
Varad kokku	2 353 255	2 137 911
BILANSIVÄLISED KIRJED		
Tingimuslikud kohustused		
- Allakirjutatud, kuid väljaandmata tagatised	35 337	10 000
Siduvad kohustused		
- Väljamaksmata laenud	901 899	1 189 564
- Antud tagatised	8 627	798
Bilansivälised kirjed kokku	945 863	1 200 362
Krediidiriski positsioon kokku	3 299 118	3 338 273

3.2.3 Laenude ja nõuetega seonduv krediidirisk

3.2.3.1 Krediidiriski mõõtmine laenude ja nõuete puhul

Iga rahastu tehtava laenu või tagatise kohta koostatakse põhjalik riskihinnang ja arvutatakse välja oodatava kahju määrade hinnang, mis kajastavad laenu reitinguklassis. Lisade punktis 23 kirjeldatud tulemusliku rahastamise vahendi tegevuse (kui vahendatud laenud välja arvata) suhtes ei kohaldata krediidiriski poliitika suunised, vaid teistsugust korda. Laenu reitinguklass määratakse kindlaks üldtunnustatud kriteeriumide põhjal, võttes aluseks laenuvõtja krediidikvaliteedi, laenu lõpptähtaja, tagatise ja vajaduse korral tagatise andja.

Laenu reitinguklassidesse määramise süsteem hõlmab meetodikaid, protsesse, andmebaase ja IT-süsteeme, mis toetavad laenuandmise tehingute krediidiriski hindamist ja oodatava kahju määra hinnangute arutamist. Süsteemis võetakse kokku suur hulk teavet, et määrata laenude krediidiriskidele suhteline reiting. Laenu reitinguklassid kajastavad oodatava kahju määra hinnangulise taseme nüüdisväärtust, mis leitakse peamiste võlglaste makseviituse tõenäosuse, asjaomase riskipositsiooni ja makseviituse korral tekkiva kahju suuruse alusel. Laenu reitinguklasse kasutatakse järgmistel eesmärkidel:

- laenuandmise riskide täpsema ja kvantitatiivsema hinnangu koostamise abivahendina;
- järelevalveülesannete jaotamise abivahendina;
- laenuportfelli krediidikvaliteedi kirjeldusena mis tahes kuupäeva seisuga;
- ühe sisendina oodatava kahju määral põhinevate riski hinnastamisotsuste tegemisel.

Laenu reitinguklassi määramisel võetakse arvesse järgmiseid tegureid:

- i) Laenuvõtja krediivõimelisus: riskijuhtimise üksus vaatab laenuvõtjad sõltumatult läbi ja hindab nende krediivõimelisust sisemiste meetodikate ja välisandmete alusel. Koosõlas valitud Basel II täiustatud meetodiga on pank töötanud välja sisereitingute meetodika, mille abil ta määrab laenuvõtjatele ja tagatise andjatele sisereitingud. Sealjuures võetakse aluseks hindamislehtede komplekt, mis sisaldab hindamislehti erinevate kindlaksmääratud vastaspoole liikide jaoks.
- ii) Makseviivituse korrelatsioon: arvuliselt väljendatud võimalus, et laenuvõtja ja tagatise andja satuvad samaaegselt finantsraskustesse. Mida suurem on korrelatsioon laenuvõtja ja tagatise andja makseviivituse tõenäosuse vahel, seda madalam on tagatise väärtus ja seega ka laenu reitinguklass.
- iii) Tagatisinstrumentide ja väärtpaberite väärtus: seda hinnatakse emitendi krediivõimelisuse ja kasutatava instrumendi liigi kombinatsiooni alusel.
- iv) Lepinguline raamistik: usaldusväärne lepinguline raamistik suurendab laenu krediidikvaliteeti ja tõstab selle sisereitingut.
- v) Laenu kestus: kui kõik muud näitajad on samad, siis mida pikem on laenu kestus, seda suurem on laenu teenindamisel raskustesse sattumise oht.

Laenu oodatava kahju määr arvutatakse viie eespool kirjeldatud elemendi kombineerimise teel. Olenevalt kõnealuse kahjumäära tasemest määratakse laenu ühesse järgmistest allpool loetletud laenu reitinguklassidest:

- A Kõrgeima krediidikvaliteediga laenu. Neil on kolm alamklassi. A hõlmab kõiki ELi riigiriske, st laenusid, mis on kas antud liikmesriikidele või mille on täielikult, sõnaselgelt ja tingimusteta garanteerinud liikmesriigid, kui oodata ei ole mingeid tagasimakse raskusi ja mille puhul oodatava kahju määraks määratakse 0 %. A+ tähistab laenusid, mis on antud muudele majandusüksustele kui liikmesriigid (või millele sellised üksused on tagatise andnud), mille puhul ei ole laenu kestuse ajal oodata krediidikvaliteedi langust. A- hõlmab selliseid laenuandmise tehinguid, mille olemasoleva reitinguklassi säilimise osas on mõningaid kahtlusi (näiteks pika lõpptähtaja tõttu või muus osas suurepärase tagatise tulevikuhinna suure volatiilsuse tõttu), kuid mille puhul võimalikku negatiivset arengut hinnatakse siiski üsna piiratuks.
- B Kõrge krediidikvaliteediga laenu. Nende näol on tegemist varaklassiga, mille väärtust pank peab usaldusväärseks, kuigi väike krediidikvaliteedi halvenemine ei ole tulevikus välistatud. Tähisteid B+ ja B- kasutatakse sellise halvenemise aset leidmise suhtelise tõenäosuse tähistamiseks.
- C Hea krediidikvaliteediga laenu. Üks näide neist võiks olla heas majanduslikus seisus olevatele pankadele ja äriühingutele antud seitsmeaastase lõpptähtajaga tagatiseta ainumakselaenu (*bullet loans*) või nendega samaväärse amortisatsiooni ja tagasimaksmisel saabuva lõpptähtajaga laenu.
- D See reitinguklass on piirialaks aktsepteeritava krediidikvaliteediga laenu ja selliste laenu vahel, millega seoses on esinenud mõningaid raskusi. Selle olulise erinevuse kajastamiseks kasutatakse laenu reitinguklasside määramisel alamliigitusi D+ ja D-. D- reitinguga laenu puhul on nõutav tähelepanelikum jälgimine.
- E See laenu reitinguklass hõlmab laenusid, mille riskiprofiil on üldiselt aktsepteeritust suurema riskiga. Siia kuuluvad laenu, millega nende kestuse jooksul on esinenud tõsiseid probleeme ja mille kahjumisseminekut ei saa vältida. Seetõttu kohaldatakse nende laenu puhul tähelepanelikku ja süvendatud jälgimist. Alamklassid E+ ja E- tähistavad nimetatud jälgimisprotsessi intensiivsust, kusjuures E- reitinguga tehingud on olukorras, kus suure tõenäosusega ei suudeta tulevikus laenu teenindamisel tähtaegadest kinni pidada ning seetõttu on nõutav teatavas vormis võla restruktureerimine, mis võib kaasa tuua väärtuse langusest tingitud kahju.
- F F (probleemsed) tähistab laenusid, millega kaasnevad aktsepteerimatud riskid. F- reitinguga laenu võivad tuleneda ainult pooleliolevatest tehingutest, mille puhul on pärast allakirjutamist esinenud ettenägematud, erakorralised ja drastilised negatiivsed asjaolud. Kõigile tehingutele, millest rahastule tuleneb põhisumma kaotus, määratakse reitinguklassiks F, ja nende puhul nähakse ette konkreetne eraldis.

Üldjuhul pannakse D- või sellest madalama sisereitinguga laenu jälgimisnimekirja. Kui laenu siiski kiideti juba algselt D- või sellest madalama reitinguklassi riskiprofiiliga heaks, pannakse see jälgimisnimekirja üksnes juhul, kui aset leiab oluline krediidisündmus, mis põhjustab selle laenu reitinguklassi täiendava languse.

Punktis 3.2.3.3. esitatud tabelis on näidatud rahastu laenuportfelli krediitkvaliteedi analüüs, mis põhineb eespool kirjeldatud laenu reitinguklassidel.

3.2.3.2 Laenude andmisest tuleneva krediidiriski positsiooni analüüs

Järgnevas tabelis on näidatud allakirjutatud ja väljamakstud laenudest tulenev maksimaalne krediidiriski positsioon laenuvõtjate liikide lõikes, võttes arvesse tagatise andjate antud tagatise:

31. detsembri 2016. aasta seisuga (tuhandetes eurodes)	Tagatisega	Muud krediitkvaliteedi parandamise vahendid	Tagatiseta	Kokku	Osakaal
Pangad	22 691	34 597	933 609	990 897	57 %
Äriühingud	110 849	97 213	320 406	528 468	31 %
Avaliku sektori asutused	38 330	-	-	38 330	2 %
Riigid	-	3 764	167 921	171 685	10 %
Kokku välja makstud	171 870	135 574	1 421 936	1 729 380	100 %
Alla kirjutatud, kuid välja maksmata	94 976	-	806 923	901 899	

31. detsembri 2015. aasta seisuga (tuhandetes eurodes)	Tagatisega	Muud krediitkvaliteedi parandamise vahendid	Tagatiseta	Kokku	Osakaal
Pangad	18 964	73 670	758 412	851 046	58 %
Äriühingud	37 431	89 170	272 186	398 787	27 %
Avaliku sektori asutused	37 112	-	14	37 126	3 %
Riigid	-	4 295	168 803	173 098	12 %
Kokku välja makstud	93 507	167 135	1 199 415	1 460 057	100 %
Alla kirjutatud, kuid välja maksmata	135 821	-	1 053 743	1 189 564	

Laenuvõtjate ja tagatise andjate jälgimine ning projektidega seonduv finants- ja lepinguline järelevalve on tehinguhalduse ja restruktureerimise üksuse ülesanne. Seega on rahastu antud laenude, laenuvõtjate ja tagatise andjate krediitvõimelisus pideva jälgimise all. Neid jälgitakse vähemalt kord aastas, kuid vajaduse korral ka sagedamini, ning krediidisündmuse toimumisel. Eelkõige uurib tehinguhalduse ja restruktureerimise üksus, kas lepingulistest õigustest on kinni peetud, ja võtab meetmeid krediitdireitingu langetamise ja/või lepinguliste kohustuste mittetäitmise heastamiseks. Kui krediidiriski suunised seda nõuavad, võetakse riskimaandamise meetmeid. Kui tuleb uuendada väljaantud laenude eest saadud pangatagatise, siis tagatakse, et need asendatakse või meetmed võetakse õigeaegselt.

3.2.3.3 Krediidikvaliteedi analüüs laenuvõtjate liikide lõikes

Järgmistes tabelites on näidatud rahastu laenuportfelli (31. detsembri 2016. aasta ja 31. detsembri 2015. aasta seisuga) krediitkvaliteedi analüüs, mis on koostatud laenuvõtjate reitinguklassidesse määramise rakenduste abil, võttes aluseks alla kirjutatud (väljamakstud ja väljamaksmata) laenuvõtjate riskipositsiooni.

31. detsembri 2016. aasta seisuga (tuhandetes eurodes)		Kõrge reiting	Standardne reiting	Min. aktsepteerit av risk	Kõrge risk	Reiting puudub	Kokku	Osakaal
		A – B-	C	D+	D- ja sellest madalam			
Laenuvõtja	Pangad	94 081	53 970	315 524	1 038 705	126 951	1 629 231	62 %
	Äriühingud	125 810	-	19 389	393 877	152 355	691 431	26 %
	Avaliku sektori asutused	-	-	38 330	-	-	38 330	1 %
	Riigid	-	-	18 131	254 156	-	272 287	11 %
Kokku		219 891	53 970	391 374	1 686 738	279 306	2 631 279	100 %

31. detsembri 2015. aasta seisuga (tuhandetes eurodes)		Kõrge reiting	Standardne reiting	Min. aktsepteerit av risk	Kõrge risk	Reiting puudub	Kokku	Osakaal
		A – B-	C	D+	D- ja sellest madalam			
Laenuvõtja	Pangad	92 260	31 558	326 635	990 971	245 160	1 686 584	64 %
	Äriühingud	125 963	-	12 493	450 045	-	588 501	22 %
	Avaliku sektori asutused	-	-	37 112	40 014	-	77 126	3 %
	Riigid	-	-	9 277	288 133	-	297 410	11 %
Kokku		218 223	31 558	385 517	1 769 163	245 160	2 649 621	100 %

3.2.3.4 Laenude ja nõuete riskikontsentratsioonid

3.2.3.4.1 Geograafiline analüüs

Laenuvõtja riigi põhjal saab rahastu laenuportfelli kohta koostada järgmise geograafilise analüüsi (tuhandetes eurodes):

Laenuvõtja riik	31.12.2016	31.12.2015
Keenia	341 805	192 945
Nigeeria	241 547	195 290
Uganda	175 424	178 515
Tansaania	115 239	56 367
Jamaica	90 237	85 278
Burundi	87 373	40
Mauritaania	85 008	94 123
Dominikaani Vabariik	81 230	72 474
Togo	64 605	75 387
Etiopia	59 837	67 589
Kongo (Demokraatlik Vabariik)	47 122	39 766
Ghana	45 715	40 439
Kamerun	41 255	51 930
Mauritius	31 518	18 882
Ruanda	29 918	20 466
Cabo Verde	23 029	24 623
Mosambiik	22 389	25 124
Prantsuse Polüneesia	21 387	22 095
Senegal	18 544	10 991
Piirkondlik (AKV)	15 640	111 103
Malawi	11 493	13 030
Kaimanisaared	11 221	-
Sambia	11 079	8 733
Botswana	7 889	6 605
Haiti	6 879	7 071
Barbados	6 809	-
Samoa	6 356	6 267
Mali	6 159	6 688
Burkina Faso	4 480	5 967
Kongo	3 460	5 189
Vanuatu	2 470	2 772
Uus-Kaledoonia	2 191	2 705
Seišellid	2 058	468
Belau	1 929	2 197
Libeeria	1 759	921
Lõuna-Aafrika Vabariik	1 336	-
Mikroneesia	1 088	1 169
Trinidad ja Tobago	528	1 010
Nigeeria	523	1 372
Saint Lucia	392	2 671
Bahama	392	-
Tonga	46	54
Angola	19	-
Sint-Maarten	2	6
Grenada	-	1 735
Kokku	1 729 380	1 460 057

3.2.3.4.2 Majandussektori analüüs

Järgmises tabelis on analüüsitud rahastu laenuportfelli laenuvõtja majandussektori järgi. Tehinguid, mis jõuavad lõpliku laenuvõtjani läbi finantsvahendajate, kajastatakse üldiste laenude all (tuhandetes eurodes).

Laenuvõtja majandussektor	31.12.2016	31.12.2015
Üldised laenud ja agendilepingud	987 242	658 098
Elektrienergia, süsi jm	277 524	197 547
Linnaareng, renoveerimine ja transport	203 094	207 773
Toormed ja kaevandamine	78 849	88 615
Teenindussektor jm	67 590	201 361
Teed ja kiirteed	48 600	48 165
Lennujaamad ja lennuliikluse juhtimissüsteemid	38 330	37 126
Toiduahel	13 178	7 643
Jäätmete taaskasutamine	7 988	4
Materjalitöötlus, ehitus	6 964	13 719
Telekommunikatsioon	21	6
Kokku	1 729 380	1 460 057

3.2.3.5 Maksetähtaja ületanud ja vähenenud väärtusega laenud

Laenude hilinenud tagasimaksete summad tehakse kindlaks, neid jälgitakse ja nende kohta antakse aru pangas kehtestatud „Finantsjärelevalve suunistes ja korras“ sätestatud korra kohaselt. See kord on kooskõlas hea pangandustavaga ja seda kohaldatakse kõigi EIP hallatavate laenude suhtes.

Jälgimise käigus tagatakse, et i) tähtjaks tasumata jäänud summad avastatakse ja neist teatatakse vastutavale talitusele lühikese tähtaja jooksul; ii) suure mõjuga juhtumid suunatakse viivitamata edasi asjakohasele tegevus- ja otsustamistasandile; iii) tähtjaks tasumata laenude üldseisu ning võetud ja võetavate tagasinõudmismeetmete kohta antakse korrapäraselt aru EIP juhtkonnale ja liikmesriikidele.

Sellistest maksetähtaega ületanud ja vähenenud väärtusega laenudest tulenevaid võlgnevusi saab analüüsida järgmiselt (tuhandetes eurodes):

		Laenud ja nõuded 31.12.2016	Laenud ja nõuded 31.12.2015
	Lisad		
Bilansiline väärtus		1 729 380	1 460 057
Individaalne laenude ja nõuete väärtuse vähenemine			
Brutosumma		119 381	214 232
Reserv väärtuse langusest tuleneva kahjumi katteks	7	-117 640	-191 046
Individaalselt vähenenud väärtusega laenude ja nõuete bilansiline väärtus		1 741	23 186
Laenude ja nõuete rühma väärtuse vähenemine			
Brutosumma		-	-
Reserv väärtuse langusest tuleneva kahjumi katteks		-	-
Vähenenud väärtusega laenude ja nõuete rühma bilansiline väärtus		-	-
Tähtjaks tasumata, kuid langemata väärtusega			
Tähtaeg on ületatud:			
0–30 päeva		1 620	1 521
30-60 päeva		30	15
60-90 päeva		-	-
90-180 päeva		-	-
Üle 180 päeva		1	13
Tähtjaks tasumata, kuid vähenemata väärtusega laenude ja nõuete bilansiline väärtus		1 651	1 549
Tähtjaks tasutud ning vähenemata väärtusega laenude ja nõuete bilansiline väärtus		1 725 988	1 435 322
Laenude ja nõuete bilansiline väärtus kokku		1 729 380	1 460 057

3.2.3.6 Laenuitingimuste läbivaatamine ja laenude restruktureerimine makseraskuste korral

Rahastu käsitleb laene makseraskuste tõttu restruktureeritud laenudena, kui rahastu lepib laenuvõtjaga kokku, et tolle finantsseisundis toimunud ebasoodsate muutuste tõttu muudetakse temaga sõlmitud lepingu algseid tingimusi, mis mõjutab otseselt selle finantsinstrumendi tulevase rahavoogusid ja võib põhjustada rahastule kahju. Samas ei saa restruktureerimismeetmete rahaline mõju üldiselt olla suurem kui väärtuse langusest tulenev kahju, kuna rahastu lähtub üldiselt rahalise neutraalsuse põhimõttest, mida võetakse arvesse ka restruktureeritavate meetmete hinnatingimuste kokkuleppimisel.

Tavapärase tegevuse puhul käsitletakse selliseid laene halvenenud reitinguklassiga laenudena, mis enne uute tingimuste kokkuleppimist kantakse jälgimisnimekirja. Rahastu jälgib neid laene tähelepanelikult ka pärast uute tingimuste kokkuleppimist. Kui uued maksetingimused ei võimalda tagasi saada vara algset bilansilist maksumust, käsitletakse seda langenud väärtusega varana. Väärtuse langusest tuleneva kahjumi arvutamisel lähtutakse prognoositavatest rahavoogudest, mida on diskonteeritud algse tegeliku intressimääraga. Pidevalt analüüsitakse reitinguklassiga E- vara väärtuse vähendamise vajadust; vähendada tuleb kõigi reitinguklassiga F laenude väärtust. Kui laenu reitinguklass on piisavalt paranenud, eemaldatakse see rahastu sellekohase korra alusel jälgimisnimekirjast.

Rahastu laenude restruktureerimise tööühm rakendas aruandeperioodil järgmisi makseraskuste tõttu restruktureerimise meetmeid ja võtteid: laenude tähtaja pikendamine, ainult põhiosa tagasimaksete edasilükkamine, põhiosa tagasimaksete ja intressimaksete edasilükkamine ning viiviste kapitaliseerimist. Need makseraskuste tõttu restruktureerimise meetmed ei põhjusta aluseks oleva tehingu kajastamise lõpetamist.

Kui lepingutingimusi muudetakse selliselt, et tekkinud riskipositsioon ei mõjuta tulevase rahavoogusid, näiteks tagatise andmise või muu tagatiskokkuleppe sõlmimise või lepingust tulenevatest õigustest loobumise kaudu, ei käsitata seda restruktureerimisena makseraskuste tõttu, mistõttu need sündmused ei anna alust väärtuse languse kajastamiseks.

Järgmises tabelis on kajastatud tehingud, mille suhtes rakendatakse makseraskuste tõttu restruktureerimise meetmeid.

(tuhandetes eurodes)	31.12.2016	31.12.2015
Tehingud, mille suhtes kohaldatakse makseraskuste tõttu restruktureerimist	22	16
Bilansiline väärtus	171 135	225 631
millest langenud väärtusega	124 250	204 711
Kajastatud väärtuse langus	113 052	188 197
Intressitulu tehingutelt, mille suhtes kohaldatakse makseraskuste tõttu restruktureerimist	19 877	14 262
Mahakantud riskipositsioonid (pärast tehingu lõpetamist või müüki)	31 298	-

(tuhandetes eurodes)	31.12.2015	Makseraskuste tõttu restruktureerimise meetmed			Muu	Lepingukohased tagasimaksud ja lõpetamine ⁽¹⁾	31.12.2016
		Tähtaja pikendamine	Põhiosa tagasimaksete edasilükkamine	Põhiosa tagasimaksete ja intressimaksete edasilükkamine			
Pangad	17 891	-	-	12 150	8 062	-827	37 276
Äriühingud	207 740	-	-	-	26 203	-100 084	133 859
Kokku	225 631	-	-	12 150	34 265	-100 911	171 135

(1) Väheneb on tingitud aasta jooksul tehtud põhiosa tagasimaksetest selliste tehingute puhul, mida juba 31. detsembri 2015. aasta seisuga käsitleti makseraskuste tõttu restruktureeritavate tehingutena, ja aasta jooksul toimunud lõpetamistest.

3.2.4 Rahast ja raha ekvivalentidest tulenev krediidirisk

Kasutada olevaid vahendeid investeeritakse kooskõlas rahastu lepinguliste väljamaksekohustuste ajagraafikuga. 31. detsembri 2016. aasta ja 31. detsembri 2015. aasta seisuga olid investeeringud pangahoiuste, hoiusesertifikaatide ja kommertsväärtpaperite vormis.

Heakskiidetud üksustelt nõutakse samasugust reitingut kui EIP sularahahalduse investeeringute suhtes kohaldatav lühi- ja pikaajaline reiting. Heakskiidetud üksustelt nõutav minimaalne lühiajaline krediidireiting on P-1/A-1/F1 (Moody's, S&P, Fitch). Juhul kui krediidireitingu on andnud rohkem kui üks reitinguagentuur ja nende antud reitingud on erinevad, lähtutakse madalaimast reitingust. Iga heakskiidetud panga puhul on maksimaalne lubatud limiit praegu 50 000 000 eurot (viiskümmend miljonit eurot). Erand on tehtud pangale Société Générale, kus rahastul on hoiukontod jooksvate tehingute jaoks. Société Générale'i lühiajaline krediidilimiit 31. detsembril 2016 ja 31. detsembril 2015 oli 110 000 000 eurot (sada kümme miljonit eurot). Suurem limiit on ette nähtud hoiukontodel jooksvate tehingute tegemiseks hoitavatele rahasummadele ning portfelli kuuluvatele, osutatud vastaspoole välja antud instrumentidele.

Kõik investeeringud on tehtud heakskiidetud majandusüksustesse, nende lõpptähtaeg on kuni kolm kuud alates väärtuspäevast ja need ei tohi ületada krediidiriski positsioonile kehtestatud ülempiiri. Nii 31. detsembri 2015. aasta kui ka 31. detsembri 2016. aasta seisuga oli rahastu portfelli kuuluvate tähtjaliste hoiuste, kommertsväärtpaperite ja kassas oleva sularaha reiting arvelduspäeval vähemalt samaväärne reitinguga P-1 (Moody's).

Järgmises tabelis on näidatud raha ja raha ekvivalentide seis koos kogunenud intressidega (tuhandetes eurodes):

Minimaalne lühiajaline krediidireiting (Moody's)	Minimaalne pikaajaline krediidireiting (Moody's)	31.12.2016		31.12.2015	
P-1	Aaa	37 949	10 %	49 999	11 %
P-1	Aa2	46 963	13 %	26	0 %
P-1	Aa3	40 436	11 %	-	0 %
P-1	A1	100 012	28 %	115 705	26 %
P-1	A2	135 457	38 %	283 265	63 %
Kokku		360 817	100 %	448 995	100 %

3.2.5 Tuletisinstrumentidest tulenev krediidirisk

3.2.5.1 Tuletisinstrumentide krediidiriski põhimõtted

Tuletisinstrumentide puhul kujutab krediidirisk endast kahjumit, mida üks pool kannaks, kui tehingu vastaspool ei suuda oma lepingulisi kohustusi täita. Tuletisinstrumentidega seonduv krediidirisk erineb sõltuvalt mitmest tegurist (nagu intressimäärad ja valuutakursid) ning üldiselt vastab see vaid väiksele osale nende tinglikust väärtusest.

Rahastu võib oma tavapärase tegevuse raames sõlmida vahetuslepinguid eesmärgiga maandada riske, mis seonduvad konkreetsete laenuhingutega, või valuuta forvardlepinguid eesmärgiga maandada riske, mis seonduvad tema valuutapositsioonidega, mis on nomineeritud muudes aktiivselt kaubeldavates valuutades kui eurodes. Euroopa Investeerimispank teeb kõik vahetustehingud väliste vastaspooltega. Vahetustehingud lähtuvad samadest vahetuslepingute raamlepingutest ja krediiditoe lisadest, millele Euroopa Investeerimispank ja tema välised vastaspoole on alla kirjutanud.

3.2.5.2 Tuletisinstrumentide krediidiriski mõõtmine

Kõiki seoses rahastuga tehtud Euroopa Investeerimispanka vahetustehinguid käsitletakse samas lepingulises raamistikus ja sama meetodika kohaselt, mida Euroopa Investeerimispank kasutab enda jaoks tuletisinstrumente omandades. Eeskätt määrab Euroopa Investeerimispank vahetustehingute vastaspoole aktsepteeritavuse kindlaks samade aktsepteeritavuse tingimuste põhjal, mida ta kasutab üldiselt oma vahetustehingute puhul.

Euroopa Investeerimispank kasutab vahetustehingute ja tuletisinstrumentidega tehtavate tehingutega seonduva krediidiriski positsiooni mõõtmiseks tururiski netopositsiooni ja potentsiaalse tulevase riskipositsiooni aruandluse ja tehingulimiitide kontrolli meetodit. Kõnealustes meetodites võetakse täielikult arvesse rahastuga seonduvaid tuletisinstrumente.

- Järgmises tabelis on näidatud erinevate valuutade intressimäära vahetuslepingute lõpptähtajad, jaotatuna nende tingliku väärtuse ja õiglase väärtuse lõikes:

Vahetuslepingud seisuga 31.12.2016 (tuhandetes eurodes)	alla	1 aasta	5 aastat	üle	Kokku 2016
	1 aasta	kuni 5 aastat	kuni 10 aastat	kuni 10 aastat	
Tinglik väärtus	-	7 430	-	-	7 430
Õiglase väärtus (s.o diskonteeritud netoväärtus)	-	-3 051	-	-	-3 051

Vahetuslepingud seisuga 31.12.2015 (tuhandetes eurodes)	alla	1 aasta	5 aastat	üle	Kokku 2015
	1 aasta	kuni 5 aastat	kuni 10 aastat	kuni 10 aastat	
Tinglik väärtus	-	9 589	-	-	9 589
Õiglase väärtus (s.o diskonteeritud netoväärtus)	-	-3 835	-	-	-3 835

- Rahastu sõlmib lühiajalisi valuuta vahetuslepinguid muus valuutas kui euro antud laenude tagasimaksete valuutariski maandamiseks. Lühiajalised valuuta vahetuslepingud on kuni kolmekuulise lõpptähtajaga ja neid pikendatakse regulaarselt. Lühiajaliste valuuta vahetuslepingute tinglik väärtus 31. detsembri 2016. aasta seisuga oli 1 611,0 miljonit eurot (31. detsembri 2015. aasta seisuga 1 400,0 miljonit eurot). Lühiajaliste valuuta vahetuslepingute õiglase väärtus 31. detsembri 2016. aasta seisuga oli -15,3 miljonit eurot (31. detsembri 2015. aasta seisuga -3,7 miljonit eurot).
- Rahastu sõlmib intressimäära vahetuslepinguid, et maandada väljamakstud laenude intressiriske. Seisuga 31. detsember 2016 oli selliseid lepinguid kaks. Nende tinglik väärtus nimetatud kuupäeva seisuga oli 41,2 miljonit eurot (2015. aastal 44,9 miljonit eurot) ja õiglase väärtus 0,1 miljonit eurot (2015. aastal -0,3 miljonit eurot).

3.2.6 Tähtajani hoitavate finantsvaradega seotud krediidirisk

Järgmises tabelis on esitatud tähtajani hoitavate finantsvarade olukord. Selle finantsvara moodustavad eranditult Hispaania, Itaalia ja Portugali lühiajalised riigivõlakirjad, mille järelejäänud tähtaeg on alla kolme kuu. Kõlblikud emitendid on ELi liikmesriigid. Iga heakskiidetud emitendi puhul on maksimaalne lubatud limiit 50 000 000 eurot (viiskümmend miljonit eurot). Investeeringu kohaselt ja olenevalt likviidsusvajadustest saaks investeeringuid teha ka keskmise pikkusega ja pikaajalistesse võlakirjadesse:

Minimaalne lühiajaline krediidireiting (Moody's)	Minimaalne pikaajaline krediidireiting (Moody's)	31.12.2016		31.12.2015	
P-1	Aa2	18 012	10 %	-	0 %
P-1	A1	30 002	18 %	10 000	4 %
P-1	A2	-	0 %	69 502	31 %
P-2	Baa2	-	0 %	50 007	22 %
P-2	Ilma reitinguta	20 025	12 %	-	0 %
P-3	Baa3	-	0 %	50 012	22 %
NP	Ba1	50 005	30 %	49 000	21 %
Ilma reitinguta	Baa2	51 354	30 %	-	0 %
Kokku		169 398	100 %	228 521	100 %

3.3 Likviidsusrisk

Likviidsusrisk on risk, et üksus ei suuda rahastada varade soetamist ja õigeaegselt täita oma kohustusi, ilma et sellega kaasneks vastuvõetamatut kahju. Likviidsusrisiki võib jagada rahastamisriskiks ja turu likviidsusriskiks. Rahastamisrisk on risk, et üksus ei suuda tõhusalt rahuldada oodatavaid ja ootamatuid, praegusi ja tulevase rahavoovajadusi, ilma et see mõjutaks tema igapäevatoiminguid ja finantsseisundit. Turu likviidsusrisk on risk, et üksusel on ebapiisava turu sügavuse või turuhäirete tõttu raske positsiooni turuhinnaga tasaarvestada või likvideerida.

3.3.1 Likviidsusrisiki juhtimine

Rahastut rahastatakse peamiselt liikmesriikide iga-aastastest osamaksudest ja rahastu tehingutest tulenevatest tagasimaksetest. Oma rahastamisrisiki juhtimiseks koostab rahastu netolikiidsusvajaduse ja liikmesriikide iga-aastaste osamaksude kavasad.

Liikmesriikide aastaste osamaksude arvutamiseks analüüsitakse ja jälgitakse kogu aasta vältel olemasolevate ja ettevalmistamisel olevate tehingute portfelli väljamaksete struktuuri. Aastase likviidsusvajaduse korrigeerimiseks võetakse arvesse erakorralisi sündmusi, nagu ennetähtaegseid tagasimakseid, aktsiate müüki ja makseviivituse juhtumeid.

Selleks et likviidsusrisiki veelgi minimeerida, on rahastul likviidsusreserv, mis on igal ajal piisav prognoositavate väljamaksete katmiseks, millest EIP laenude osakond korrapäraselt teatab. Vahendid investeeritakse raha- ja riigivõlakirjaturgudele pankadevaheliste hoiuste ja muude lühiajaliste finantsinstrumentide vormis, võttes arvesse rahastu väljamaksekohustusi. Rahastu likviidsuseid varasid haldab panga sularahahalduse osakond, pidades silmas vajadust säilitada rahastu kohustuste täitmiseks vajalik likviidsus.

Kooskõlas *front office*'i ja *back office*'i ülesannete lahususe põhimõttega kuuluvad nende varade investeerimisega seotud arveldustoimingud EIP tehingute planeerimise ja arvelduste osakonna vastutusalasse. Vastaspoolte ja sularahahalduse investeeringute limiitide heakskiitmine ning nimetatud limiitidest kinnipidamise jälgimine kuulub aga panga riskijuhtimise direktoraadi vastutusalasse.

3.3.2 Likviidsusriskide mõõtmine

Käesoleva punkti tabelites esitatakse rahastu finantskohustuste jaotus bilansipäeva ja lepingulise lõpptähtpäevani jäänud tähtaegade kaupa (diskonteerimata rahavood).

Rahastule kuulub järgmisi kohustusi muude kui tuletisinstrumentide näol: allkirjutatud laenulepingute alusel antud laenude väljamaksmata summad, kapitali märkimise / investeerimislepingute alusel väljamaksmisele kuuluvate summade väljamaksmata osad, väljamaksmata laenu tagatised ning intressitoetuste ja tehnilise abi väljamaksmata summad.

Investeeringurahastust antud laenude väljamaksmisele on kehtestatud tähtaeg, kuid väljamaksete aeg ja summa sõltub aluseks olevate investeeringuprojektide edenemisest. Kuna investeeringurahastu annab laenusid võrdlemisi kiiresti muutavas keskkonnas, on väljamaksmise ajakava väga ebakindel.

Kapitaliinvesteeringud tehakse kohe pärast seda, kui fondivalitseja, võttes arvesse investeerimistegevuse edusamme, esitab kehtiva fondikapitali nõude. Krediidid kasutuselevõtu tähtaeg on tavaliselt kolm aastat, mida sageli pikendatakse ühe või kahe aasta võrra. Mõned väljamaksed ületavad kasutuselevõtu tähtaja ja nendega seotud kohustusi ei täideta kuni kõigi fondi aluseks olevate investeeringute tegemiseni, kuna mõnikord ei piisa fondi likviidsusest tasudest ja muudest kuludest tulenevate maksekohustuste täitmiseks.

Tagatiste suhtes konkreetseid väljamaksekohustusi ei esine, välja arvatud juhtudel, kui tagatis välja nõutakse. Tagatiste suurust vähendatakse vastavalt tagatud laenude tagasimaksmise ajakavale.

Intressitoetustega seotud väljamaksed tulenevad panga omavahenditest rahastatavatest subsideeritud laenudest. Seetõttu kajastavad aruandes esitatud väljamaksed neist laenudest tulenevaid kohustusi, mitte aga väljamaksmata intressitoetuste kogusummat. Intressitoetuste väljamaksmise ajakava on sama ebakindel kui laenude puhul.

Tabelis „Muudest kui tuletisinstrumentidest tulenevate finantskohustuste tähtajaline jaotus“ esitatud tehnilise abi väljamaksekohustustega seotud „Väljamaksete nominaalne brutosumma“ kajastab sõlmitud tehnilise abi lepingute väljamaksmata osa. Väljamaksmise ajakava on

väga ebakindel. Vahemikku „3 kuud või vähem“ liigitatud väljamaksete näitaja puhul on tegemist aruandepäeva seisuga tasumata arvete summaga.

Muudest kui tuletisinstrumentidest tulenevad finantskohustused, mille lepingulist tähtaega ei ole kindlaks määratud, on kajastatud real „Tähtajatud“. Kulukohustused, mille alusel on aruandepäevaks esitatud väljamaksetaotlus, liigitatakse vastavalt maksetähtajale.

Tuletisinstrumentidest tulenevate kohustuste tähtajaline jaotus põhineb vahetuslepingutest tulenevatel lepingulistel diskonteerimata rahavoogudel, sealhulgas eri valuutade vahetuslepingutel, erinevate valuutade intressimäära vahetuslepingutel, lühiajalistel valuutavahetuslepingutel ja intressimäära vahetuslepingutel.

Muudest kui tuletisinstrumentidest tulenevate finantskohustuste tähtajaline jaotus	3 kuud või vähem	Üle 3 kuu ja kuni 1 aasta	Üle 1 aasta ja kuni 5 aastat	Üle 5 aasta	Tähtajatud	Väljamaksete nominaalne brutosumma
Tuhandetes eurodes seisuga 31. detsember 2016						
Väljamaksmata laenudega seotud väljamaksekohustused	82 405	-	-	-	819 494	901 899
Investeeringufondide ja aktsiate märkimisega seotud väljamaksekohustused	4 592	-	-	-	239 458	244 050
Muud (allakirjutatud, kuid väljaandmata tagatised, antud tagatised)	-	-	-	-	43 964	43 964
Intressitoetustega seotud väljamaksekohustused	-	-	-	-	275 917	275 917
Tehnilise abiga seotud väljamaksekohustused	2 671	-	-	-	24 807	27 478
Kokku	89 668	-	-	-	1 403 640	1 493 308

Muudest kui tuletisinstrumentidest tulenevate finantskohustuste tähtajaline jaotus	3 kuud või vähem	Üle 3 kuu ja kuni 1 aasta	Üle 1 aasta ja kuni 5 aastat	Üle 5 aasta	Tähtajatud	Väljamaksete nominaalne brutosumma
Tuhandetes eurodes seisuga 31. detsember 2014						
Väljamaksmata laenudega seotud väljamaksekohustused	41 028	-	-	-	1 148 536	1 189 564
Investeeringufondide ja aktsiate märkimisega seotud väljamaksekohustused	23 371	-	-	-	274 984	298 355
Muud (allakirjutatud, kuid väljaandmata tagatised, antud tagatised)	-	-	-	-	10 798	10 798
Intressitoetustega seotud väljamaksekohustused	-	-	-	-	281 682	281 682
Tehnilise abiga seotud väljamaksekohustused	811	-	-	-	28 072	28 883
Kokku	65 210	-	-	-	1 744 072	1 809 282

Tuletisinstrumentidest tulenevate finantskohustuste tähtajaline jaotus	3 kuud või vähem	Üle 3 kuu ja kuni 1 aasta	Üle 1 aasta ja kuni 5 aastat	Üle 5 aasta	Laekumiste ja väljamaksete nominaalne brutosumma
Tuhandetes eurodes seisuga 31. detsember 2016					
Eri valuutade vahetuslepingud ja erinevate valuutade intressimäära vahetuslepingud – laekumised	3	2 409	5 222	-	7 634
Eri valuutade vahetuslepingud ja erinevate valuutade intressimäära vahetuslepingud – väljamaksed	-	-3 688	-7 377	-	-11 065
Lühiajalised valuuta vahetuslepingud — laekumised	1 611 000	-	-	-	1 611 000
Lühiajalised valuuta vahetuslepingud — väljamaksed	-1 636 001	-	-	-	-1 636 001
Intressimäära vahetuslepingud – laekumised	411	1 234	5 529	1 550	8 724
Intressimäära vahetuslepingud – väljamaksed	-	-1 962	-5 316	-1 329	-8 607
Kokku	-24 587	-2 007	-1 942	221	-28 315

Tuletisinstrumentidest tulenevate finantskohustuste tähtajaline jaotus	3 kuud või vähem	Üle 3 kuu ja kuni 1 aasta	Üle 1 aasta ja kuni 5 aastat	Üle 5 aasta	Laekumiste ja väljamaksete nominaalne
--	------------------	---------------------------	------------------------------	-------------	---------------------------------------

Tuhandetes eurodes seisuga 31. detsember 2014	brutosumma				
Eri valuutade vahetuslepingud ja erinevate valuutade intressimäärade vahetuslepingud – laekumised	5	2 307	7 671	-	9 983
Eri valuutade vahetuslepingud ja erinevate valuutade intressimäärade vahetuslepingud – väljamaksed	-	-3 571	-10 714	-	-14 285
Lühiajalised valuuta vahetuslepingud — laekumised	1 400 000	-	-	-	1 400 000
Lühiajalised valuuta vahetuslepingud — väljamaksed	-1 407 763	-	-	-	-1 407 763
Intressimäärade vahetuslepingud – laekumised	383	1 269	6 059	2 524	10 235
Intressimäärade vahetuslepingud – väljamaksed	-	-2 145	-6 127	-2 206	-10 478
Kokku	-7 375	-2 140	-3 111	318	-12 308

3.3.3 Pikaajalised finantsvarad ja -kohustused

Järgmises tabelis on esitatud nende finantsvarade ja -kohustuste (välja arvatud tuletisinstrumendid) bilansiline väärtus, mis eeldatavalt laekuvad või tasutakse rohkem kui 12 kuud pärast aruandekuupäeva.

(tuhandetes eurodes)	31.12.2016	31.12.2015
Finantsvara:		
Laenuid ja nõuded	1 692 867	1 423 368
Müügivalmis finantsvarad	516 884	419 353
Muud varad	141	-
Kokku	2 209 892	1 842 721
Finantskohustused:		
Antud tagatiste eraldised	497	-
Võlad kolmandatele isikutele	69 960	57 346
Kokku	70 457	57 346

3.4 Tururisk

Tururisk on risk, et muutused turuhindades ja -määrades, näiteks intressimäärade, aktsiahindade ja valuutakursside muutused, vähendavad majandusüksuse tulu või talle kuuluvate finantsinstrumentide väärtust.

3.4.1 Intressirisk

Intressiriski põhjustab intressitootlike positsioonide majandusliku väärtuse või neist saadava tulu volatiilsus, mis tuleneb vahetuskursside negatiivsetest muutustest.

Investeeringirahastust ei mõjuta otseselt selle majandusliku väärtuse kõikumine ega eri varade, kohustuste ja riskimaandusvahendite hindamiserinevused, sest i) tal puuduvad vahetud laenukulud ja kohustused, millelt tuleb maksta intressi, ning ii) ta aktsepteerib intressimäära kõikumise mõju investeeringutelt saadavale tulule.

Oma laenuportfelli ja mikrovahetuslepingute tundlikkust intressimäärade kõikumise suhtes mõõdab rahastu baaspunkti väärtuse (BPV) alusel.

BPV väljendab asjaomase portfelli nüüdispuhasväärtuse suurenemist või vähenemist sõltuvalt intressimäära suurenemisest 1 baaspunkti (0,01 %) võrra eelnevalt kindlaksmääratud tähtjavahemike (rahaturg – kuni üks aasta, väga lühikese tähtajaga – 2–3 aastat, lühikese tähtajaga – 4–6 aastat, keskmise tähtajaga – 7–11 aastat, pika tähtajaga – 12–20 aastat ja ülipika tähtajaga – üle 21 aasta) kaupa.

Rahastu kasutab eurodes nomineeritud laenudest tulenevate rahavoogude nüüdispuhasväärtuse kindlaksmääramiseks EIP eurodes rahastamise baaskõverat (vahetuskursi kõver, mida on korrigeeritud EIP üldise rahastamise hinnavahe võrra). USA dollarites nomineeritud laenudest tulenevate rahavoogude nüüdispuhasväärtuse kindlaksmääramiseks kasutatakse EIP USA dollarites rahastamise kõverat. Kui rahavoogude aluseks olenevad laenud on nomineeritud vääringus, millel diskontomäära kõver ei ole usaldusväärne ja piisavalt täielik, määratakse nüüdispuhasväärtus kindlaks EIP eurodes rahastamise baaskõvera kaudu.

Riski maandamiseks sõlmitud mikrovahetuslepingute nüüdispuhasväärtuse arvutamiseks kasutab rahastu euro vahetuskursi kõverat, kui tegemist on eurodes nomineeritud rahavoogudega, ning USA dollari vahetuskursi kõverat, kui tegemist on USA dollarites nomineeritud rahavoogudega.

Nagu nähtub järgmisest tabelist, väheneks laenuportfelli (sh seotud mikrovahetuslepingud) netonüüdispuhasväärtus 31. detsembri 2016. aasta seisuga 516 000 eurot, kui intressimäärad tõuseksid samaaegselt 1 baaspunkti võrra (31. detsembri 2014. aasta seisuga oleks vähenemine olnud 532 000 eurot).

Baaspunkti väärtus (tuhandetes eurodes) seisuga 31.12.2016	Raha- turg 1 aasta	Väga lühikese tähtajaga 2–3 aastat	Lühikese tähtajaga 4–6 aastat	Keskmise tähtajaga 7–11 aastat	Pika tähtajaga 12–20 aastat	Ülipika tähtajaga 21 aastat	Kokku
Laenude ja riskide maandamise mikrovahetuslepingu te tundlikkus kokku	-46	-101	-164	-175	-30	-	-516

Baaspunkti väärtus (tuhandetes eurodes) seisuga 31.12.2015	Raha- turg 1 aasta	Väga lühikese tähtajaga 2–3 aastat	Lühikese tähtajaga 4–6 aastat	Keskmise tähtajaga 7–11 aastat	Pika tähtajaga 12–20 aastat	Ülipika tähtajaga 21 aastat	Kokku
Laenude ja riskide maandamise mikrovahetuslepingu te tundlikkus kokku	-37	-72	-252	-139	-32	-	-532

3.4.2 Valuutarisk

Rahastu valuutarisk seisneb ohus, et negatiivsete vahetuskursi muutuste tõttu väheneb tulu või majanduslik väärtus.

Kuna rahastu arvestusvääring on euro, esineb tal valuutariski alati, kui tekib ebakõla muus kui arvestusvääringus nomineeritud varade ja kohustuste vahel. Valuutariski põhjustab ka tulevaste muus kui arvestusvääringus sooritatavatest arveldustest tekkivate rahavoogude (näiteks intressi- ja dividendimaksud) väärtuse muutus vahetuskursside muutumise tõttu.

3.4.2.1 Valuutarisk ja sularahahalduse varad

Investeeringisrahastu sularahahalduse varad on nomineeritud kas eurodes või USA dollarites.

Valuutariski maandatakse eri valuutade hetke- ja forvardtehingutega, valuuta vahetustehingute ning eri valuutade vahetustehingutega. EIP sularahahalduse osakond võib juhul, kui seda peetakse vajalikuks ja asjakohaseks, kasutada kooskõlas panga poliitikaga ka mis tahes muud instrumenti, mis annab kaitse investeeringisrahastu finantsstegevusega seoses esinevate tururiskide vastu.

3.4.2.2 Valuutarisk ja investeeringisrahastu rahastatavad või tagatavad tehingud

Liikmesriikide osamaksud investeeringisrahastusse laekuvad eurodes. Investeeringisrahastu rahastatavad või tagatavad tehingud ning intressitoetused võivad olla nomineeritud eurodes, USA dollarites või mis tahes muus aktsepteeritud valuutas.

Valuutariski positsioon (võrdlusvaluuta euro suhtes) tekib, kui muus valuutas kui eurodes nomineeritud tehingute risk on jäetud maandamata. Allpool on esitatud investeeringisrahastu valuutariski maandamise suunised.

3.4.2.2.1. USA dollarites nomineeritud tehingute riski maandamine

Rahastu USA dollarites nomineeritud tehingute valuutarisk kaetakse tervikuna, kasutades USD/EUR valuutavahetuslepinguid, mida pikendatakse ja mille summat korrigeeritakse korrapäraselt. Valuutavahetuslepinguid kasutatakse kahel põhjusel. Esiteks pakub see likviidsust uute väljamaksete tarvis (laenu ja omakapital), teiseks aga maandatakse makrotasandi riskid.

Iga perioodi alguses prognoositakse järgmise perioodi jooksul USA dollarites sissetulevaid või väljaminevaid rahavoogusid, võttes aluseks planeeritud või oodatavad tagasimaksud / väljamaksud. Seejärel pikendatakse neid valuutavahetuslepinguid, mille lõpptähtaeg saabub, korrigeerides nende summat selliselt, et vähemalt prognoositavad järgmise perioodi USA dollari likviidsusvajadused oleksid kaetud.

- Kui USA dollarites valuutapositsiooniga seotud risk ületab piirmäära, maandatakse seda igakuiselt hetke- või forvardtehingutega.
- Pikendamisperioodi kestel kaetakse ootamatuid USA dollari likviidsuspuudujääke ühekordsete valuutavahetustehingutega, likviidsuse ülejäägid aga kas investeeritakse sularahahalduse varadesse või vahetatakse eurodeks, kui ülejääk tuleneb valuutapositsiooni suurenemisest.

3.4.2.2.2. Muus valuutas kui eurodes või USA dollarites nomineeritud tehingute riski maandamine

- Muus valuutas kui eurodes või USA dollarites nomineeritud investeeringisrahastu tehingute riski maandatakse eri valuutade vahetuslepingutega, mille finantsprofiil on sama mis aluseks oleval laenul, tingimusel et vahetuslepingute turg on toimiv.
- Investeeringisrahastu teeb tehinguid ka vääringutes, mille riskide maandamise võimalused puuduvad või on väga kallid. Neid tehinguid nomineeritakse kohalikes valuutades, kuid arveldamine toimub eurodes või USA dollarites. Investeeringisrahastu komitees 22. jaanuaril 2015 heakskiidetud investeeringisrahastu finantsriskiraamistik võimaldab USA dollarites nomineeritud tuletisinstrumentide abil sünteetiliselt maandada nende kohalike vääringute valuutariske, mis on USA dollariga märkimisväärses positiivses korrelatsioonis. USA dollarites nomineeritud tuletisinstrumentide abil sünteetiliselt maandatud riskiga kohalikud valuutad on esitatud punkti 3.4.2.2.3 tabelis pealkirja „Kohalikud vääringud (sünteetiline riskimaandus)” all, USA dollariga sünteetiliselt maandamata riskiga kohalikud vääringud aga samas tabelis pealkirja „Kohalikud vääringud (sünteetiline riskimaanduseta)” all.

3.4.2.2.3 Välisvaluutaposisioon (tuhandetes eurodes)

Selle lisa tabelites on esitatud investeerimisrahastu valuutaposisioon.

Valuutaposisioon on tabelites esitatud vastavalt investeerimisfondi riskipoliitikale, mida on kirjeldatud fondi finantsriskiraamistikus. Riskipoliitikaga hõlmatud valuutaposisiooni aluseks on raamatupidamisandmed ning need väljenduvad teatavate varade ja kohustuste vahena. Riskipoliitikaga hõlmatud valuutaposisiooni varad ja kohustused valitakse selliselt, et laekuvaid tulusid saaks konverteerida aruandlusvaluutasse (eurodesse) alles nende laekumisel.

Riskipoliitikaga hõlmatud valuutaposisioonis on kajastatud müügivalmis finantsvarade väärtuse langus, realiseerimata kasum ja kahjum ning laenude ja nõuete väärtuse langus. Riskipoliitikaga hõlmatud valuutaposisioonis sisalduvad tuletisinstrumentid on arvel nimiväärtuses, mitte õiglases väärtuses, et viia see vastavusse varade säilinud väärtusega, mida samuti väljendatakse nimiväärtuses, mida on kohandatud vastavalt laenude väärtuse vähenemisele.

Ülejäänud varad ja kohustused (peamiselt laenudelt, tuletisinstrumentidelt ja toetustelt kogunenud intressid) on tabelites esitatud pealkirja „Riskipoliitikaga hõlmamata valuutaposisioon“ all.

Seisuga 31. detsember 2016	Varad ja kohustused			Kulukohustused ja tingimuslikud kohustused
	Valuutatud	Riskipoliitikaga hõlmatud valuutaposisioon	Riskipoliitikaga hõlmamata valuutaposisioon	
USA dollar	-258 496	7 578	-250 918	282 991
<i>Kohalikud vääringud (sünteesilise riskimaandusega)*</i>				
KES	117 881	3 869	121 751	-
TZS	97 116	1 931	99 046	-
DOP	52 553	2 013	54 566	-
UGX	36 776	1 077	37 854	-
RWF	22 258	194	22 452	-
<i>Kohalikud vääringud (sünteesilise riskimaandusega)*</i>				
HTG, MUR, MZN, XOF, ZMW, BWP	22 534	252	22 786	246
Kokku muud vääringud peale euro	90 622	16 914	107 537	283 237
Euro	-	2 591 845	2 591 845	1 241 229
Kokku euro ja muud vääringud	90 622	2 608 759	2 699 382	1 524 466

* Sünteesilise riskimaandamise selgitusi vt punkt 3.4.2.2.2.

Seisuga 31. detsember 2015	Varad ja kohustused			Kulukohustused ja tingimuslikud kohustused
Valuutatud	Riskipoliitikaga hõlmatud valuutapositsioon	Riskipoliitikaga hõlmamata valuutapositsioon	Bilansis kajastatud valuutapositsioon	
USA dollar	-207 050	5 023	-202 027	270 236
<i>Kohalikud vääringud (sünteeetilise riskimaandusega)*</i>				
KES	129 862	3 101	132 963	-
TZS	46 246	780	47 025	-
DOP	40 799	1 274	42 073	-
UGX	30 182	565	30 747	-
RWF	11 979	164	12 143	-
<i>Kohalikud vääringud (sünteeetilise riskimaanduseta)*</i>				
HTG, MUR, MZN, XOF, ZMW	15 474	201	15 675	798
Kokku muud vääringud peale euro	67 492	11 108	78 599	271 034
Euro	-	2 337 555	2 337 555	1 579 719
Kokku euro ja muud vääringud	67 492	2 348 663	2 416 154	1 850 753

3.4.2.3 Valuutariski analüüs

31. detsembri 2016. aasta seisuga põhjustaks euro kümneprotsendiline odavnemine muude vääringute suhtes omakapitali suurenemise 12,0 miljoni euro võrra (31. detsembri 2015. aasta seisuga 8,7 miljonit eurot). Euro kümneprotsendiline kallinemine muude vääringute suhtes põhjustaks omakapitali vähenemise 9,9 miljoni euro võrra (31. detsembri 2015. aasta seisuga 7,1 miljonit eurot).

3.4.2.4 Vahetuskurss

31. detsembri 2016. aasta ja 31. detsembri 2015. aasta bilansi koostamisel kasutati järgmisi vahetuskursse:

	31. detsember 2016	31. detsember 2015
Kolmandate riikide vääringud		
Botswana pula (BWP)	11,2657	11,9451
Dominikaani Vabariigi peeso (DOF)	48,7476	49,0144
Haiti gurd (HTG)	68,78	61,19
Keenia šilling (KES)	108,06	111,3
Mauritaania ouguiya (MRO)	375,79	326,46
Mauritiuse ruupia (MUR)	37,85	38,85
Mosambiigi metikal (MZN)	75,25	50,59
Rwanda frank (RWF)	856,8	806,36
Tansaania šilling (TZS)	2 296,99	2 344,42
Uganda šilling (UGX)	3 805,00	3 665,00
USA dollar (USD)	1,0541	1,0887
CFA frank (XAF/XOF)	655,957	655,957
Lõuna-Aafrika rand (ZAR)	14,457	16,953
Sambia kvacha (ZMW)	10,4653	11,9571

3.4.3 Aktsiarisk

Aktsiarisk on risk, et aktsiainvesteeringu õiglase väärtus langeb muutuste tõttu aktsiahindade tasemes ja/või aktsiainvesteeringute väärtuses.

Investeerimisrahastu jaoks tekib aktsiarisk, kui ta investeerib otse omakapitali ja riskikapitalifondidesse.

Börsil noteerimata aktsiapositsioonide väärtus ei ole järelevalve ja kontrolli teostamiseks pidevalt kättesaadav. Nende positsioonide väärtuse kindlakstegemiseks tuleb kasutada asjakohaseid hindamismeetodeid.

Kui otseste omakapitaliinvesteeringute ja riskikapitaliinvesteeringute väärtus muutub +/-10 %, kuid muud muutujad püsivad muutumatuna, muutub rahastu omakapital müügivalmis omakapitaliportfelli õiglase väärtuse muutuse tulemusel 31. detsembri 2016. aasta seisuga vastavalt 51,7 miljonit eurot ja -51,7 miljonit eurot (31. detsembri 2015. aasta seisuga vastavalt 41,9 miljonit eurot ja -41,9 miljonit eurot).

4 Finantsinstrumentide õiglase väärtus

4.1 Liigitus ja õiglase väärtus

Järgmises tabelis on esitatud finantsvara ja -kohustuste bilansiline väärtus ja õiglase väärtus, kusjuures viimane on esitatud tasemete kaupa. Need andmed ei hõlma selliste õiglasest väärtuses finantsvarade ja -kohustuste õiglast väärtust, mida ei ole esitatud õiglasest väärtuses, kui nende bilansiline väärtus on piisavalt lähedal nende õiglasele väärtusele.

Seisuga 31. detsember 2016 (tuhandetes eurodes)	Bilansiline väärtus						Õiglase väärtus			
	Kauplemis eks hoitavad finantsvara d	Müügivalmis finantsvarad	Raha, laenud ja nõuded	Tähtjani hoitavad finantsvara d	Muud finantskoha stused	Kokku	1. tase	2. tase	3. tase	Kokku
Õiglasest väärtuses kajastatud finantsvarad:										
Tuletisinstrumendid	6 920	-	-	-	-	6 920	-	6 920	-	6 920
Riskikapitalifondid	-	437 788	-	-	-	437 788	-	-	437 788	437 788
Otsesed omakapitaliinvesteeringud	-	79 096	-	-	-	79 096	22 880	-	56 216	79 096
Kokku	6 920	516 884	-	-	-	523 804	22 880	6 920	494 004	523 804
Õiglasest väärtuses kajastamata finantsvarad:										
Raha ja raha ekvivalendid	-	-	360 817	-	-	360 817	-	-	-	-
Laenud ja nõuded	-	-	1 729 380	-	-	1 729 380	-	1 951 786	-	1 951 786
Nõuded rahastajate vastu	-	-	86 395	-	-	86 395	-	-	-	-
Võlakirjad	-	-	-	169 398	-	169 398	120 123	48 031	-	168 154
Muud varad	-	-	345	-	-	345	-	-	-	-
Kokku	-	-	2 176 937	169 398	-	2 346 335	120 123	1 999 817	-	2 119 940
Finantsvarad kokku	6 920	516 884	2 176 937	169 398	-	2 870 139				
Õiglasest väärtuses kajastatud finantskohustused:										
Tuletisinstrumendid	-25 189	-	-	-	-	-25 189	-	-25 189	-	-25 189
Kokku	-25 189	-	-	-	-	-25 189	-	-25 189	-	-25 189
Õiglasest väärtuses kajastamata finantskohustused:										
Antud tagatiste eraldised	-	-	-	-	-625	-625	-	-	-	-
Võlad kolmandatele isikutele	-	-	-	-	-116 114	-116 114	-	-	-	-
Muud kohustused	-	-	-	-	-2 546	-2 546	-	-	-	-
Kokku	-	-	-	-	-119 285	-119 285	-	-	-	-
Finantskohustused kokku	-25 189	-	-	-	-119 285	-144 474				

4 Finantsinstrumentide õiglane väärtus (järg)

4.1 Liigitus ja õiglane väärtus (järg)

Seisuga 31. detsember 2015 (tuhandetes eurodes)	Bilansiline väärtus						Õiglane väärtus			
	Kauplemis eks hoitavad finantsvara d	Müügivalmis finantsvarad	Raha, laenu d ja nõuded	Tähtajani hoitavad finantsvara d	Muud finantskoha stused	Kokku	1. tase	2. tase	3. tase	Kokku
Õiglases väärtuses kajastatud finantsvarad:										
Tuletisinstrumentid	311	-	-	-	-	311	-	311	-	311
Riskikapitalifondid	-	396 203	-	-	-	396 203	-	-	396 203	396 203
Otsesed omakapitaliinvesteeringud	-	23 150	-	-	-	23 150	178	-	22 972	23 150
Kokku	311	419 353	-	-	-	419 664	178	311	419 175	419 664
Õiglases väärtuses kajastamata finantsvarad:										
Raha ja raha ekvivalendid	-	-	448 995	-	-	448 995	-	-	-	-
Laenu d ja nõuded	-	-	1 460 057	-	-	1 460 057	-	1 649 401	-	1 649 401
Võlakirjad	-	-	-	228 521	-	228 521	124 009	104 520	-	228 529
Muud varad	-	-	27	-	-	27	-	-	-	-
Kokku	-	-	1 909 079	228 521	-	2 137 600	124 009	1 753 921	-	1 877 930
Finantsvarad kokku	311	419 353	1 909 079	228 521	-	2 557 264				
Õiglases väärtuses kajastatud finantskohustused:										
Tuletisinstrumentid	-8 219	-	-	-	-	-8 219	-	-8 219	-	-8 219
Kokku	-8 219	-	-	-	-	-8 219	-	-8 219	-	-8 219
Õiglases väärtuses kajastamata finantskohustused:										
Antud tagatiste eraldised	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Võlad kolmandatele isikutele	-	-	-	-	-101 202	-101 202	-	-	-	-101 202
Muud kohustused	-	-	-	-	-2 364	-2 364	-	-	-	-2 364
Kokku	-	-	-	-	-103 566	-103 566	-	-	-	-103 566
Finantskohustused kokku	-8 219	-	-	-	-103 566	-111 785				

4.2 Õiglase väärtuse mõõtmine

4.2.1 Hindamiseetodid ja olulised mittejälgitavad sisendid

Järgmises tabelis on esitatud teave õiglase väärtuse hierarhias 2. ja 3. tasemele paigutatud finantsinstrumentide väärtuse mõõtmisel kasutatavate hindamiseetodide ja oluliste mittejälgitavate sisendite kohta.

Hindamiseetod	Olulised mittejälgitavad sisendid	Mittejälgitavate sisendite ja õiglase väärtuse mõõtmise vaheline seos
Õiglases väärtuses kajastatud finantsinstrumendid		
Tuletisinstrumendid	Rahavoogude diskonteerimine. Tulevaste rahavoogude prognoosimisel lähtutakse forvardkurssidest ja -intressimääradest (mille aluseks on jälgitavad forvardkursid ja intressikõverad aruandeperioodi lõpul) ning lepingulisest forvard- ja intressimäärast, mida diskonteeritakse vastavalt vastaspoolte krediidiriski määrale.	Puudub.
Riskikapitalifondid	Netovarade korrigeerimise meetod. Õiglane väärtus määratakse, kohaldades kas viimases aruandes kajastatud vara puhasväärtuse suhtes, mida on korrigeeritud rahavoogude alusel, rahastu osaluse protsenti aluseks olevas instrumendis või asjaomase fondijuhi esitatud aktsia sama kuupäeva täpset väärtust, kui see on kättesaadav. Selleks et võtta arvesse viimase kättesaadava vara puhasväärtuse ja majandusaasta lõpu aruande esitamise vahelist ajavahemikku, vaadatakse vahepealsed sündmused läbi ja vajaduse korral korrigeeritakse aruandes esitatud vara puhasväärtust.	Riskikapitalifondi viimase aruande kuupäevast mõõtmise kuupäevani kulunud aja võrra korrigeerimisel võetakse arvesse tegevuskulusid ja haldustasusid, riskikapitalifondi alusvara õiglase väärtuse muutumist, tekkinud kohustusi ning turul ja majandustingimustes toimunud muutusi.
Otsesed omakapaliinvesteeringud	Netovarade korrigeerimine.	Investeerimisobjekti viimase aruande kuupäevast mõõtmise kuupäevani kulunud aja võrra korrigeerimisel võetakse arvesse tegevuskulusid, investeeringuobjekti alusvara õiglase väärtuse muutumist, tekkinud kohustusi, turul ja majandustingimustes toimunud muutusi, kapitali kasvu, müüki ja kontrolliva osaluse muutumist.
		Mida pikem on ajavahemik riskikapitalifondi viimase aruande kuupäevast õiglase väärtuse mõõtmise kuupäevani, seda suurem on ajaline korrigeerimine.
		Mida pikem on ajavahemik investeerimisobjekti viimase aruande kuupäevast kuni õiglase väärtuse mõõtmise kuupäevani, seda suurem on ajaline korrigeerimine.
		Mida suurem on turustatavusest olev diskonto, seda madalam on õiglane väärtus.
		Mida suurem on turul ja majandustingimustes toimunud muutusi, kapitali kasvu, müüki ja kontrolliva osaluse muutumist.
		Turu (likviidsuse) puudumisest tuleneva diskonto võetakse kindlaksmääramisel arvesse eelmise sarnaste aktsiatega samas riigis või piirkonnas tehtud tehingute hindu. Diskontomäär jääb vahemikku 5–30 %.

Õiglases väärtuses kajastamata finantsinstrumendid

Laenud ja nõuded	Rahavoogude diskonteerimine. Hindamismudel põhineb lepingujärgsetel rahavoogudel, mille eeltingimuseks on, et võlgnikul ei teki makseviivitusi, ning mille puhul ei võeta arvesse tagatise väärtust ega ennetähtaegsete tagasimaksete võimalusi. Selle mudeli puhul diskonteeritakse laenu nüüdispuhasväärtuse saamiseks selle lepingujärgsed rahavood, kasutades korrigeeritud turu diskontokõverat. Järgnevalt korrigeeritakse iga laenu nüüdispuhasväärtust vastavalt sellest tulenevale	Puudub.
------------------	---	---------

oodatava kahju määrale. Lõpuks tulemused liidetakse ja saadakse laenude ja nõuete õiglane väärtus.

Tähtajani hoitavad
finantsvarad

Rahavoogude diskonteerimine.

Puudub.

Puudub.

Vastavalt IFRS 13-le on 31. detsembri 2016. aasta ja 31. detsembri 2015. aasta seisuga tuletisinstrumentide õiglase väärtuse kindlaksmääramisel võetud arvesse järgmisi väärtuse korrigeerimisi:

- krediiväärtuse korrigeerimine vastavalt vastaspoole krediidiriskile tuletisinstrumentidega tehtavate tehingute puhul. Korrigeerimise suurus on -76 400 eurot 31. detsembril 2016 ja -121 700 eurot 31. detsembril 2015;
- deebetväärtuse korrigeerimine vastavalt enda krediidiriskile tuletisinstrumentidega tehtavate tehingute puhul. Korrigeerimise suurus on +42 900 eurot 31. detsembril 2016 ja +64 400 eurot 31. detsembril 2015.

4.2.2 Ümberpaigutused 1. ja 2. taseme vahel

Rahastu kehtestatud korra kohaselt kajastatakse varade ühelt tasemelt teisele ümberpaigutamist selle kuupäeva seisuga, mil toimus ümberpaigutamise põhjustanud sündmus või muutus.

Ei 2016. ega 2015. aastal ei teinud rahastu õiglase väärtuse hindamisel ümberpaigutusi 1. tasemest 2. tasemesse ega vastupidi.

4.2.3 3. taseme õiglase väärtus

3. taseme õiglase väärtuse võrdlus

Järgmises tabelis on esitatud 31. detsembril 2016 ja 31. detsembril 2015 lõppenud majandusaasta jooksul 3. taseme instrumentides toimunud muutused.

(tuhandetes eurodes)	Müügivalmis finantsvarad
Saldo seisuga 1. jaanuar 2016	419 175
Kasum või kahjum kasumis või kahjumis:	
müügivalmis finantsvaradega seotud realiseeritud netokasum	-6 504
- müügivalmis finantsvarade väärtuse langus	-2 493
Kokku	-8 997
Muus koondkasumis kajastatud kasum või kahjum:	
- müügivalmis finantsvarade õiglase väärtuse netomuutus	-24 628
Kokku	-24 628
Väljamaksed	153 986
Tagasimaksed	-37 978
Mahakandmised	-7 554
Saldo seisuga 31. detsember 2016	494 004

(tuhandetes eurodes)	Müügivalmis finantsvarad
Saldo seisuga 1. jaanuar 2015	401 926
Kasum või kahjum kasumis või kahjumis:	
- müügivalmis finantsvaradega seotud realiseeritud netokasum	-33 878
- müügivalmis finantsvarade väärtuse langus	-2 665
Kokku	-36 543
Muus koondkasumis kajastatud kasum või kahjum:	
- müügivalmis finantsvarade õiglase väärtuse netomuutus	52 365
Kokku	52 365
Väljamaksed	67 449

Tagasimaksud	-64 791
Mahakandmised	-1 231
Saldo seisuga 31. detsember 2015	419 175

Ei 2016. ega 2015. aastal ei teinud rahastu õiglase väärtuse hindamisel ümberpaigutusi 3. tasemest ega 3. tasemesse.

Tundlikkusanalüüs

Kui mõni oluline riskikapitalifondide ja otseste omakapitaliinvesteeringute väärtuse mõõtmiseks kasutatav mittejälgitav sisend muutuks $\pm 10\%$ ning muud sisendid püsiksid muutumatuna, avaldaks see aruandekuupäeva seisuga muule koondkasumile järgmist mõju:

Seisuga 31. detsember 2016 (tuhandetes eurodes)	Suurenemine	Vähene mine
Otsesed omakapitaliinvesteeringud	10	-10
Kokku	10	-10

Seisuga 31. detsember 2015 (tuhandetes eurodes)	Suurenemine	Vähene mine
Otsesed omakapitaliinvesteeringud	31	-31
Kokku	31	-31

5 Raha ja raha ekvivalendid (tuhandetes eurodes)

Raha ja raha ekvivalendid jagunevad:

	31.12.2016	31.12.2015
Kassas olev sularaha	51 462	71 405
Tähtajalised hoiused	259 337	290 573
Kommertsväärtpaberid	50 018	87 017
Raha ja raha ekvivalendid finantsseisundi aruandes	360 817	448 995
Kogunenud intress	5	3
Raha ja raha ekvivalendid rahavoogude aruandes	360 822	448 998

6 Tuletisinstrumendid (tuhandetes eurodes)

Põhilised tuletisinstrumendid, mida liigitatakse kauplemise eesmärgil hoitavateks, on järgmised:

Seisuga 31. detsember 2016	Õiglase väärtus		Tinglik väärtus
	Varad	Kohustused	
Eri valuutade intressimäära vahetuslepingud	-	-3 051	7 430
Intressivahetustehingud	388	-335	41 233
Valuuta vahetuslepingud	6 532	-21 803	1 611 000
Tuletisinstrumendid kokku	6 920	-25 189	1 659 663

Seisuga 31. detsember 2015	Õiglase väärtus		Tinglik väärtus
	Varad	Kohustused	
Eri valuutade intressimäära vahetuslepingud	-	-3 835	9 589
Intressivahetustehingud	311	-639	44 913
Valuuta vahetuslepingud	-	-3 745	1 400 000
Tuletisinstrumendid kokku	311	-8 219	1 454 502

7 Laenu ja nõuded (tuhandetes eurodes)

Laenu ja nõuded koosnevad põhiliselt järgnevalt:

	Üldised laenu(*)	Eelilaenu	Allutatud laenu	Kokku
Nimiväärtus seisuga 1. jaanuar 2016	661 792	818 007	160 555	1 640 354
Väljamaksed	476 685	51 691	-	528 376
Mahakandmised	-	-109	-31 189	-31 298
Tagasimaksed	-178 282	-107 259	-65 927	-351 468
Kapitaliseeritud intressid	-	-	7 183	7 183
Vahetuskursierinevused	34 332	2 009	941	37 282
Nimiväärtus seisuga 31. detsember 2016	994 527	764 339	71 563	1 830 429
Väärtuse langus seisuga 1. jaanuar 2016	-9 403	-22 445	-159 198	-191 046
Kasumi- ja muu koondkasumi aruandes kajastatud väärtuse langus	-8 794	-11 999	-	-20 793
Mahakandmised	-	109	31 189	31 298
Väärtuse languse vähenemine	360	6 100	58 698	65 158
Vahetuskursierinevused	-348	-59	-1 850	-2 257
Väärtuse langus seisuga 31. detsember 2016	-18 185	-28 294	-71 161	-117 640
Amortiseeritud soetusmaksumus	-3 906	-3 682	-	-7 588
Intressid	14 807	9 371	1	24 179
Laenu ja nõuded seisuga 31. detsember 2016	987 243	741 734	403	1 729 380

(*) sealhulgas agendilepingud

	Üldised laenu(*)	Eelilaenu	Allutatud laenu	Kokku
Nimiväärtus seisuga 1. jaanuar 2015	542 506	782 563	146 643	1 471 712
Väljamaksed	196 607	86 177	-	282 784
Tagasimaksed	-106 921	-96 147	-2 704	-205 772
Kapitaliseeritud intressid	-	-	13 262	13 262
Vahetuskursierinevused	29 600	45 414	3 354	78 368
Nimiväärtus seisuga 31. detsember 2015	661 792	818 007	160 555	1 640 354
Väärtuse langus seisuga 1. jaanuar 2015	-5 751	-13 491	-132 895	-152 137
Kasumi- ja muu koondkasumi aruandes kajastatud väärtuse langus	-3 692	-7 576	-24 995	-36 263
Väärtuse languse vähenemine	381	57	1 837	2 275
Vahetuskursierinevused	-341	-1 435	-3 145	-4 921
Väärtuse langus seisuga 31. detsember 2015	-9 403	-22 445	-159 198	-191 046
Amortiseeritud soetusmaksumus	-3 129	-5 781	284	-8 626
Intressid	8 838	10 533	4	19 375
Laenu ja nõuded seisuga 31. detsember 2015	658 098	800 314	1 645	1 460 057

(*) sealhulgas agendilepingud

8 Müügivalmis finantsvarad (tuhandetes eurodes)

Müügivalmis finantsvarad koosnevad põhiliselt järgnevast:

	Riskikapitalifondid	Otsesed omakapitaliinvesteeringud	Kokku
Kulud seisuga 1. jaanuar 2016	267 331	22 979	290 310
Väljamaksed	101 323	52 663	153 986
Tagasimaksed/müük	-37 948	-30	-37 978
Mahakandmised	-4 594	-2 960	-7 554
Vahetuskursierinevused seoses tagasimaksete/müügiga	5 141	-16	5 125
Kulud seisuga 31. detsember 2016	331 253	72 636	403 889
Realiseerimata kasum ja kahjum seisuga 1. jaanuar 2016	153 901	10 092	163 993
Realiseerimata kasumi ja kahjumi netomuutus	-24 474	3 365	-21 109
Realiseerimata kasum ja kahjum seisuga 31. detsember 2016	129 427	13 457	142 884
Väärtuse langus seisuga 1. jaanuar 2016	-25 029	-9 921	-34 950
Kasumi- ja muu koondkasumi aruandes kajastatud aastane väärtuse langus	-2 457	-36	-2 493
Mahakandmised	4 594	2 960	7 554
Väärtuse langus seisuga 31. detsember 2016	-22 892	-6 997	-29 889
Müügivalmis finantsvarad seisuga 31. detsember 2016	437 788	79 096	516 884
	Riskikapitalifondid	Otsesed omakapitaliinvesteeringud	Kokku
Kulud seisuga 1. jaanuar 2015	259 784	19 714	279 498
Väljamaksed	63 574	3 875	67 449
Tagasimaksed/müük	-64 181	-610	-64 791
Mahakandmised	-1 231	-	-1 231
Vahetuskursierinevused seoses tagasimaksete/müügiga	9 385	-	9 385
Kulud seisuga 31. detsember 2015	267 331	22 979	290 310
Realiseerimata kasum ja kahjum seisuga 1. jaanuar 2015	149 995	6 127	156 122
Realiseerimata kasumi ja kahjumi netomuutus	3 906	3 965	7 871
Realiseerimata kasum ja kahjum seisuga 31. detsember 2015	153 901	10 092	163 993
Väärtuse langus seisuga 1. jaanuar 2015	-24 534	-8 001	-32 535
Kasumi- ja muu koondkasumi aruandes kajastatud aastane väärtuse langus	-1 726	-1 920	-3 646
Mahakandmised	1 231	-	1 231
Väärtuse langus seisuga 31. detsember 2015	-25 029	-9 921	-34 950
Müügivalmis finantsvarad seisuga 31. detsember 2015	396 203	23 150	419 353

9 Nõuded rahastajate vastu (tuhandetes eurodes)

Nõuded rahastajate vastu sisaldasid üksnes liikmesriikidelt sissenõutud, kuid veel tasumata osamaksusid.

10 Tähtajani hoitavad finantsvarad (tuhandetes eurodes)

Tähtajani hoitavate väärtpaberite portfelli koosneb noteeritud võlakirjadest, mille tähtaja lõpuni on aruande kuupäeval jäänud vähem kui kolm kuud. Järgmine tabel näitab tähtajani hoitavate väärtpaberite portfellis toimunud liikumisi:

Saldo seisuga 1. jaanuar 2016	228 521
Soetamine	1 159 704
Finantsvara, mille tähtaeg möödub	-1 219 953
Amortiseeritud üle-/alakursi muutus	-87
Kogunenud intressi muutus	1 213
Saldo seisuga 31. detsember 2016	169 398
Saldo seisuga 1. jaanuar 2015	99 988
Soetamine	1 545 550
Finantsvara, mille tähtaeg möödub	-1 417 005
Amortiseeritud üle-/alakursi muutus	-12
Saldo seisuga 31. detsember 2015	228 521

11 Muud varad (tuhandetes eurodes)

Põhilised muud varad olid järgmised:

	31.12.2016	31.12.2015
Nõuded EIP vastu	1	1
Finantstagatised	344	26
Muud varad kokku	345	27

12 Edasilükkunud tulud (tuhandetes eurodes)

Edasilükkunud tulud koosnevad põhiliselt järgnevast:

	31.12.2016	31.12.2015
Ettemakstud intressitoetused	25 884	28 683
Laenude ja nõuetega seotud ettemakstud vahendustasud	399	642
Edasilükkunud tulud kokku	26 283	29 325

13 Antud tagatiste eraldised (tuhandetes eurodes)

Antud tagatiste eraldiste summa kajastatakse vastavalt kõige tõenäolisemaks peetavale hinnangule nende kulude kohta, mis on vajalikud tagatistest tulenevate rahaliste kohustuste täitmiseks. See saadakse järgmiste summade liitmise tulemusel:

- summad, milles tingimuslik kohustus algselt kajastati, miinus vajadusel akumulieeritud amortisatsioon, mis on kajastatud vastavalt standardile IAS 18 „Tulu“, ja
- neid summasid ületav summa, määratuna standardi IAS 37 „Eraldised, tingimuslikud kohustised ja tingimuslikud varad“ kohaselt.

	2016	2015
Saldo 1. jaanuari seisuga	-	-
Kasumi- ja muu koondkasumi aruandes kajastatud eraldiste suurenemine	242	-
Kasutatud	-	-
Ümberpaigutused „Muudes kohustustes“ kajastatud finantstagatiste alt	383	-
Eraldiste tühistamine	-	-
Saldo 31. detsembri seisuga	625	-

14 Võlad kolmandatele isikutele (tuhandetes eurodes)

Põhilised võlad kolmandatele isikutele olid järgmised:

	31.12.2016	31.12.2015
EIP-le tasumisele kuuluvad üldhalduskulud (neto)	43 483	43 045
Muud EIP-le tasumisele kuuluvad summad	-	15
Liikmesriikidele võlgnetavad veel väljamaksmata intressitoetused ja tehniline abi	72 631	58 142
Võlad kolmandatele isikutele kokku	116 114	101 202

15 Muud kohustused (tuhandetes eurodes)

Muud kohustused koosnevad põhiliselt järgnevast:

	31.12.2016	31.12.2015
Ennetähtaegsed laenude tagasimaksud	2 081	1 826
Edasilükkunud tulu intressitoetustest	458	512
Finantstagatised	7	26
Muud kohustused kokku	2 546	2 364

16 Liikmesriikidelt sissenõutud osamaksud (tuhandetes eurodes)

Liikmesriigid	Osamaks rahastusse	Intressitoetusteks ja tehniliseks abiks ettenähtud osamaks	Kokku osamaksud	Sissenõutud, kuid veel tasumata
Austria	62 223	6 941	69 164	2 410
Belgia	91 930	10 222	102 152	5 295
Bulgaaria	448	182	630	140
Küpros	288	117	405	90
Tšehhi Vabariik	1 632	663	2 295	510
Taani	50 420	5 675	56 095	2 000
Eesti	160	65	225	50
Soome	35 148	4 038	39 186	1 470
Prantsusmaa	562 411	60 332	622 743	19 550
Saksamaa	546 115	60 216	606 331	20 500
Kreeka	30 417	3 707	34 124	1 470
Ungari	1 760	715	2 475	-
Iirimaa	15 665	2 074	17 739	910
Itaalia	299 100	34 737	333 837	12 860
Läti	224	91	315	70
Leedu	384	156	540	120
Luksemburg	6 829	768	7 597	270
Malta	96	39	135	30
Madalmaad	122 895	13 805	136 700	4 850
Poola	4 160	1 690	5 850	1 300
Portugal	23 633	2 889	26 522	1 150
Rumeenia	1 184	481	1 665	370
Slovakkia	672	273	945	210
Sloveenia	576	234	810	180
Hispaania	145 249	18 596	163 845	7 850
Rootsi	64 924	7 485	72 409	2 740
Ühendkuningriik	308 457	37 500	345 957	-
Kokku seisuga 31. detsember 2016	2 377 000	273 691	2 650 691	86 395
Kokku seisuga 31. detsember 2015	2 157 000	243 691	2 400 691	-

(*) 19. novembril 2016 määras nõukogu kindlaks, kui suure rahalise osamaksu iga liikmesriik peab tasuma 21. jaanuariks 2017. 31. detsembri 2016. aasta seisuga oli sisse maksmata 86 395 eurot.

17 Tingimuslikud kohustused ja siduvad kohustused (tuhandetes eurodes)

	31.12.2016	31.12.2015
Siduvad kohustused		
Väljamaksmata laenud	901 899	1 189 564
Väljamaksmata müügivalmis finantsvaradega seotud kulukohustused	244 050	298 355
Antud tagatised	8 627	798
Intressitoetused ja tehniline abi	334 553	352 036
Tingimuslikud kohustused		
Allakirjutatud, kuid väljaandmata tagatised	35 337	10 000
Tingimuslikud kohustused ja siduvad kohustused kokku	1 524 466	1 850 753

18 Intressid ja samalaadsed tulud ja kulud (tuhandetes eurodes)

Intressid ja samalaadsed tulud koosnevad põhiliselt järgnevast:

	Alates 1.1.2016 kuni 31.12.2016	Alates 1.1.2015 kuni 31.12.2015
Tähtajani hoitavad finantsvarad	-	4
Laenud ja nõuded	102 580	86 305
Intressitoetused	4 118	4 076
Intressid ja samalaadsed tulud kokku	106 698	90 385

Kirje „Laenud ja nõuded“ hõlmab + 15 700 eurot intressitulust, mis 31. detsembril 2016 lõppenud aastal saadi langenud väärtusega finantsvaradelt (31. detsembril 2015 oli see tulu +15 869 eurot).

Intressid ja samalaadsed kulud koosnevad põhiliselt järgmisest:

	Alates 1.1.2016 kuni 31.12.2016	Alates 1.1.2015 kuni 31.12.2015
Tuletisinstrumendid	-1 142	-1 525
Raha ja raha ekvivalendid	-752	-31
Tähtajani hoitavad finantsvarad	-413	-
Intressid ja samalaadsed kulud kokku	-2 307	-1 556

19 Tulud ja kulud teenus- ja vahendustasudest (tuhandetes eurodes)

Teenus- ja vahendustasudest laekuv tulu koosneb põhiliselt järgnevast:

	Alates 1.1.2016 kuni 31.12.2016	Alates 1.1.2015 kuni 31.12.2015
Laenude ja nõuetega seotud teenus- ja vahendustasud	515	890
Finantstagatistega seotud teenus- ja vahendustasud	183	42
Muu	1	-
Tulu teenus- ja vahendustasudest kokku	699	932

Teenus- ja vahendustasudega seonduvad kulud koosnevad põhiliselt järgnevast:

	Alates 1.1.2016 kuni 31.12.2016	Alates 1.1.2015 kuni 31.12.2015
Müügivalmis finantsvaradega seoses kolmandatele isikutele makstud vahendustasud	-48	-63
Teenus- ja vahendustasudega seonduvad kulud kokku	-48	-63

20 Müügivalmis finantsvaradega seotud realiseeritud kasum (tuhandetes eurodes)

Müügivalmis finantsvaradega seotud realiseeritud kasum koosneb põhiliselt järgnevast:

	Alates 1.1.2016 kuni 31.12.2016	Alates 1.1.2015 kuni 31.12.2015
Puhastulu müügivalmis finantsvaradelt	2 159	834
Dividenditulu	4 345	33 044
Müügivalmis finantsvaradega seotud realiseeritud netokasum	6 504	33 878

21 Üldhalduskulud (tuhandetes eurodes)

Üldhalduskulud on kulud, mida EIP rahastu haldamise käigus tegelikult kannab ja millest on arvatud maha tulud, mida EIP saab otse rahastu klientidelt võetavatest standardsetest hindamistasudest.

	Alates 1.1.2016 kuni 31.12.2016	Alates 1.1.2015 kuni 31.12.2015
EIP kantud tegelikud kulud	-45 858	-45 506
Tulu rahastu poolt otse klientidelt võetavatest hindamistasudest	2 375	2 461
Üldhalduskulud kokku	-43 483	-43 045

22 Osalemine konsolideerimata struktureeritud (majandus)üksustes (tuhandetes eurodes)

Struktureeritud (majandus)üksuse määratlus

Struktureeritud (majandus)üksus on üksus, mille kontrollija määratlemisel ei ole peamiseks teguriks hääleõigus või muud sarnased õigused. IFRS 12-s on märgitud, et struktureeritud (majandus)üksusel on mõned või kõik alljärgnevatest tunnustest:

- piiratud tegevus;
- kitsas ja selgelt määratletud eesmärk, näiteks maksutõhusa rendilepingu teostamine, uurimis- ja arendustegevuse teostamine, (majandus)üksusele kapitali- või rahastamisallika tagamine või investoritele investeerimisvõimaluste andmine struktureeritud (majandus)üksuse varadega seotud riskide ja hüvede investoritele edasiandmise kaudu;
- ebapiisav omakapital, mis ei võimalda struktureeritud (majandus)üksusel rahastada oma tegevust ilma allutatud finantstoetuseta;
- rahastamine investoritele emiteeritud mitme lepingupõhiselt seotud instrumendi kaudu, mille tulemusena tekib krediidiriski või muude riskide kontsentratsioon (seeriad).

Konsolideerimata struktureeritud (majandus)üksus

Konsolideerimata struktureeritud (majandus)üksused on kõik struktureeritud (majandus)üksused, mida ei kontrolli rahastu. Siia kuulub ka osalus konsolideerimata struktureeritud (majandus)üksustes.

Osalus struktureeritud (majandus)üksustes – määratlus

IFRS 12 kohaselt on osalus lepingupõhine ja lepinguväline seotus, mille tõttu aruandvat (majandus)üksust mõjutab tema finantstulemusega seotud kasumi muutlikkus. Sellise osaluse näited on omakapitaliosalus ja muud laadi seotus, näiteks rahastamine, likviidsustoetus, krediitkvaliteedi parandamine, teise (majandus)üksuse ees kohustuste võtmine ja talle tagatiste andmine. IFRS 12 kohaselt ei tähenda tavaline kliendi-tarnija suhe seda, et aruandvale (majandus)üksusele peab tingimata kuuluma osalus teises (majandus)üksuses.

Järgmises tabelis on loetletud need struktureeritud (majandus)üksuste liigid, milles rahastamisvahendil on osalus, kuid mis ei ole tema poolt konsolideeritud.

Struktureeritud (majandus)üksuse liik	Laad ja eesmärk	Rahastu osalus
Projektide rahastamine – laenud eriotstarbelistele vahenditele	Projektide rahastamise tehingud on tehingud, mille puhul rahastu usaldab oma võla teenindamise laenuvõtjale, kelle ainus või peamine sissetulekuallikas on üksainus või mõned varad, mida rahastatakse selliste laenude või muude projektiga lepinguliselt seotud olemasolevate varadega. Projektide rahastamise tehinguid rahastatakse sageli eriotstarbelistele vahendite kaudu.	Väljamakse netosumma; intressitulu
Riskikapitalitehingud	Rahastamisvahend rahastab riskikapitali- ja investeerimisfonde. Riskikapitali- ja investeerimisfondid haldavad nendelt investoritelt koondatud raha, kes soovivad osalust börsivälisel kapitalil põhinevates tugeva kasvupotentsiaaliga väikestes ja keskmise suurusega ettevõtetes ning taristuprojektide rahastamises.	Investeeringud riskikapitaliüksuse emiteeritud osadesse või aktsiatesse; dividendituluna saadud dividendid

Järgmises tabelis on esitatud selliste konsolideerimata struktureeritud (majandus)üksuste bilansiline väärtus, milles rahastul on aruandekuupäeva seisuga osalus, ning nimetatud üksustest lähtuv rahastu maksimaalne kahjumirisk. Maksimaalse kahjumiriski moodustavad bilansiline väärtus ja sellega seotud väljamaksmata kulukohustused.

Struktureeritud (majandus)üksuse liik	Kirje	Bilansiline väärtus seisuga 31.12.2016	Bilansiline väärtus seisuga 31.12.2015	Maksimaalne kahjumirisk seisuga 31.12.2016	Maksimaalne kahjumirisk seisuga 31.12.2015
Riskikapitalifondid	Müügivalmis finantsvarad	437 788	396 203	672 222	645 833
Kokku		437 788	396 203	672 222	645 833

23 Tulemusliku rahastamise vahend (tuhandetes eurodes)

2013. aasta juunis kiitis AKV-ELi ministrite ühisnõukogu heaks üheteistkümnenda Euroopa Arengufondi uue finantsprotokolli aastateks 2014–2020.

Lepiti kokku eraldada investeerimisrahastule 500 miljoni eurone rahaline kate, nn tulemusliku rahastamise vahend (IFE), mis võimaldab rahastul toetada projekte, mille mõju arengule on eriti tugev, kuid ka kaasnevad riskid on tavapärasest suuremad. Kõnealuse vahendiga avardatakse investeerimisrahastu võimalusi anda laenu erasektorile, milleks tehakse sellest investeeringuid järgmistesse rahastamisvahenditesse:

Sotsiaalmõju omakapitalifondid – fondid, mida populariseerivad uute ja üha laienevate erakapitali investeerimisfondide fondijuhid, kes seavad fondi investeerimisstrateegia eesmärgiks sotsiaalsete ja keskkonnaprobleemide leevendamise, pidades samas silmas fondi enda ja selle investeerimisobjektiks olevate äriühingute jätkusuutlikkust.

Laenud finantsvahendajatele (näiteks mikrokrediidiasutustele, kohalikele pankadele ja krediidühistutele) neis AKV riikides, kus EIP ei saa krediidiriski suuniste tõttu eriti kohalikus vääringus rahastamist pakkuda, näiteks kuna riigi riskitase on kõrge, valuuta volatiilne või hinnakujunduse võrdlusalus puudub. Selliste laenude peamine eesmärk on rahastada projekte, millel on suur mõju arengule, eelkõige pakkudes toetust mikro- ja väikeettevõtetele ning põllumajandusele, mis muidu ei ole investeerimisrahastu seisukohalt rahastamiskõlblikud.

Riskijagamist edendavad rahastamisvahendid, mis kujutavad endast tagatist esimese järjekoha kahju (esimese järjekoha kahjust tuleneva riski osa) suhtes, millega edendatakse EIP ja kohalikele finantsvahendajate (põhiliselt kommertsbankade) vahelisi riskijagamistehinguid, millest saavad kasu muude skeemidega hõlmamata VKEd ja väikesed projektid, mis vastavad mõjupõhiste rahastamiskriteeriumitele ja millel turulünga tõttu puuduvad muud rahastamisvõimalused. Esimese järjekoha kahjust tuleneva riski osa on kujundatud kõrgema nõudeõiguse järguga tagatisele antud edasigarantiina, mida rahastavad EIP (investeerimisrahastu raames) ja muud rahvusvahelised finantsinstitutsioonid ja arengu rahastajad. Selline garantii võimaldab saavutada märkimisväärse finantsvõimenduse.

Otserahastamine, mida pakutakse võla- ja omakapitaliinstrumentide kaudu usaldusväärsete ja kogunud arendajate projektidele, mis võivad märkimisväärselt edendada arengut, kuid mille puhul valitseb tavapärasest suurem oht kanda kahju ja jääda ilma oma investeeringust (s.t esineb aktsiariski laadne risk, mille puhul valitseb tavapärasest suurem oht kanda kahju). Selle vahendi kasutamisel lähtub EIP rangetest projektide valiku ja rahastamiskõlblikkuse kriteeriumitest, olenemata sellest, kui suur on projektide mõju arengule, kuna need projektid ei vasta piisaval määral rahastamiskriteeriumitele (sest ei ole tõenäoline teenida investeering tagasi või katta kahjum intressimääralt või omakapitalilt saadava tuluga).

Tulemusliku rahastamise vahendi abil saab ka tegevust mitmekesistada, hõlmates uusi valdkondi nagu tervishoid ja haridus, põllumajandus ja toiduga kindlustatus, ning töötada välja uusi ja uuenduslikke riskijagamisvahendeid.

Raamatupidamise ja finantsvaatenurgast kuulub tulemusliku rahastamise vahend investeerimisrahastu portfelli. Selle aruanne esitatakse investeerimisrahastu raamatupidamise aastaaruande osana.

Järgmises tabelis on esitatud bilansiline väärtus ja kulukohustustega seotud, kuid väljamaksmata summad varaliikide kaupa.

Tulemusliku rahastamise vahendi investeeringu liik	Kirje	Bilansiline väärtus seisuga 31.12.2016	Bilansiline väärtus seisuga 31.12.2015	Väljamaksmata summa seisuga 31.12.2016	Väljamaksmata summa seisuga 31.12.2015
Sotsiaalmõju omakapitalifondid	Müügivalmis finantsvarad	5 021	2 257	19 567	16 927
Laenud finantsvahendajatele	Laenud ja nõuded	23 702	-	46 958	10 000
Riskijagamisvahendid	Antud tagatised	-288	-	33 719	-
Otserahastamine – omakapitaliosalus	Müügivalmis finantsvarad	39 986	-	14	40 000

Kokku	68 421	2 257	100 258	66 927
--------------	---------------	--------------	----------------	---------------

24 Bilansipäevajärgsed sündmused

Pärast bilansipäeva ei ole toimunud ühtegi olulist sündmust, mis tuleks avalikustada või mis nõuaks 31. detsembri 2016. aasta raamatupidamise aruande korrigeerimist.